

*Lietuvos Respublikos teismų
ir teismų savivaldos institucijų veiklos
2007 metų apžvalga*

Parengė Nacionalinė teismų administracija
Vilnius, 2008

Turinys

Ižangos žodis	2
1. Bendroji informacija apie Lietuvos teismus	4
2. Duomenys apie teisėjus	5
3. Duomenys apie teisėjų padėjėjus.....	6
4. Teismų finansavimas	8
5. Duomenys apie teismuose nagrinėtas baudžiamąsias, civilines ir administracines bylas	9
5.1. Baudžiamosios bylos.....	9
5.2. Civilinės bylos.....	19
5.3. Administracinės bylos.....	26
6. Bylų nagrinėjimo stabilumo rodikliai.....	31
7. Informacija apie bylas, kurių nagrinėjimas iki 2008 m. sausio 1 d. užsitęsė ilgiau kaip vienerius metus	41
7.1. Civilinės bylos, kurių nagrinėjimas iki 2008 m. sausio 1 d. užsitęsė ilgiau kaip vienerius metus.....	43
7.2. Pagrindinės civilinių bylų užsitęsusių nagrinėjimo priežastys.....	45
7.3. civilinių bylų, kurių nagrinėjimas iki 2008 m. sausio 1 d. užsitęsė ilgiau kaip penkerius metus, pagrindinės užsitęsusių nagrinėjimo priežastys	46
7.4. Baudžiamosios bylos, kurių nagrinėjimas iki 2008 m. sausio 1 d. užsitęsė ilgiau kaip vienerius metus	46
7.5. Pagrindinės baudžiamųjų bylų užsitęsusių nagrinėjimo priežastys	48
7.6. baudžiamųjų bylų, kurių nagrinėjimas iki 2008 m. sausio 1 d. užsitęsė ilgiau kaip penkerius metus, pagrindinės užsitęsusių nagrinėjimo priežastys.....	49
7.7. Baudžiamosios bylos, kurių nagrinėjimas buvo nutrauktas suėjus senaties terminui	49
8. Apygardų teismų sprendimų, nutarčių, nuosprendžių, kuriais buvo pakeisti ar panaikinti apylinkių teismų sprendimai civilinėse ir baudžiamosiose bylose, analizė.....	51
8.1. Civilinės bylos.....	51
8.1.1. Netinkamai taikytos Civilinio kodekso nuostatos	51
8.1.2. Netinkamai taikytos Civilinio proceso kodekso nuostatos	53
8.2. Baudžiamosios bylos.....	57
8.2.1. Netinkamai taikytos Baudžiamojo kodekso nuostatos	57
8.2.2. Pažeisti Baudžiamojo proceso kodekso reikalavimai	60
8.2.3. Pažeisti bausmių vykdymo kodekso reikalavimai	63
8.3. Apylinkių teismų priimtų sprendimų pakeitimo bei panaikinimo tendencijos	64
8.4. Apylinkių teismų priimtų nuosprendžių pakeitimo bei panaikinimo tendencijos.....	68
9. Darbo krūvių apylinkių teismuose analizė	74
10. Teismų savivaldos institucijų veikla	82
10.1. Bendroji informacija apie teismų savivaldos institucijas	82
10.2. Teisėjų tarybos veikla	82
10.3. Teisėjų tarybos nutarimais sudarytų darbo grupių (komisijų) veikla.....	89
10.4. Kita Teisėjų tarybos veikla.....	92
10.5. Teisėjų etikos ir drausmės komisijos veikla.....	93
10.6. Teisėjų garbės teismo veikla	95
10.7. Tarptautinis bendradarbiavimas	97

IŽANGOS ŽODIS

Praeityje liko 2007 metai. Kokie jie buvo teismams? Kokį darbą nuveikė teismai vykdydami teisingumą? Kaip teismams pavyko užtikrinti veiklos skaidrumą, atvirumą visuomenei? Kaip veikė teismų savivaldos sistema? Kaip teismų savivaldos institucijos sprendė teismų veiklos klausimus? Atsakymus į šiuos ir kitus klausimus pateikiame šioje Lietuvos Respublikos teismų ir teismų savivaldos institucijų darbo rezultatų apžvalgoje.

Lietuvoje veikiančiuose 67 teismuose 2007 m. pabaigoje dirbo 745 teisėjai, iš jų 464 – apylinkių teismuose, 152 – apygardų teismuose, 30 – Lietuvos apeliaciniame teisme, 33 – Lietuvos Aukščiausiąjame Teisme, 51 – apygardų administraciniuose teismuose, 15 – Lietuvos vyriausiajame administraciniame teisme. Moterys sudarė 54,63 % (407) teisėjų, vyrai – 45,37 % (338) teisėjų. Teisėjo amžiaus vidurkis – 48 metai. Dėl atsakingo darbo, didelių darbo krūvių ir neadekvataus darbo užmokesčio problema tapo užpildyti laisvus teisėjų etatus tuose teismuose, kuriuose teisėjų labiausiai trūksta. 2007 metais ši problema buvo aštri ne tik rajonų, bet ir didžiųjų miestų apylinkių teismuose. 2007 m. buvo priimti 28 asmenys į ilgą laiką buvusius laisvus teisėjų etatus. Tačiau dar liko laisvas 31 teisėjo etatas. 2007 m. iš pareigų buvo atleista 17 teisėjų: 9 – pasibaigus įgaliojimų laikui ar sulaukus pensinio amžiaus, 6 – savo noru, 1 – pažeminus teisėjo vardą, 1 – įsiteisėjus apkaltinusiame teismo nuosprendžiui.

2007 metais apylinkių, apygardų ir apygardų administraciniuose teismuose dirbo 420 teisėjų padėjėjų: apylinkių teismuose – 264, apygardų teismuose – 115, apygardų administraciniuose teismuose – 41. Dėl lėšų trūkumo apylinkių, apygardų ir apygardų administraciniuose teismuose 2007 metais dar neįsteigtos 274 teisėjų padėjėjų pareigybės. Taigi tikslas, kad kiekvienas teisėjas turėtų padėjėją, dar toli gražu nepasiektas, tačiau norisi tikėti, kad ir šioje srityje kiekvienais ateinančiais metais turėsime kuo pasidžiaugti.

Per 2007 metus bendrosios kompetencijos teismai, kaip pirmosios instancijos teismai, išnagrinėjo 216677 civilines, baudžiamąsias ir administracinių teisės pažeidimų bylas. Administraciniai teismai, kaip pirmosios instancijos teismai, išnagrinėjo 23635 bylas. Palyginti su 2006 metais, bendrosios kompetencijos teismų, kaip pirmosios instancijos teismų, išnagrinėtų civilinių, baudžiamųjų ir administracinių teisės pažeidimų bylų skaičius padidėjo 2,6 % (5635 bylomis). Administraciniuose teismuose, kaip pirmosios instancijos teismuose, išnagrinėtų bylų skaičius padidėjo 14,9 % (3512 bylomis). Taigi išnagrinėtų bylų skaičiaus didėjimo tendencija išliko ir 2007 m.

2007 metais teismų sprendimų stabilumas beveik nepakito. Jis išliko pakankamai aukštas (bylų stabilumo rodiklis rodo aukštesnės instancijos teismų nepanaikintų pirmosios instancijos teismų sprendimų procentą). Apylinkių teismų sprendimų stabilumas – 99,53, nuosprendžių – 98,52. Apygardų teismų sprendimų stabilumas – 97,56, nuosprendžių – 95,8. Apygardų administracinių teismų sprendimų stabilumas – 98,33.

2007 metais įsibėgėjo teisminės mediacijos projekto įgyvendinimas. Teisminės mediacijos tikslas – baigti ginčą šalių susitarimu (taikos sutartimi). Šiuo metu teisminės mediacijos paslaugas Lietuvos gyventojai gali gauti Lietuvos apeliaciniame, Kauno apygardos, Šiaulių apygardos, Vilniaus miesto 2 apylinkės, Vilniaus miesto 3 apylinkės, Druskininkų miesto apylinkės, Šalčininkų rajono apylinkės, Molėtų rajono apylinkės, Vilkaviškio rajono apylinkės ir Pasvalio rajono apylinkės teismuose.

Ir toliau tobulinta tarpžinybinė teismų informacinė sistema – LITEKO. Ji palengvino ir pagreitino teismų, taip pat kitų valstybės institucijų aprūpinimą būtina informacija, susijusia su teismų veikla. Stiprinant sistemos techninę bazę teismams buvo nupirkti ir pateikti per 800 kompiuterių. Įjungus šiuos kompiuterius į sistemą, išaugo teismų žinybinio tinklo kanalų resursų poreikiai, todėl 2007 metais beveik dvigubai buvo padidintas šio tinklo kanalų pralaidumas.

Kadangi sistemos programinė dalis nėra visiškai baigta, atliekami jos plėtros ir modifikacijos darbai.

Galima pasidžiaugti padidėjusiu teismų finansavimu. 2007 metais, palyginti su 2006 metais, asignavimai apylinkių, apygardų ir apygardų administraciniam teismams išaugo 8933 tūkst. Lt, iš jų darbo užmokesčiui 5481 tūkst. Lt. 2007 metais Valstybės investicijų programoje teismų pastatų statybai ir rekonstravimui skirta 25350 tūkst. Lt. Buvo baigtas rekonstruoti Skuodo rajono apylinkės teismo pastatas. Teismų gebėjimų stiprinimo projekto (LITEKO sudedamoji dalis) įgyvendinimui buvo skirta 3970 tūkst. Lt.

Praėjusiais metais ypač didelis dėmesys buvo skiriamas teismų darbo atvirumui didinti. Teisėjų tarybos nutarimu patvirtintos taisyklės, reglamentuojančios teismų veiklos viešumo užtikrinimo tvarką ir sudarančios palankias sąlygas visuomenei gauti informaciją apie teismų veiklą. Informacija apie teismų savivaldos institucijų veiklą pateikiama Nacionalinės teismų administracijos interneto svetainėje www.teismai.lt. Šioje svetainėje galima rasti visus Teisėjų tarybos nutarimus, teismų statistiką, teisės aktus, reglamentuojančius teismų bei teismų savivaldos institucijų veiklą, duomenis apie laisvus teisėjų etatus, teisėjų atranką, egzaminus ir pan. Interneto svetainės taip pat turi 11 respublikos teismų. Jose skelbiama informacija apie šiuos teismus bei jų administracinės priežiūros teritorijose veikiančius apylinkių teismus, jų darbo laiką, sudėtį ir pan., skelbiami teismo posėdžių tvarkaraščiai. Lietuvos Aukščiausiojo Teismo, Lietuvos apeliacinio teismo ir Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo interneto svetainėse be kitos informacijos skelbiami ir šių teismų priimti sprendimai, nuosprendžiai, nutarimai ir nutartys.

Teismų veiklos rodikliai leidžia teigti, kad Lietuvos Respublikoje teismų ir teismų savivaldos institucijų sistema veikia gana sklandžiai, tačiau spręstinių problemų yra. Tikimės, kad rengiamas naujos redakcijos Teismų įstatymas padės jas įveikti, įtvirtins nepriklausomą ir kokybiškai veikiančią teismų sistemą, užtikrins teismų veiklos atvirumą, skaidrumą ir viešumą.

Teisėjų tarybos pirmininkė

Laima Garnelienė

1. BENDROJI INFORMACIJA APIE LIETUVOS TEISMUS

Lietuvos Respublikos Konstitucijoje įtvirtinta nuostata, kad teisingumą Lietuvos Respublikoje vykdo tik teismai.

Mūsų šalyje veikia bendrosios kompetencijos ir specializuoti teismai.

Bendrosios kompetencijos teismai yra šie:

Lietuvos Aukščiausiasis Teismas,

Lietuvos apeliacinis teismas,

apygardų teismai (5),

apylinkių teismai (54).

Apylinkės teismas yra pirmoji instancija, kuri nagrinėja baudžiamąsias, civilines, administracinių teisės pažeidimų bylas (įstatymų priskirtas šio teismo kompetencijai), hipotekos teisėjų kompetencijai priskirtas bylas bei su sprendimų ir nuosprendžių vykdymu susijusias bylas. Apylinkės teismo teisėjai taip pat atlieka ikiteisminio tyrimo teisėjo funkcijas bei kitas apylinkės teismo kompetencijai įstatymų priskirtas funkcijas.

Apygardos teismas pirmąją instanciją nagrinėja baudžiamąsias ir civilines bylas, įstatymo priskirtas jo kompetencijai, bei yra apeliacinė instancija apylinkių teismų nuosprendžiams, sprendimams, nutartims ir nutarimams.

Apeliacinis teismas yra apeliacinė instancija byloms, kurias išnagrinėjo apygardų teismai, kaip pirmosios instancijos teismai, nagrinėja prašymus dėl užsienio valstybių ir tarptautinių teismų bei arbitražo sprendimų pripažinimo ir vykdymo Lietuvos Respublikoje, atlieka kitas šio teismo kompetencijai įstatymų priskirtas funkcijas.

Lietuvos Aukščiausiasis Teismas yra vienintelė kasacinė instancija įsiteisėjusiems bendrosios kompetencijos teismų nuosprendžiams, sprendimams, nutartims ir nutarimams. Jis formuoja vienodą teismų praktiką aiškinant ir taikant įstatymus ir kitus teisės aktus.

Specializuoti teismai yra šie:

Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas,

apygardų administraciniai teismai (5).

Apygardų administraciniai teismai įsteigti skundams (prašymams) dėl viešojo ir vidinio administravimo subjektų priimtų administracinių aktų bei veiksmų ar neveikimo (pareigų nevykdymo) nagrinėti. Juose nagrinėjami ginčai viešojo valdymo sferoje, norminių administracinių aktų teisėtumo klausimai, mokesčių ginčai ir t. t.

Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas yra pirmoji ir galutinė instancija administracinėms byloms, įstatymų priskirtoms jo kompetencijai, bei apeliacinė instancija byloms dėl apygardų administracinių teismų sprendimų, nutarimų, nutarčių, taip pat ir administracinių teisės pažeidimų byloms dėl apylinkių teismų nutarimų. Be to, įstatymų nustatytais atvejais nagrinėja prašymus dėl proceso atnaujinimo užbaigtose administracinėse bylose, įskaitant administracinių teisės pažeidimų bylas. Formuoja vienodą administracinių teismų praktiką aiškinant ir taikant įstatymus ir kitus teisės aktus.

2. DUOMENYS APIE TEISĖJUS

Lietuvoje veikia 67 teismai. Juose 2007 m. pabaigoje dirbo 745 teisėjai, iš jų 464 – apylinkių teismuose, 152 – apygardų teismuose, 30 – Lietuvos apeliaciniame teisme, 33 – Lietuvos Aukščiausiąjame Teisme, 51 – apygardų administraciniuose teismuose, 15 – Lietuvos vyriausiajame administraciniame teisme. Moterys sudarė 54,63 % (407) teisėjų, vyrai – 45,37 % (338) teisėjų. Nebuvo nė vieno teisėjo iki 30 metų amžiaus, 138 (18,52 %) teisėjų amžius buvo 30–40 metų, 317 (42,55 %) teisėjų – 41–50 metų, 239 (32,08 %) teisėjų – 51–60 metų, 50 (6,71 %) teisėjų amžius siekė per 60 metų. Teisėjo amžiaus vidurkis – 48 metai.

2007 m. teisėjų korpusą papildė 28 asmenys. Iš pareigų buvo atleista 17 teisėjų: 9 – pasibaigus įgaliojimų laikui ar sulaukus pensinio amžiaus, 6 – savo noru, 1 – pažeminus teisėjo vardą, 1 – įsiteisėjus apkaltinusiame teismo nuosprendžiui.

INFORMACIJA APIE TEISĖJŲ SKAIČIŲ

Teismai	Teisėjų etatų skaičius	Teisėjų skaičius	Laisvų teisėjų etatų skaičius
Respublikoje	776	745	31
Apylinkių teismuose	480	464	16
Apygardų teismuose	158	152	6
Lietuvos apeliaciniame teisme	30	30	0
Apygardų administraciniuose teismuose	56	51	5
Lietuvos vyriausiajame administraciniame teisme	15	15	0
Lietuvos Aukščiausiąjame Teisme	37	33	4

INFORMACIJA APIE TEISĖJŲ SKAIČIŲ RESPUBLIKOS TEISMUOSE 2001–2007 M.

Metai	Duomenys metų pabaigoje				Paskirta teisėjų per metus	Atleista per metus				
	Teismų skaičius	Teisėjų etatai	Faktinis skaičius	Laisvi etatai		Savo noru	Pasibaigus įgaliojimų laikui	Pažeminus teisėjo vardą	Įsiteisėjus apkaltinusiame teismo nuosprendžiui	Iš viso
2001	67	712	654	58	20	3	12	0	0	15
2002	67	718	666	52	28	3	1	0	0	4
2003	67	753	669	84	17	7	8	3	0	18
2004	67	753	693	60	29	1	2	2	0	5
2005	67	753	729	24	50	6	7	0	0	13
2006	67	776	732	44	21	6	9	0	0	15
2007	67	776	745	31	28	6	9	1	1	17

3. DUOMENYS APIE TEISĖJŲ PADĖJĖJUS

2007 m. apylinkių, apygardų ir apygardų administraciniuose teismuose dirbo 420 teisėjų padėjėjų, iš jų apylinkių teismuose – 264 (buvo patenkinta 55 % teisėjų padėjėjų poreikio), apygardų teismuose – 115 (buvo patenkinta 73 % teisėjų padėjėjų poreikio) ir apygardų administraciniuose teismuose – 41 (buvo patenkinta 73 % teisėjų padėjėjų poreikio).

Dėl nuolatinio lėšų trūkumo apylinkių, apygardų ir apygardų administraciniuose teismuose 2007 metais dar nebuvo įsteigtos 274 teisėjų padėjėjų pareigybės.

TEISĖJŲ PADĖJĖJŲ PAREIGYBĖS 2007 M.

Teismo pavadinimas	Patvirtintas pareigybių skaičius	Finansuotas pareigybių skaičius
Vilniaus m. 1 apylinkės teismas	40	26
Vilniaus m. 2 apylinkės teismas	25	18
Vilniaus m. 3 apylinkės teismas	21	13
Vilniaus m. 4 apylinkės teismas	5	3
Kauno m. apylinkės teismas	54	34
Klaipėdos m. apylinkės teismas	35	23
Šiaulių m. apylinkės teismas	18	10
Panevėžio m. apylinkės teismas	23	15
Druskininkų m. apylinkės teismas	3	2
Palangos m. apylinkės teismas	4	2
Visagino m. apylinkės teismas	5	2
Akmenės r. apylinkės teismas	4	2
Alytaus r. apylinkės teismas	14	7
Anykščių r. apylinkės teismas	4	2
Biržų r. apylinkės teismas	4	2
Ignalinos r. apylinkės teismas	4	2
Jonavos r. apylinkės teismas	8	4
Joniškio r. apylinkės teismas	4	1
Jurbarko r. apylinkės teismas	5	1
Kaišiadorių r. apylinkės teismas	6	3
Kauno r. apylinkės teismas	9	4
Kėdainių r. apylinkės teismas	9	4
Kelmės r. apylinkės teismas	4	2
Klaipėdos r. apylinkės teismas	6	2
Kretingos r. apylinkės teismas	5	2
Kupiškio r. apylinkės teismas	3	1
Lazdijų r. apylinkės teismas	4	2
Marijampolės r. apylinkės teismas	13	7
Mažeikių r. apylinkės teismas	7	4
Molėtų r. apylinkės teismas	3	1
Pakruojo r. apylinkės teismas	4	2
Pasvalio r. apylinkės teismas	4	2
Plungės r. apylinkės teismas	6	3
Prienų r. apylinkės teismas	4	2
Radviliškio r. apylinkės teismas	6	3
Raseinių r. apylinkės teismas	5	2
Rokiškio r. apylinkės teismas	6	2
Skuodo r. apylinkės teismas	3	1

Teismo pavadinimas	Patvirtintas pareigybių skaičius	Finansuotas pareigybių skaičius
Šalčininkų r. apylinkės teismas	5	3
Šakių r. apylinkės teismas	4	2
Šiaulių r. apylinkės teismas	7	2
Šilalės r. apylinkės teismas	4	2
Šilutės r. apylinkės teismas	9	4
Širvintų r. apylinkės teismas	3	1
Švenčionių r. apylinkės teismas	4	2
Tauragės r. apylinkės teismas	7	4
Telšių r. apylinkės teismas	6	3
Trakų r. apylinkės teismas	7	4
Ukmergės r. apylinkės teismas	6	3
Utenos r. apylinkės teismas	6	3
Varenos r. apylinkės teismas	5	2
Vilniaus r. apylinkės teismas	11	6
Vilkaviškio r. apylinkės teismas	5	3
Zarasų r. apylinkės teismas	4	2
<i>Iš viso apylinkių teismuose:</i>	480	264
Vilniaus apygardos teismas	54	46
Kauno apygardos teismas	39	28
Klaipėdos apygardos teismas	25	18
Šiaulių apygardos teismas	20	12
Panevėžio apygardos teismas	20	11
<i>Iš viso apygardų teismuose:</i>	158	115
Vilniaus apygardos administracinis teismas	24	20
Kauno apygardos administracinis teismas	11	7
Klaipėdos apygardos administracinis teismas	9	6
Šiaulių apygardos administracinis teismas	6	4
Panevėžio apygardos administracinis teismas	6	4
<i>Iš viso apygardų administraciniuose teismuose:</i>	56	41
Iš viso:	694	420

4. TEISMŲ FINANSAVIMAS

Lietuvos Respublikos 2007 m. valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymu apylinkių, apygardų ir apygardų administraciniams teismams skirta 151568 tūkst. Lt, iš jų 102110 tūkst. Lt darbo užmokesčiui. Palyginti su 2006 metais, asignavimai išaugo 8933 tūkst. Lt, iš jų darbo užmokesčiui – 5481 tūkst. Lt.

2007 metais Valstybės investicijų programoje 9 teismų investicijų projektams skirta 29320 tūkst. Lt, iš jų teismų pastatų statybai ir rekonstravimui – 25350 tūkst. Lt ir Teismų gebėjimų stiprinimo projekto (LITEKO sudedamoji dalis) įgyvendinimui – 3970 tūkst. Lt.

2007 metais užbaigtas 1 investicijų projektas – Skuodo rajono apylinkės teismas persikėlė į naujai rekonstruotas patalpas.

Nacionalinė teismų administracija, vadovaudamasi Teismų įstatymo 125 str. 5 d., organizuoja ir užtikrina, kad teismai būtų centralizuotai aprūpinami reikiamomis prekėmis ir paslaugomis.

2007 metais visi naujai priimti teisėjai aprūpinti mantijomis, teisėjų ženklais, visi teismo darbuotojai gali naudotis teisine sistema LITLEX–INTRANET, teismai centralizuotai aprūpinami reikiamais blankais, registracijos žurnalais bei vokais. Apylinkių, apygardų ir apygardų administraciniams teismams nupirktos 2 kompiuterinės programos (darbo užmokesčio sistemos ir finansų valdymo sistemos), įdiegta interneto svetainė. Šioms įvardintoms priemonėms įsigyti panaudota 462,6 tūkst. Lt.

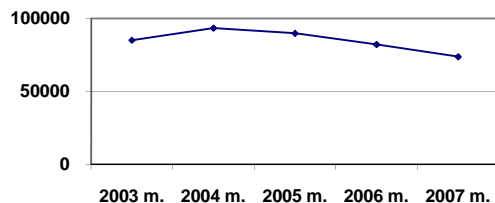
Nacionalinė teismų administracija, vykdydama programą „Teisėjų pensinis aprūpinimas“, užtikrina įstatymu nustatytą buvusių teisėjų socialinę apsaugą. 2007 metais teisėjų valstybinė pensija buvo išmokėta 44 asmenims. Šiam tikslui panaudota 512,7 tūkst. Lt.

5. DUOMENYS APIE TEISMUOSE NAGRINĖTAS BAUDŽIAMĄSIAS, CIVILINES IR ADMINISTRACINES BYLAS

5.1. BAUDŽIAMOSIOS BYLOS

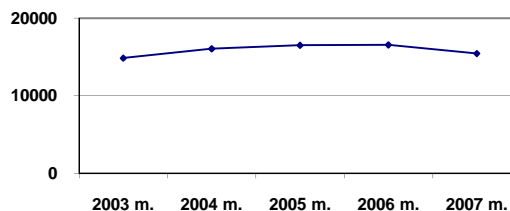
5.1.1. Vadovaujantis Informatikos ir ryšių departamento prie Vidaus reikalų ministerijos teikiamomis statistinėmis ataskaitomis apie nusikalstamas veikas, kurios užregistruotos ir iširtos Ikiteisminio tyrimo įstaigose, Lietuvoje užregistruota nusikaltimų ir baudžiamųjų nusižengimų:

2003 m. –	85130
2004 m. –	93419
2005 m. –	89815
2006 m. –	82155
2007 m. –	73776

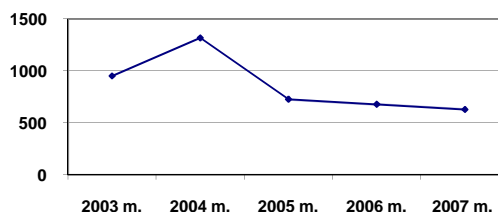
5.1.2. Miestų, rajonų apylinkių teismuose (I instancija) baigta nagrinėti baudžiamųjų bylų:

2003 m. –	14853
2004 m. –	16047
2005 m. –	16495
2006 m. –	16547
2007 m. –	15438

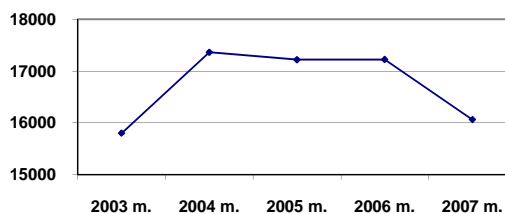
5.1.3. Apygardų teismuose (I instancija) baigta nagrinėti baudžiamųjų bylų:

2003 m. –	951
2004 m. –	1317
2005 m. –	726
2006 m. –	678
2007 m. –	628

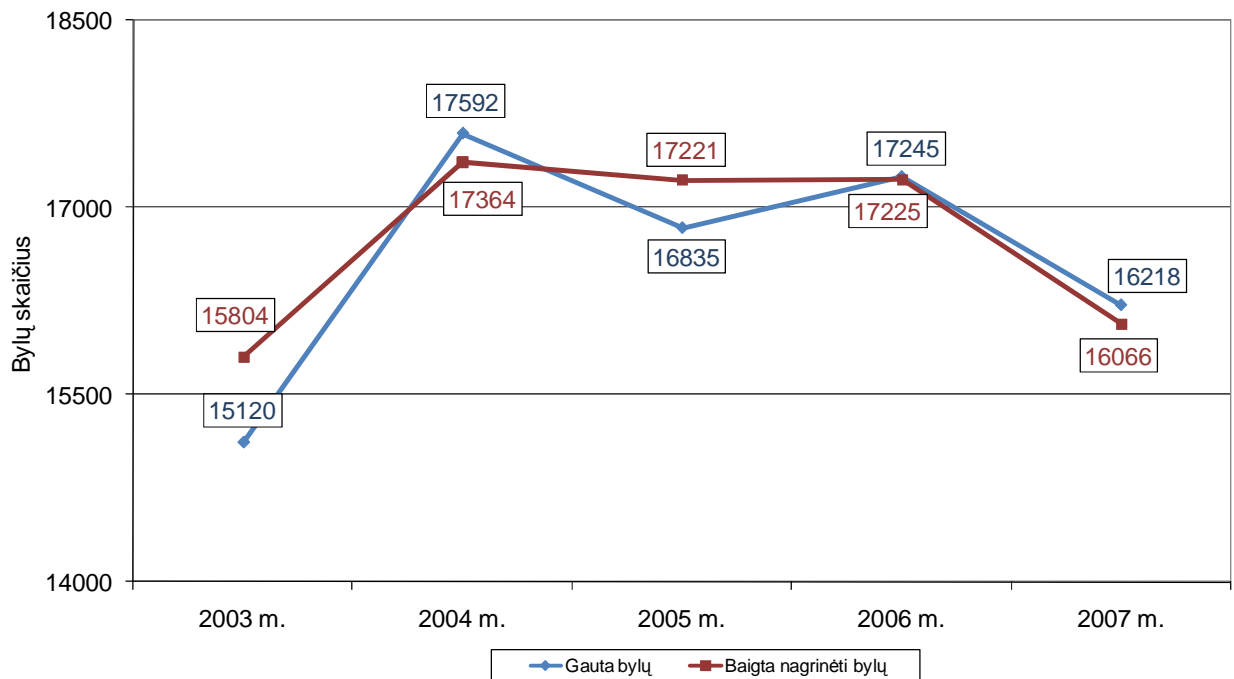

5.1.4. Iš viso miestų, rajonų apylinkių ir apygardų teismuose (I instancija) baigta nagrinėti baudžiamųjų bylų:

2003 m. –	15804
2004 m. –	17364
2005 m. –	17221
2006 m. –	17225
2007 m. –	16066

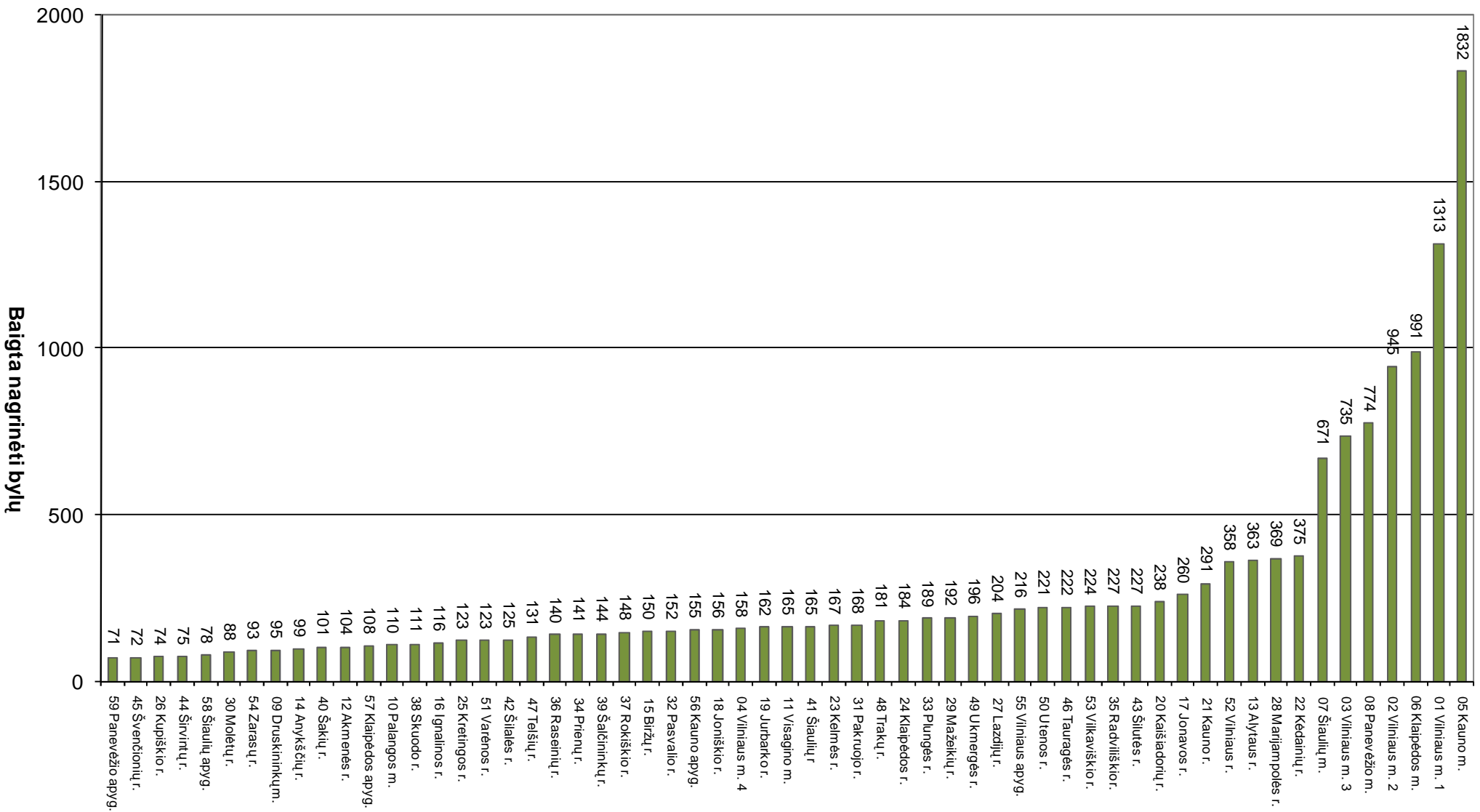

BAUDŽIAMŪJŲ BYLŲ NAGRINĖJIMAS I INSTANCIJOS TEISMUOSE 2003–2007 M.

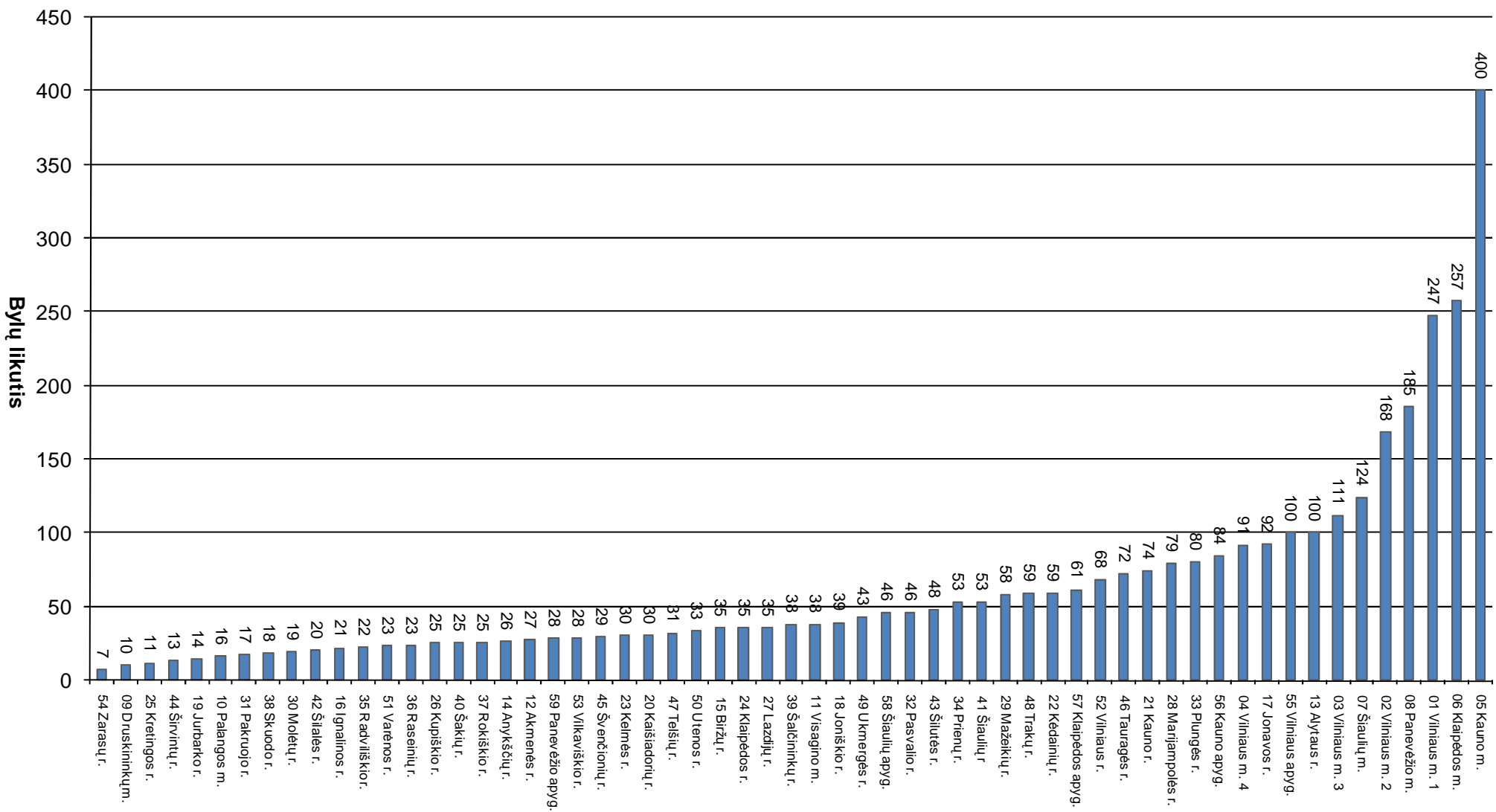

I instancijos teismuose 2003 metais buvo gauta 15120 baudžiamųjų bylų, 2007 metais – 16128 bylos. Baigtų nagrinėti baudžiamųjų bylų skaičius per tą patį laikotarpį padidėjo nuo 15804 iki 16066. Palyginti su 2006 metais, 2007 metais baigtų nagrinėti baudžiamųjų bylų skaičius sumažėjo nuo 17225 bylų 2006 metais iki 16066 bylų 2007 metais.

2007 M. BAIGTA NAGRINĖTI BAUDŽIAMŪJŲ BYLŲ I INSTANCIJOS TEISMUOSE

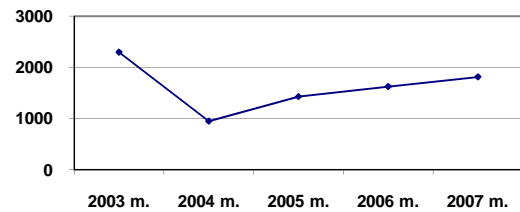

BAUDŽIAMŲJŲ BYLŲ LIKUČIAI I INSTANCIJOS TEISMUOSE 2007 M.

5.1.5. Bylos, kurių nagrinėjimas truko ilgiau nei 6 mėnesius:

2003 m. –	2293 (14 %)
2004 m. –	948 (5 %)
2005 m. –	1427 (8 %)
2006 m. –	1624 (9 %)
2007 m. –	1812 (11 %)

BAUDŽIAMOSIOS BYLOS, KURIŲ NAGRINĖJIMAS TRUKO ILGIAU NEI 6 MĖNESIUS

Teismas	Baudžiamųjų bylų nagrinėjimas truko	
	nuo 6 iki 12 mėnesių	12 mėnesių ir ilgiau
Vilniaus m. 1 apylinkės teismas	89	31
Vilniaus m. 2 apylinkės teismas	89	31
Vilniaus m. 3 apylinkės teismas	33	9
Vilniaus m. 4 apylinkės teismas	45	17
Kauno m. apylinkės teismas	152	70
Klaipėdos m. apylinkės teismas	79	36
Šiaulių m. apylinkės teismas	49	36
Panevėžio m. apylinkės teismas	50	16
Druskininkų m. apylinkės teismas	3	1
Palangos m. apylinkės teismas	11	4
Visagino m. apylinkės teismas	11	9
Akmenės r. apylinkės teismas	12	6
Alytaus r. apylinkės teismas	33	13
Anykščių r. apylinkės teismas	2	3
Biržų r. apylinkės teismas	11	6
Ignalinos r. apylinkės teismas	4	1
Jonavos r. apylinkės teismas	28	13
Joniškio r. apylinkės teismas	8	8
Jurbarko r. apylinkės teismas	9	2
Kaišiadorių r. apylinkės teismas	10	6
Kauno r. apylinkės teismas	31	9
Kėdainių r. apylinkės teismas	15	5
Kelmės r. apylinkės teismas	2	3
Klaipėdos r. apylinkės teismas	4	6
Kretingos r. apylinkės teismas	5	1
Kupiškio r. apylinkės teismas	3	3
Lazdijų r. apylinkės teismas	17	5
Marijampolės r. apylinkės teismas	16	6
Mažeikių r. apylinkės teismas	29	10
Molėtų r. apylinkės teismas	9	5

Teismas	Baudžiamųjų bylų nagrinėjimas truko	
	nuo 6 iki 12 mėnesių	12 mėnesių ir ilgiau
Pakruojo r. apylinkės teismas	7	4
Pasvalio r. apylinkės teismas	10	16
Plungės r. apylinkės teismas	20	3
Prienu r. apylinkės teismas	24	12
Radviliškio r. apylinkės teismas	5	3
Raseinių r. apylinkės teismas	4	1
Rokiškio r. apylinkės teismas	3	1
Skuodo r. apylinkės teismas	8	
Šalčininkų r. apylinkės teismas	18	4
Šakių r. apylinkės teismas	12	8
Šiaulių r. apylinkės teismas	22	10
Šilalės r. apylinkės teismas	6	1
Šilutės r. apylinkės teismas	23	8
Širvintų r. apylinkės teismas	6	2
Švenčionių r. apylinkės teismas	7	1
Tauragės r. apylinkės teismas	20	9
Telšių r. apylinkės teismas	6	
Trakų r. apylinkės teismas	23	16
Ukmergės r. apylinkės teismas	14	5
Utenos r. apylinkės teismas	22	3
Varėnos r. apylinkės teismas	8	5
Vilniaus r. apylinkės teismas	24	3
Vilkaviškio r. apylinkės teismas	13	3
Zarasų r. apylinkės teismas	1	
Vilniaus apygardos teismas	33	14
Kauno apygardos teismas	26	15
Klaipėdos apygardos teismas	18	10
Šiaulių apygardos teismas	16	11
Panevėžio apygardos teismas	12	4
Apylinkių teismuose, iš viso:	1164	489
Apygardų teismuose, iš viso:	105	54
RESPUBLIKOJE, iš viso:	1269	543

5.1.6. Miestų, rajonų apylinkių teismai, kuriuose daugiausia bylų, nagrinėtų ilgiau nei 6 mėnesius (procentinė išraiška pagal išnagrinėtų bylų skaičių):

2006 metais:

Prienu r. apylinkės teismas	18,52
Vilniaus m. 4 apylinkės teismas	17,99
Visagino m. apylinkės teismas	16,28
Švenčionių r. apylinkės teismas	15,85
Jonavos r. apylinkės teismas	15,6
Mažeikių r. apylinkės teismas	15,1
Šalčininkų m. apylinkės teismas	14,67
Šiaulių r. apylinkės teismas	14,27

Šilalės r. apylinkės teismas	13,85
Pasvalio r. apylinkės teismas	12,94
Šiaulių r. apylinkės teismas	11,88
Lazdijų r. apylinkės teismas	11,79

2007 metais:

Vilniaus m. 4 apylinkės teismas	39,24
Prienų r. apylinkės teismas	25,53
Trakų r. apylinkės teismas	21,55
Mažeikių r. apylinkės teismas	20,31
Šakių r. apylinkės teismas	19,80
Šiaulių r. apylinkės teismas	19,39
Akmenės r. apylinkės teismas	17,31
Pasvalio r. apylinkės teismas	17,11
Molėtų r. apylinkės teismas	15,91
Jonavos r. apylinkės teismas	15,77
Šalčininkų r. apylinkės teismas	15,28
Kauno r. apylinkės teismas	13,75

5.1.7. Miestų, rajonų apylinkių teismai, kuriuose daugiausia bylų, nagrinėtų ilgiau nei 6 mėnesius (absoliutūs skaičiai):

2006 metais:

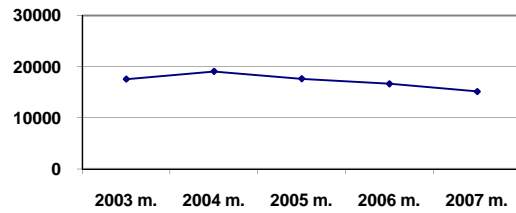
Kauno m. apylinkės teismas	222
Klaipėdos m. apylinkės teismas	109
Šiaulių m. apylinkės teismas	100
Vilniaus m. 1 apylinkės teismas	98
Vilniaus m. 2 apylinkės teismas	79
Panevėžio m. apylinkės teismas	60
Jonavos r. apylinkės teismas	39
Alytaus r. apylinkės teismas	38
Mažeikių r. apylinkės teismas	37
Vilniaus r. apylinkės teismas	34
Šilutės r. apylinkės teismas	31
Kėdainių r. apylinkės teismas	29

2007 metais:

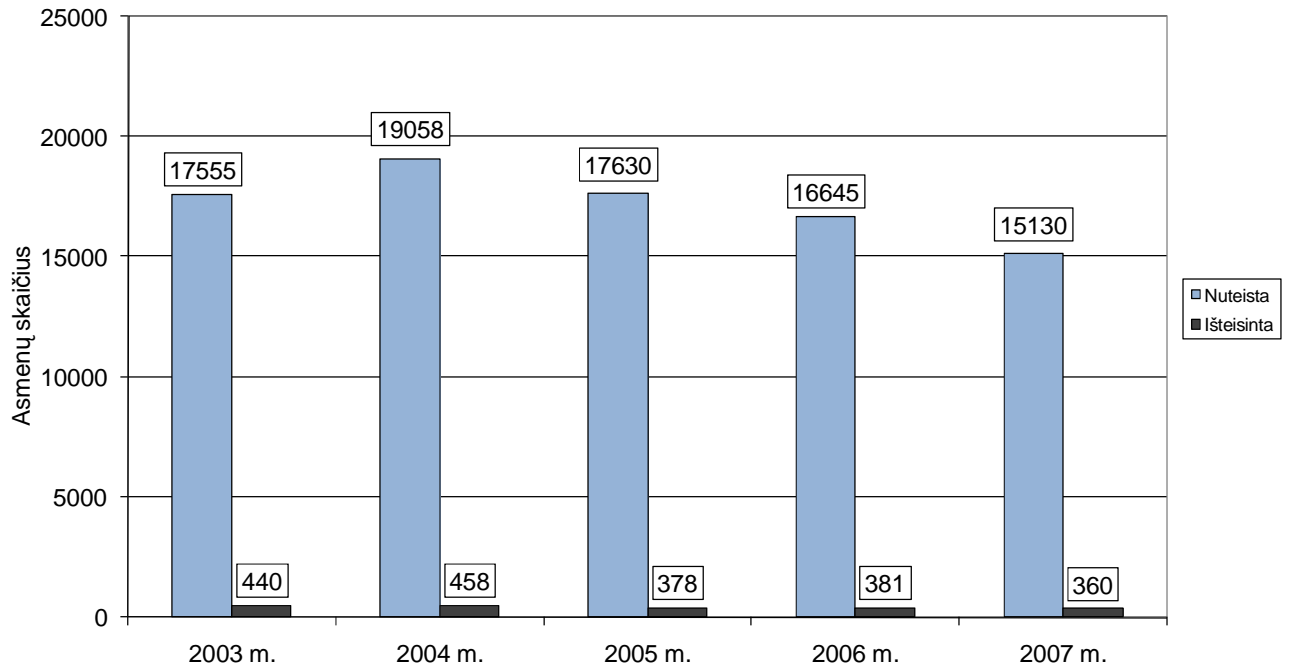
Kauno m. apylinkės teismas	222
Vilniaus m, 2. apylinkės teismas	120
Vilniaus m. 1 apylinkės teismas	120
Klaipėdos m. apylinkės teismas	115
Šiaulių m. apylinkės teismas	85
Panevėžio m. apylinkės teismas	66
Vilniaus m. 4. apylinkės teismas	62
Alytaus r. apylinkės teismas	46
Vilniaus m. 3 apylinkės teismas	42
Jonavos r. apylinkės teismas	41
Kauno r. apylinkės teismas	40
Trakų r. apylinkės teismas	39
Mažeikių r. apylinkės teismas	39

5.1.8. Nuteista asmenų:

2003 m. –	17555
2004 m. –	19058
2005 m. –	17630
2006 m. –	16645
2007 m. –	15130

2003–2007 M. NUTEISTŲ IR IŠTEISINTŲ ASMENŲ SKAIČIUS I INSTANCIJOS TEISMUOSE

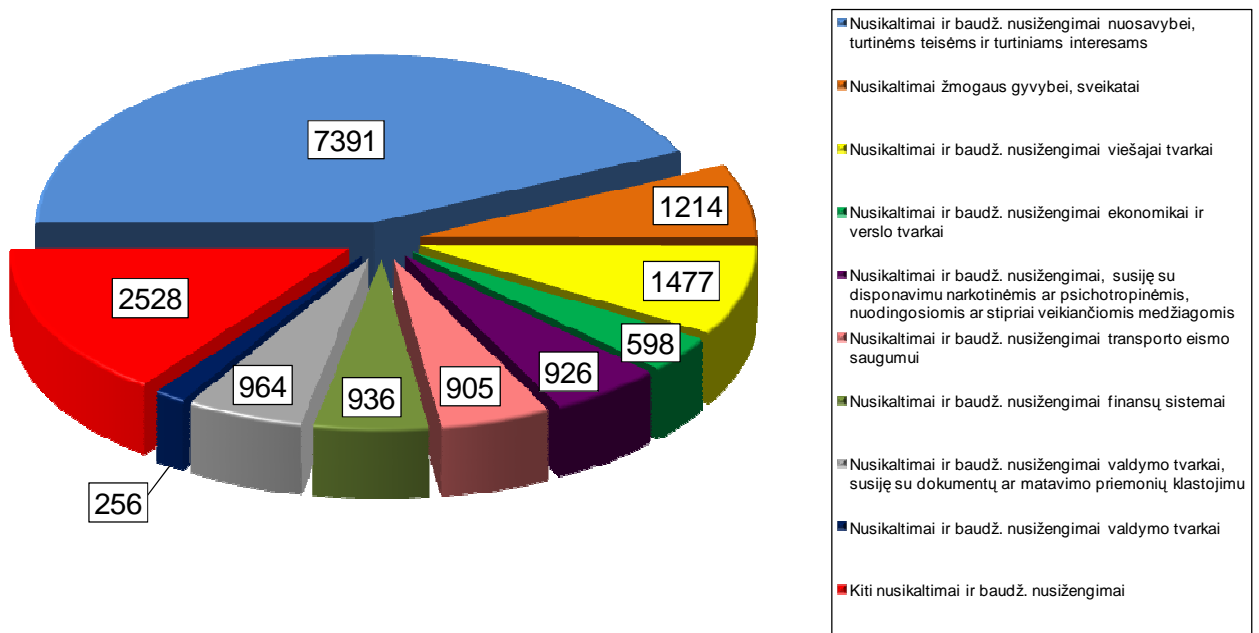
Iš jų nepilnamečių:

2003 m. –	2088
2004 m. –	2203
2005 m. –	1740
2006 m. –	1688
2007 m. –	1510

5.1.9. Nuteista asmenų už nusikaltimus ir baudžiamuosius nusižengimus nuosavybei, turtinėms teisėms ir turtiniams interesams:

2003 m. –	6580
2004 m. –	8962
2005 m. –	8723
2006 m. –	8069
2007 m. –	8695

2007 M. BAIGTŲ NAGRINĖTI BAUDŽIAMŲJŲ BYLŲ KATEGORIJOS I INSTANCIJOS TEISMUOSE

5.1.10. Bausmių rūšys asmenims:

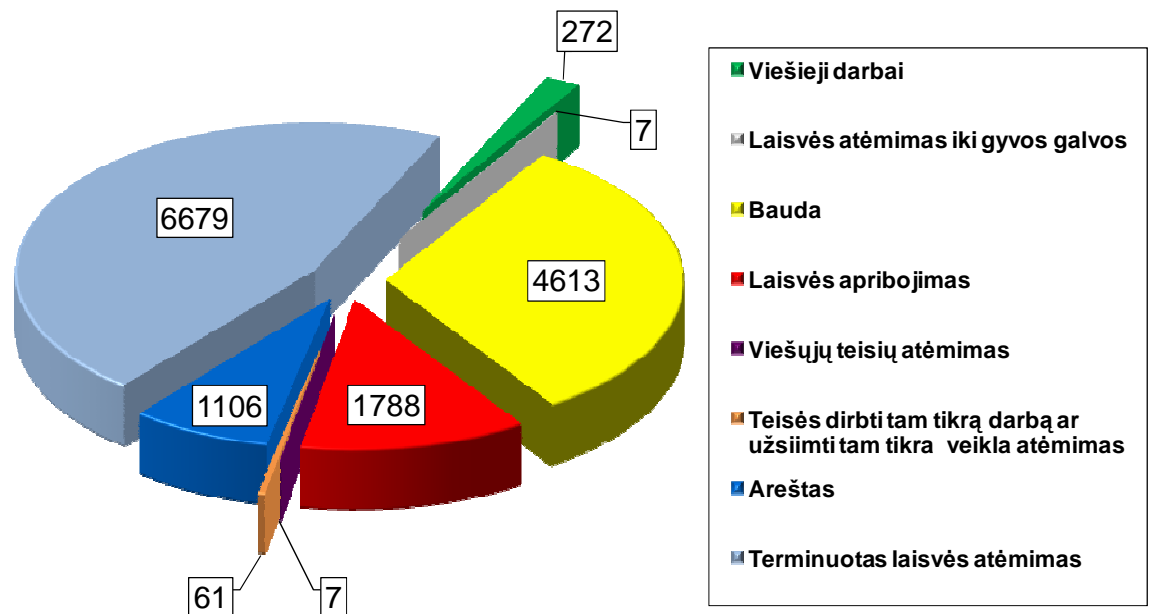
2006 m. taikytos bausmės:

Viešųjų teisių atėmimas	4
Teisės dirbti tam tikrą darbą ar užsiimti tam tikra veikla atėmimas	39
Viešieji darbai	470
Bauda	4474
Laisvės apribojimas	1752
Areštas	1185
Terminuotas laisvės atėmimas	6467
Laisvės atėmimas iki gyvos galvos	6

2007 m. taikytos bausmės:

Viešųjų teisių atėmimas	7
Teisės dirbti tam tikrą darbą ar užsiimti tam tikra veikla atėmimas	61
Viešieji darbai	272
Bauda	4613
Laisvės apribojimas	1788
Areštas	1106
Terminuotas laisvės atėmimas	6679
Laisvės atėmimas iki gyvos galvos	7

2007 M. I INSTANCIJOS TEISMUOSE ASMENIMS SKIRTŲ BAUSMIŲ RŪŠYS

5.1.11. Apskūsta nuosprendžių apeliacinės instancijos teismui:

2003 m. – 3602	(22,79 % pirmojoje instancijoje priimtų nuosprendžių, iš jų 1299 pakeisti arba panaikinti (36,06 % apskūstų nuosprendžių))
2004 m. – 3651	(17,85 % pirmojoje instancijoje priimtų nuosprendžių, iš jų 1226 pakeisti arba panaikinti (33,58 % apskūstų nuosprendžių))
2005 m. – 3918	(17,03 % pirmojoje instancijoje priimtų nuosprendžių, iš jų 1265 pakeisti arba panaikinti (32,29 % apskūstų nuosprendžių))
2006 m. – 3625	(17,33 % pirmojoje instancijoje priimtų nuosprendžių, iš jų 1221 pakeistas arba panaikintas (33,68 % apskūstų nuosprendžių))
2007 m. – 3589	(18,76 % pirmojoje instancijoje priimtų nuosprendžių, iš jų 1345 pakeisti arba panaikinti (37,47 % apskūstų nuosprendžių))

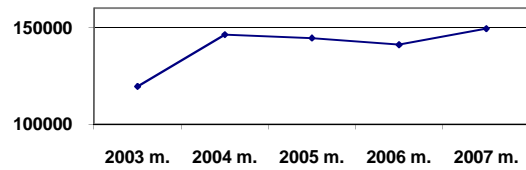
5.1.12. Pagal kasacinius skundus išnagrinėta bylų Lietuvos Aukščiausiajame Teisme:

2003 m. – 769	(4,9 % pirmojoje instancijoje priimtų nuosprendžių, iš jų 254 pakeisti arba panaikinti (33,02 % apskūstų nuosprendžių))
2004 m. – 717	(3,5 % pirmojoje instancijoje priimtų nuosprendžių, iš jų 191 pakeistas arba panaikintas (21,34 % apskūstų nuosprendžių))
2005 m. – 694	(3,28 % pirmojoje instancijoje priimtų nuosprendžių, iš jų 212 pakeista arba panaikinta (30,55 % apskūstų nuosprendžių))
2006 m. – 701	(3,35 % pirmojoje instancijoje priimtų nuosprendžių, iš jų 193 pakeisti arba panaikinti (27,53 % apskūstų nuosprendžių))
2007 m. – 752	(3,93 % pirmojoje instancijoje priimtų nuosprendžių, iš jų 189 pakeisti arba panaikinti (25,13 % apskūstų nuosprendžių))

5.2. CIVILINĖS BYLOS

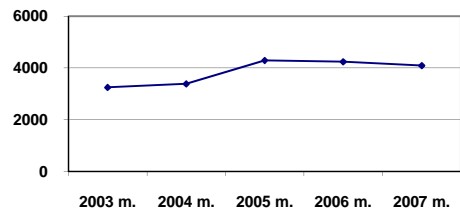
5.2.1. Miestų, rajonų apylinkių teismuose (I instancija) baigta nagrinėti civilinių bylų:

2003 m. –	119523
2004 m. –	146262
2005 m. –	144461
2006 m. –	141049
2007 m. –	149345

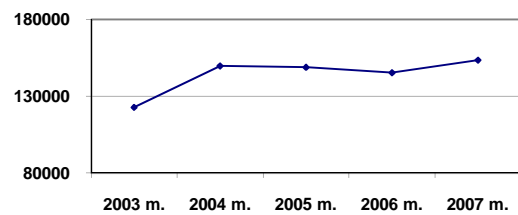
5.2.2. Apygardų teismuose (I instancija) baigta nagrinėti civilinių bylų:

2003 m. –	3250
2004 m. –	3384
2005 m. –	4289
2006 m. –	4237
2007 m. –	4091

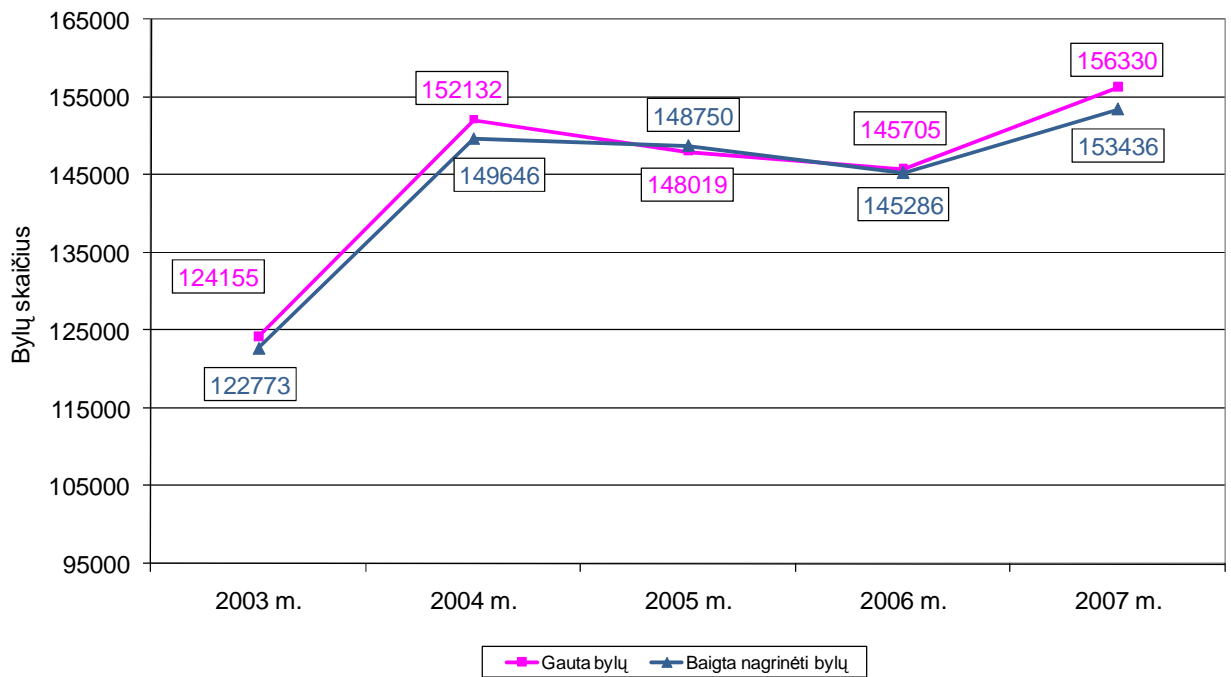

5.2.3. Iš viso miestų, rajonų apylinkių ir apygardų teismuose (I instancija) baigta nagrinėti civilinių bylų:

2003 m. –	122773
2004 m. –	149646
2005 m. –	148750
2006 m. –	145286
2007 m. –	153436

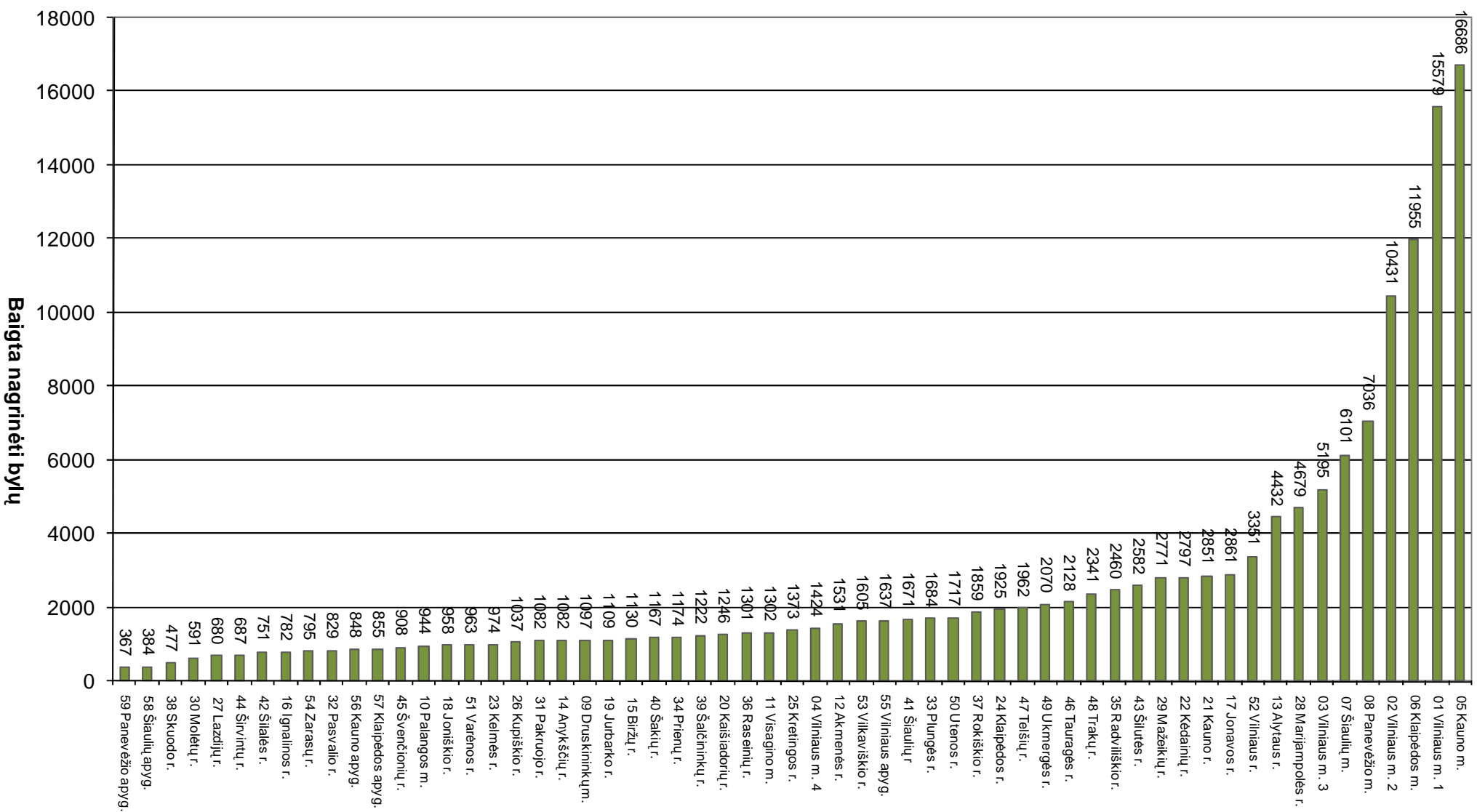

CIVILINIŲ BYLŲ NAGRINĖJIMAS I INSTANCIJOS TEISMUOSE 2003–2007 M.

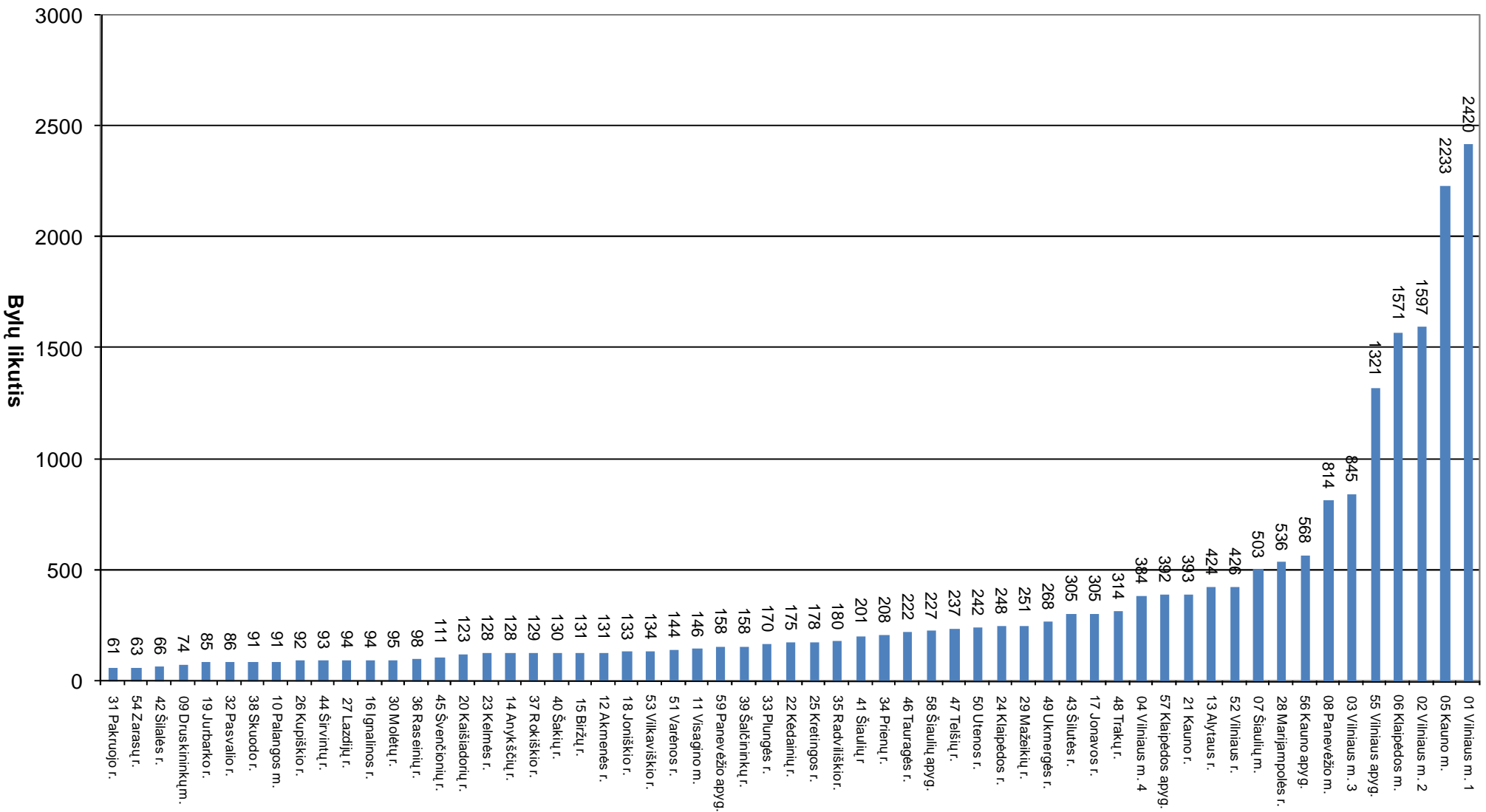

I instancijos teismuose 2003 metais buvo gautos 124155 civilinės bylos, 2007 metais – 156330 bylų. Baigtų nagrinėti civilinių bylų skaičius per tą patį laikotarpį padidėjo nuo 122773 iki 153436. Palyginti su 2006 metais, 2007 metais baigtų nagrinėti civilinių bylų skaičius padidėjo nuo 145286 bylų 2006 metais iki 153436 bylų 2007 metais.

2007 M. BAIGTA NAGRINĖTI CIVILINIŲ BYLŲ I INSTANCIJOS TEISMUOSE

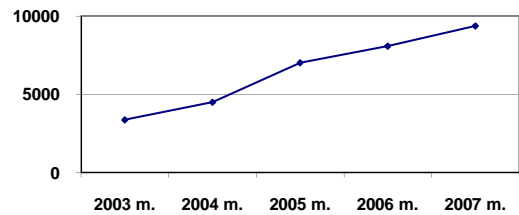

CIVILINIŲ BYLŲ LIKUČIAI I INSTANCIJOS TEISMUOSE 2007 M.

5.2.4. Bylos, baigtos nagrinėti daugiau kaip per 6 mėnesius:

2003 m. –	3373 (2,74 %)
2004 m. –	4492 (3 %)
2005 m. –	7016 (4,72 %)
2006 m. –	8073 (5,56 %)
2007 m. –	9366 (6,10 %)

CIVILINĖS BYLOS, KURIŲ NAGRINĖJIMAS TRUKO ILGIAU NEI 6 MĖNESIUS

Teismas	Civilinių bylų nagrinėjimas truko	
	nuo 6 iki 12 mėnesių	12 mėnesių ir ilgiau
Vilniaus m. 1 apylinkės teismas	827	235
Vilniaus m. 2 apylinkės teismas	563	246
Vilniaus m. 3 apylinkės teismas	337	130
Vilniaus m. 4 apylinkės teismas	90	22
Kauno m. apylinkės teismas	721	330
Klaipėdos m. apylinkės teismas	509	120
Šiaulių m. apylinkės teismas	188	41
Panevėžio m. apylinkės teismas	204	59
Druskininkų m. apylinkės teismas	26	12
Palangos m. apylinkės teismas	62	21
Visagino m. apylinkės teismas	56	19
Akmenės r. apylinkės teismas	32	10
Alytaus r. apylinkės teismas	127	47
Anykščių r. apylinkės teismas	41	14
Biržų r. apylinkės teismas	36	18
Ignalinos r. apylinkės teismas	31	10
Jonavos r. apylinkės teismas	108	41
Joniškio r. apylinkės teismas	34	15
Jurbarko r. apylinkės teismas	15	9
Kaišiadorių r. apylinkės teismas	32	12
Kauno r. apylinkės teismas	113	43
Kėdainių r. apylinkės teismas	50	8
Kelmės r. apylinkės teismas	45	12
Klaipėdos r. apylinkės teismas	86	34
Kretingos r. apylinkės teismas	33	17
Kupiškio r. apylinkės teismas	15	4
Lazdijų r. apylinkės teismas	38	19
Marijampolės r. apylinkės teismas	103	19
Mažeikių r. apylinkės teismas	130	38
Molėtų r. apylinkės teismas	17	6
Pakruojo r. apylinkės teismas	15	6
Pasvalio r. apylinkės teismas	33	12
Plungės r. apylinkės teismas	46	2
Prienuų r. apylinkės teismas	71	20
Radviliškio r. apylinkės teismas	27	9

Teismas	Civilinių bylų nagrinėjimas truko	
	nuo 6 iki 12 mėnesių	12 mėnesių ir ilgiau
Raseinių r. apylinkės teismas	19	5
Rokiškio r. apylinkės teismas	26	18
Skuodo r. apylinkės teismas	21	7
Šalčininkų r. apylinkės teismas	68	27
Šakių r. apylinkės teismas	35	15
Šiaulių r. apylinkės teismas	62	20
Šilalės r. apylinkės teismas	24	5
Šilutės r. apylinkės teismas	123	32
Širvintų r. apylinkės teismas	30	14
Švenčionių r. apylinkės teismas	36	13
Tauragės r. apylinkės teismas	59	15
Telšių r. apylinkės teismas	64	26
Trakų r. apylinkės teismas	96	39
Ukmergės r. apylinkės teismas	57	29
Utenos r. apylinkės teismas	61	31
Varėnos r. apylinkės teismas	37	6
Vilniaus r. apylinkės teismas	153	51
Vilkaviškio r. apylinkės teismas	35	11
Zarasų r. apylinkės teismas	27	16
Vilniaus apygardos teismas	296	375
Kauno apygardos teismas	146	147
Klaipėdos apygardos teismas	140	100
Šiaulių apygardos teismas	71	59
Panevėžio apygardos teismas	48	50
Apylinkių teismuose, iš viso:	5894	2040
Apygardų teismuose, iš viso:	701	731
RESPUBLIKOJE, iš viso:	6595	2771

5.2.5. Miestų, rajonų apylinkių teismai, kuriuose daugiausia bylų, nagrinėtų ilgiau nei 6 mėnesius (procentinė išraiška pagal išnagrinėtų bylų skaičių):

2006 m.:

Palangos m. apylinkės teismas	8,5
Vilniaus m. 2 apylinkės teismas	7,48
Vilniaus m. 3 apylinkės teismas	7,38
Prienų r. apylinkės teismas	6,77
Švenčionių m. apylinkės teismas	6,7
Lazdijų r. apylinkės teismas	6,61
Kauno m. apylinkės teismas	6,51
Biržų r. apylinkės teismas	6,24
Vilniaus m. 1 apylinkės teismas	5,98
Skuodo r. apylinkės teismas	5,86
Joniškio r. apylinkės teismas	5,63
Vilniaus m. 4 apylinkės teismas	5,57

2007 m.:

Vilniaus m. 3 apylinkės teismas	8,99
Palangos m. apylinkės teismas	8,79
Lazdijų r. apylinkės teismas	8,38
Vilniaus m. 4 apylinkės teismas	7,87
Šalčininkų r. apylinkės teismas	7,77
Vilniaus m. 2 apylinkės teismas	7,76
Prienų r. apylinkės teismas	7,75
Vilniaus m. 1 apylinkės teismas	6,82
Širvintų r. apylinkės teismas	6,4
Kauno m. apylinkės teismas	6,3
Klaipėdos r. apylinkės teismas	6,23
Vilniaus r. apylinkės teismas	6,09

5.2.6. Miestų, rajonų apylinkių teismai, kuriuose daugiausia bylų, nagrinėtų ilgiau nei 6 mėnesius (absoliutūs skaičiai)

2006 metais:

Kauno m. apylinkės teismas	988
Vilniaus m. 1 apylinkės teismas	869
Vilniaus m. 2 apylinkės teismas	720
Klaipėdos m. apylinkės teismas	529
Vilniaus m. 3 apylinkės teismas	389
Panevėžio m. apylinkės teismas	210
Alytaus r. apylinkės teismas	169
Vilniaus r. apylinkės teismas	158
Šiaulių m. apylinkės teismas	157
Kauno r. apylinkės teismas	140
Šilutės r. apylinkės teismas	134
Mažeikių r. apylinkės teismas	117

2007 metais:

Vilniaus m. 1 apylinkės teismas	1062
Kauno m. apylinkės teismas	1051
Vilniaus m. 2 apylinkės teismas	809
Klaipėdos m. apylinkės teismas	629
Vilniaus m. 3 apylinkės teismas	467
Panevėžio m. apylinkės teismas	263
Šiaulių m. apylinkės teismas	229
Vilniaus r. apylinkės teismas	204
Alytaus r. apylinkės teismas	174
Mažeikių r. apylinkės teismas	168
Kauno r. apylinkės teismas	156
Šilutės r. apylinkės teismas	155

5.2.7. Apskūsta sprendimų apeliacinės instancijos teismui:

2003 m. – 3902 (3,17 % pirmojoje instancijoje priimtų sprendimų, iš jų 1434 pakeisti arba panaikinti (36,75 % apskūstų sprendimų))

2004 m. – 3454 (2,3 % pirmojoje instancijoje priimtų sprendimų, iš jų 1267 pakeisti arba panaikinti (36,68 % apskūstų sprendimų))

2005 m. – 3609 (2,42 % pirmojoje instancijoje priimtų sprendimų, iš jų 1262 pakeisti arba panaikinti (34,97 % apskūstų sprendimų))

2006 m. – 3231 (2,22 % pirmojoje instancijoje priimtų sprendimų, iš jų 1208 pakeisti arba panaikinti (37,89 % apskųstų sprendimų))

2007 m. – 3230 (2,11 % pirmojoje instancijoje priimtų sprendimų, iš jų 1343 pakeisti arba panaikinti (41,58 % apskųstų sprendimų))

1.2.8. Pagal kasacinius skundus baigta bylų Lietuvos Aukščiausiajame Teisme:

2003 m. – 1183 (0,96 % pirmojoje instancijoje priimtų sprendimų, iš jų 482 pakeisti arba panaikinti (40,74 % apskųstų sprendimų))

2004 m. – 675 (0,45 % pirmojoje instancijoje priimtų sprendimų, iš jų 264 pakeisti arba panaikinti (39,11 % apskųstų sprendimų))

2005 m. – 666 (0,45 % pirmojoje instancijoje priimtų sprendimų, iš jų 290 pakeista arba panaikinta (43,54 % apskųstų sprendimų))

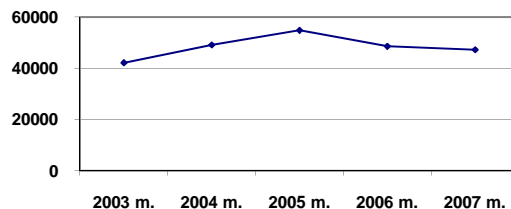
2006 m. – 665 (0,46 % pirmojoje instancijoje priimtų sprendimų, iš jų 281 pakeistas arba panaikintas (42,26 % apskųstų sprendimų))

2007 m. – 590 (0,38 % pirmojoje instancijoje priimtų sprendimų, iš jų 238 pakeisti arba panaikinti (40,39 % apskųstų sprendimų))

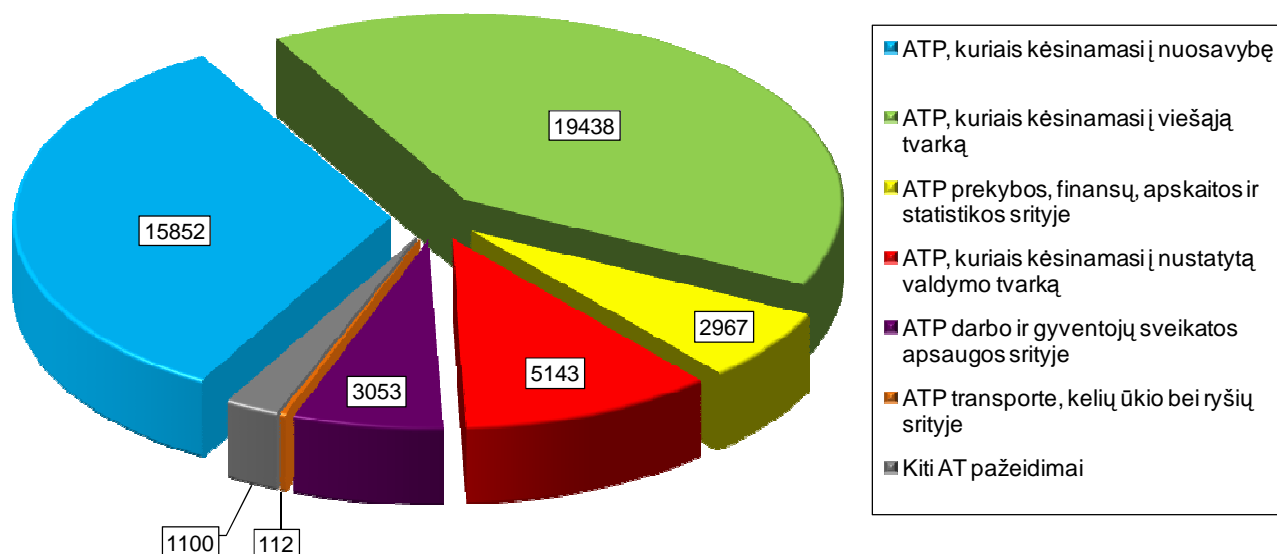
5.3. ADMINISTRACINĖS BYLOS

5.3.1. Miestų, rajonų apylinkių teismuose baigta nagrinėti administracinių teisės pažeidimų bylų:

2003 m. –	42061
2004 m. –	49061
2005 m. –	54794
2006 m. –	48531
2007 m. –	47175

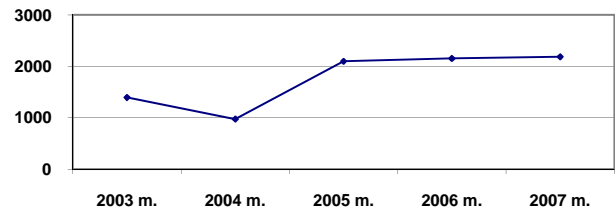

2007 M. APYLINKIŲ TEISMUOSE BAIGTŲ ADMINISTRACINIŲ TEISĖS PAŽEIDIMŲ BYLŲ KATEGORIJOS

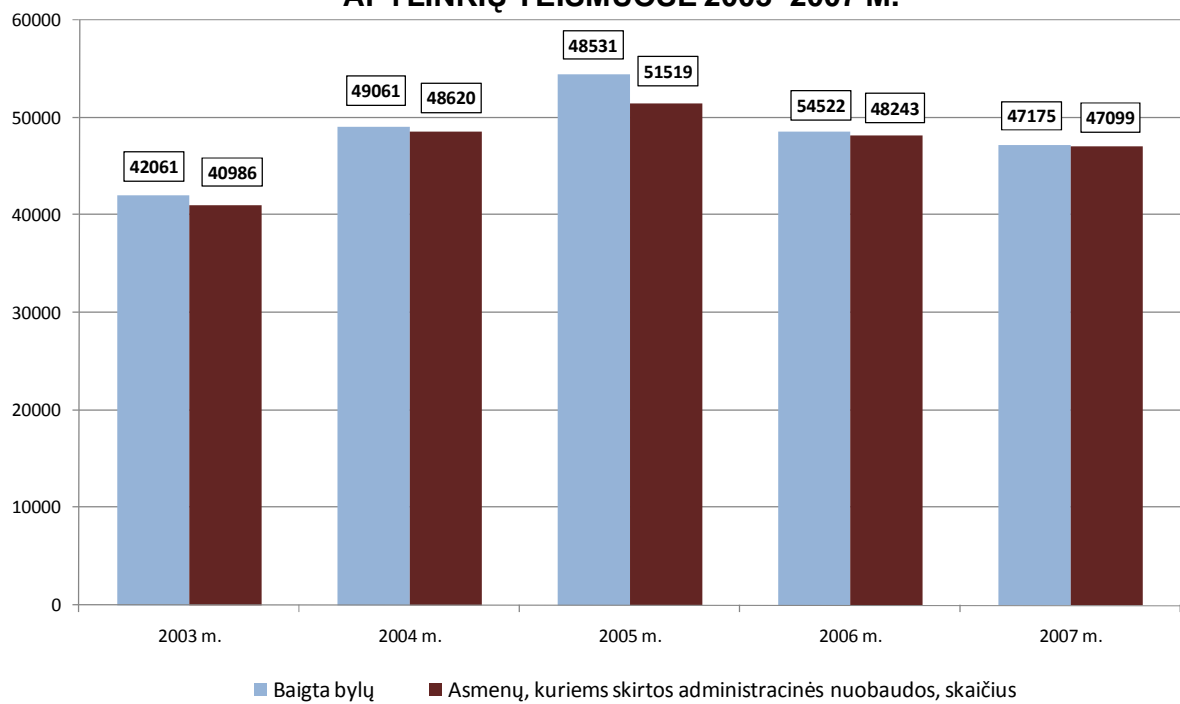

5.3.2. Apskūsta apeliacinės instancijos teismui (Lietuvos vyriausiajam administraciniam teismui) miestų, rajonų apylinkių teismuose išnagrinėtų nutarimų administracinių teisės pažeidimų bylose:

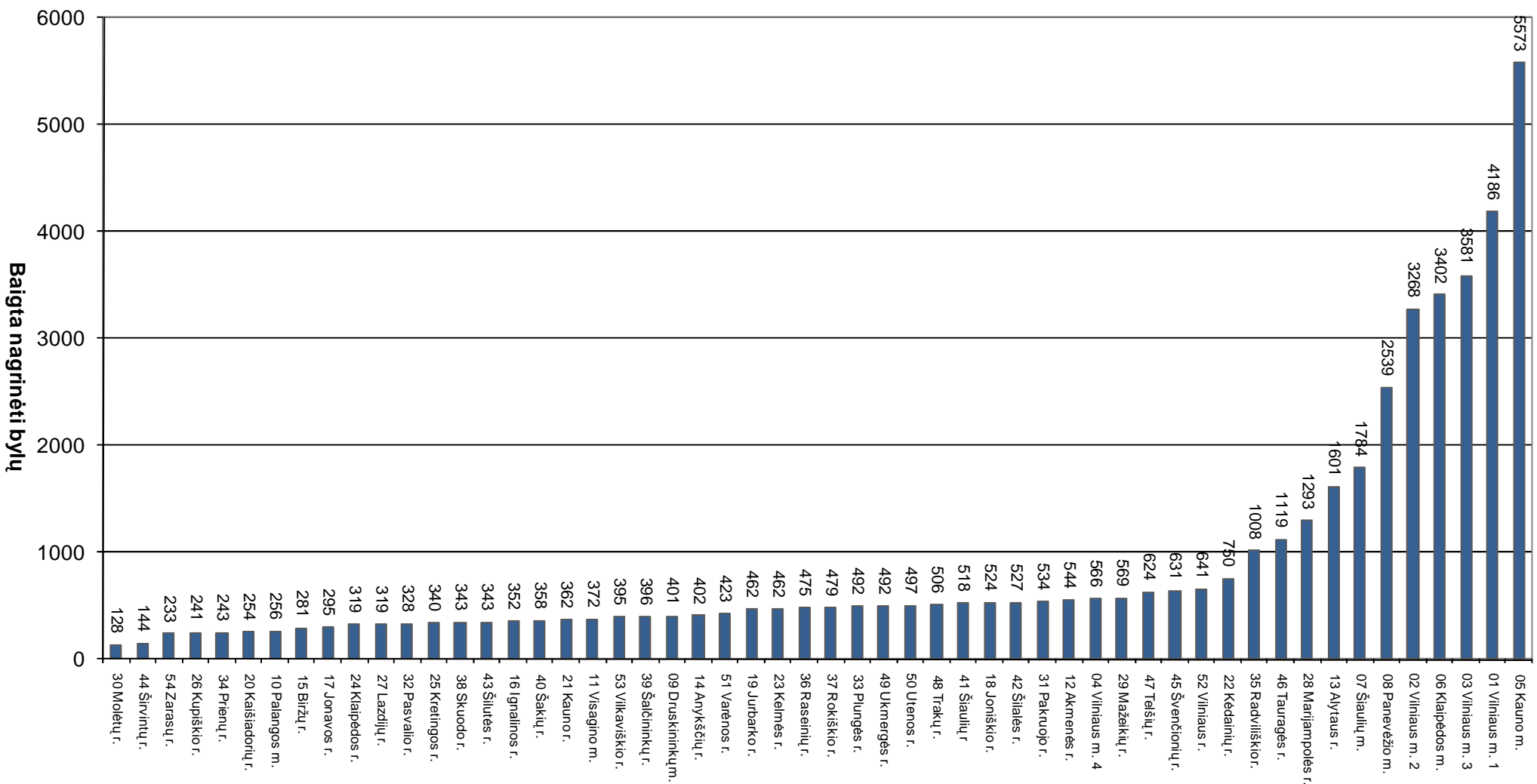
2003 m. –	1393
2004 m. –	973
2005 m. –	2098
2006 m. –	2151
2007 m. –	2184

ADMINISTRACINIŲ TEISĖS PAŽEIDIMŲ BYLŲ NAGRINĖJIMAS APYLINKIŲ TEISMUOSE 2003–2007 M.

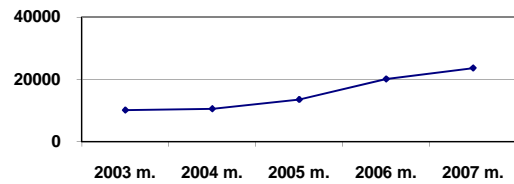

2007 M. APYLINKIŲ TEISMUOSE BAIGTA ADMINISTRACINIŲ TEISĖS PAŽEIDIMŲ BYLŲ

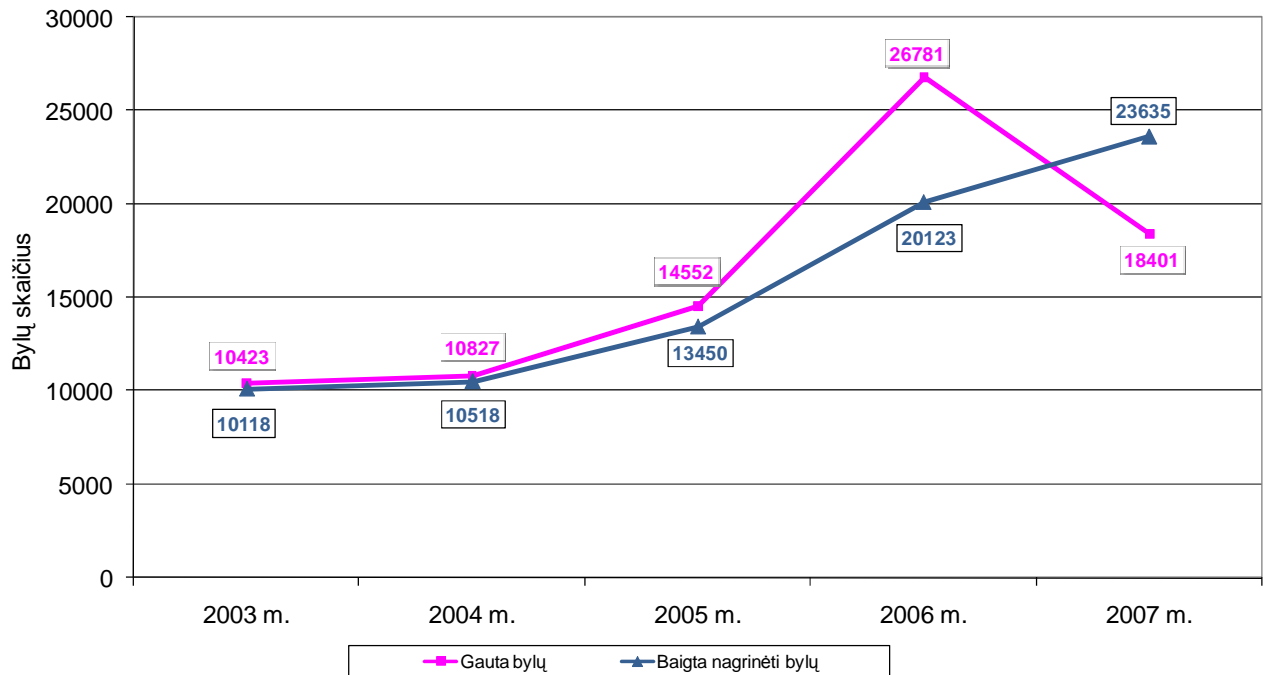

5.3.3. Apygardų administraciniuose teismuose baigta nagrinėti bylą:

2003 m. –	10118
2004 m. –	10518
2005 m. –	13493
2006 m. –	20123
2007 m. –	23635

ADMINISTRACINIŲ BYLŲ NAGRINĖJIMAS APYGARDŲ ADMINSTRACINIUIOSE TEISMUOSE 2003–2007 M.

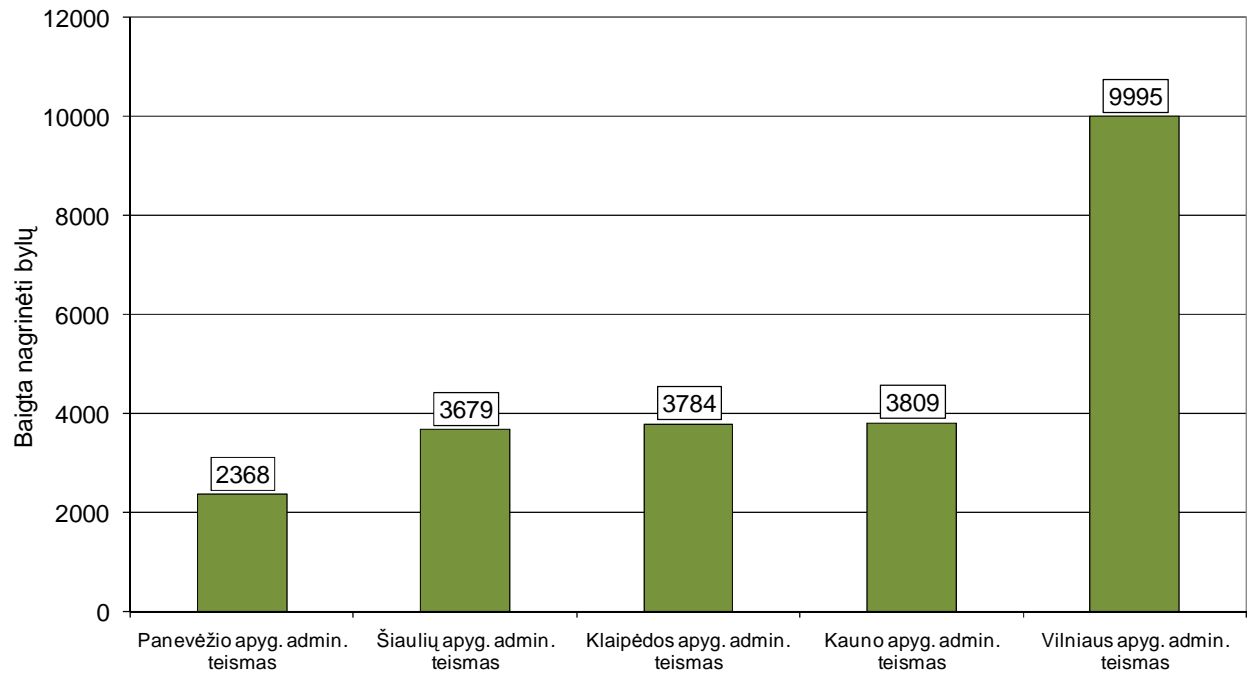

5.3.4. Apskūsta apeliacinės instancijos teismui apygardų administraciniuose teismuose išnagrinėtų administracinių bylų sprendimų:

2003 m. –	2300 (22,73 % priimtų sprendimų)
2004 m. –	1919 (18,24 % priimtų sprendimų)
2005 m. –	2544 (18,91 % priimtų sprendimų)
2006 m. –	2991 (14,86 % priimtų sprendimų)
2007 m. –	3532 (14,94 % priimtų sprendimų)

5.3.5. Apeliacinės instancijos pakeista arba panaikinta apygardų administraciniuose teismuose priimtų sprendimų:

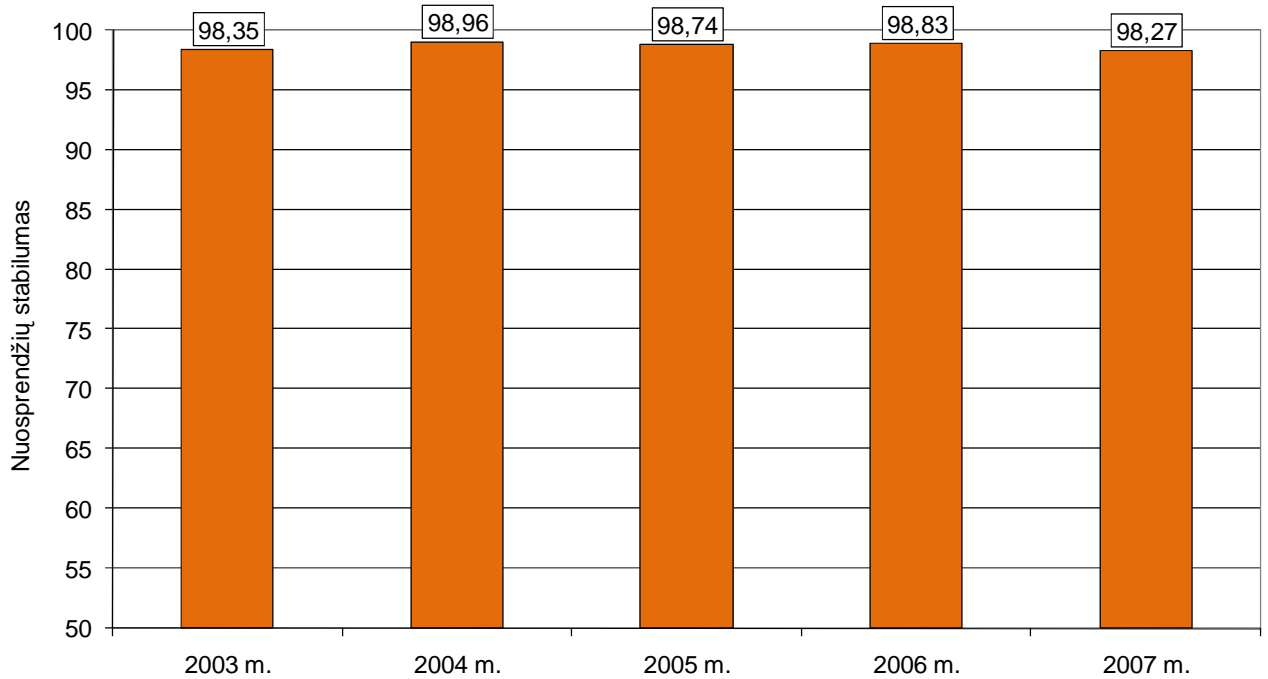
2003 m. –	473 (20,56 % apskūstų sprendimų)
2004 m. –	396 (20,64 % apskūstų sprendimų)
2005 m. –	374 (14,70 % apskūstų sprendimų)
2006 m. –	326 (10,9 % apskūstų sprendimų)
2007 m. –	236 (6,69 % apskūstų sprendimų)

**2007 M. APYGARDŲ ADMINISTRACINIUIOSE TEISMUOSE
BAIGTA NAGRINĖTI ADMINISTRACINIŲ BYLŲ**

6. BYLŲ NAGRINĖJIMO STABILUMO RODIKLIAI

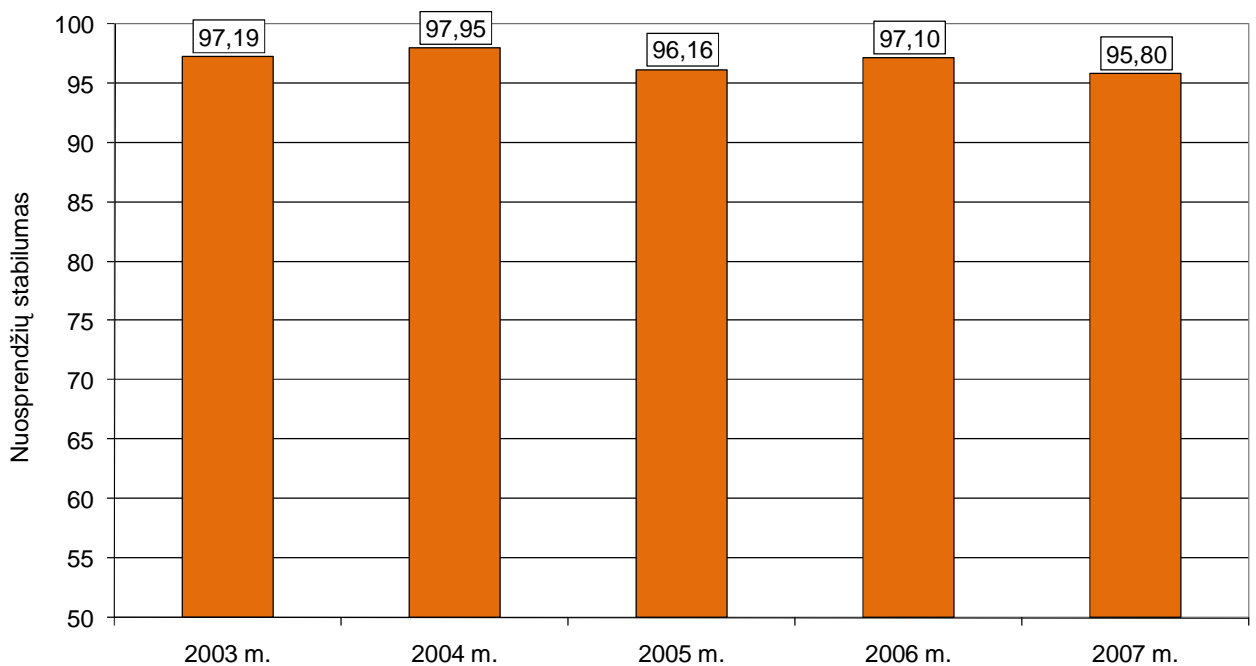
Nuosprendžių stabilumas I instancijos teismuose 2003–2007 m. kito labai nežymiai. Per šį laikotarpį aukštesnės instancijos teismai kasmet panaikino tik apie 2 % pirmosios instancijos teismuose priimamų nuosprendžių. 98 % buvo paliekami galioti. Taigi apylinkių teismuose nuosprendžių stabilumas kito nuo 98,35 2003 m. iki 98,27 2007 m.

NUOSPRENDŽIŲ STABILUMAS APYLINKIŲ TEISMUOSE 2003–2007 M.

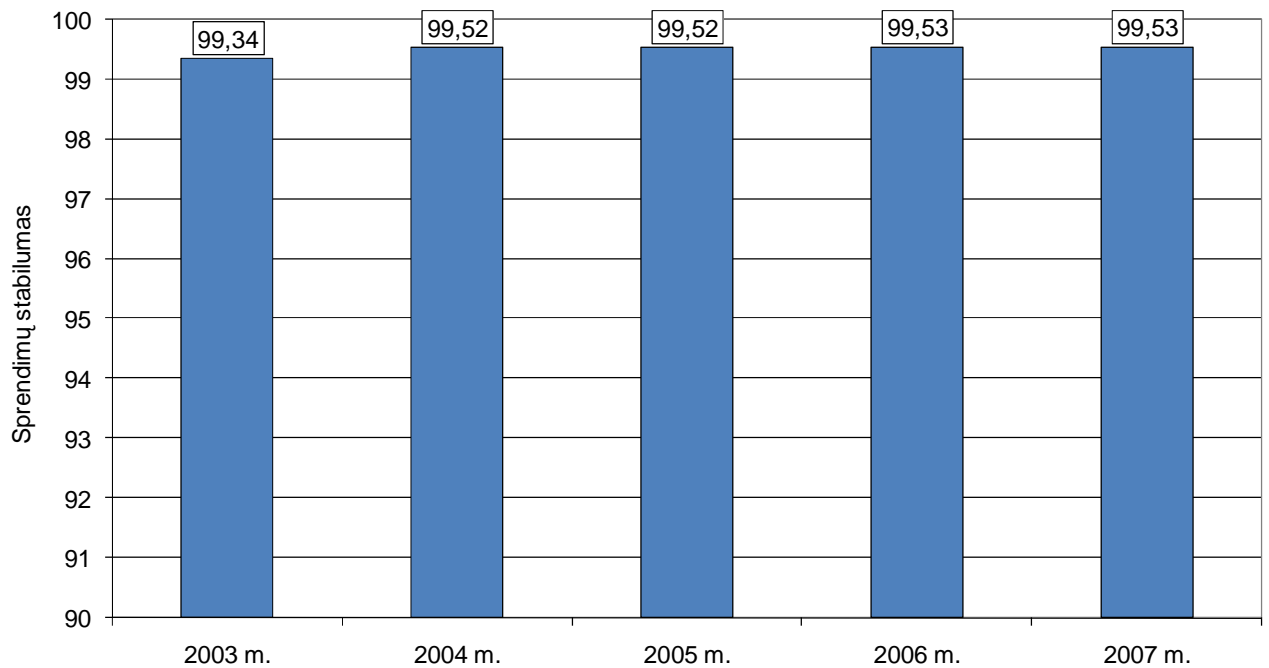
Apygardų teismuose – nuosprendžių stabilumas pakito nuo 97,19 2003 m. iki 95,8 2007 m.

NUOSPRENDŽIŲ STABILUMAS APYGARDŲ (I INSTANCIJA) TEISMUOSE 2003–2007 M.

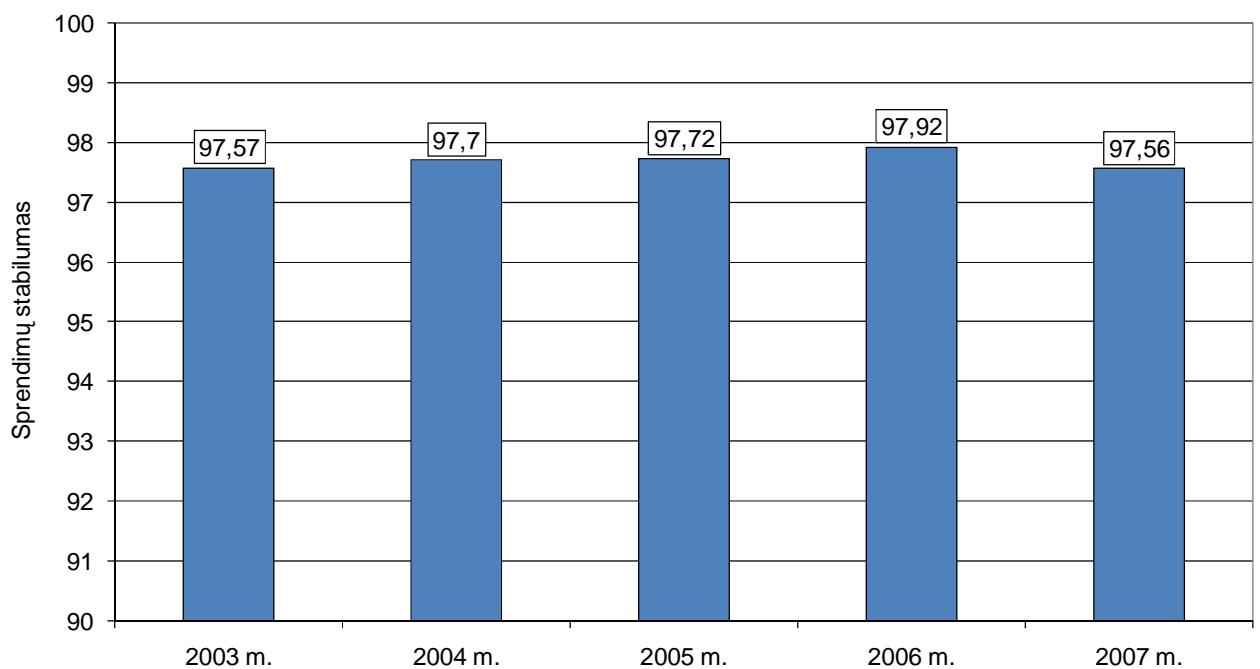
Sprendimų stabilumas apylinkių teismuose padidėjo nuo 99,34 2003 m. iki 99,53 2007 m.

SPRENDIMŲ STABILUMAS APYLINKIŲ TEISMUOSE 2003–2007 M.

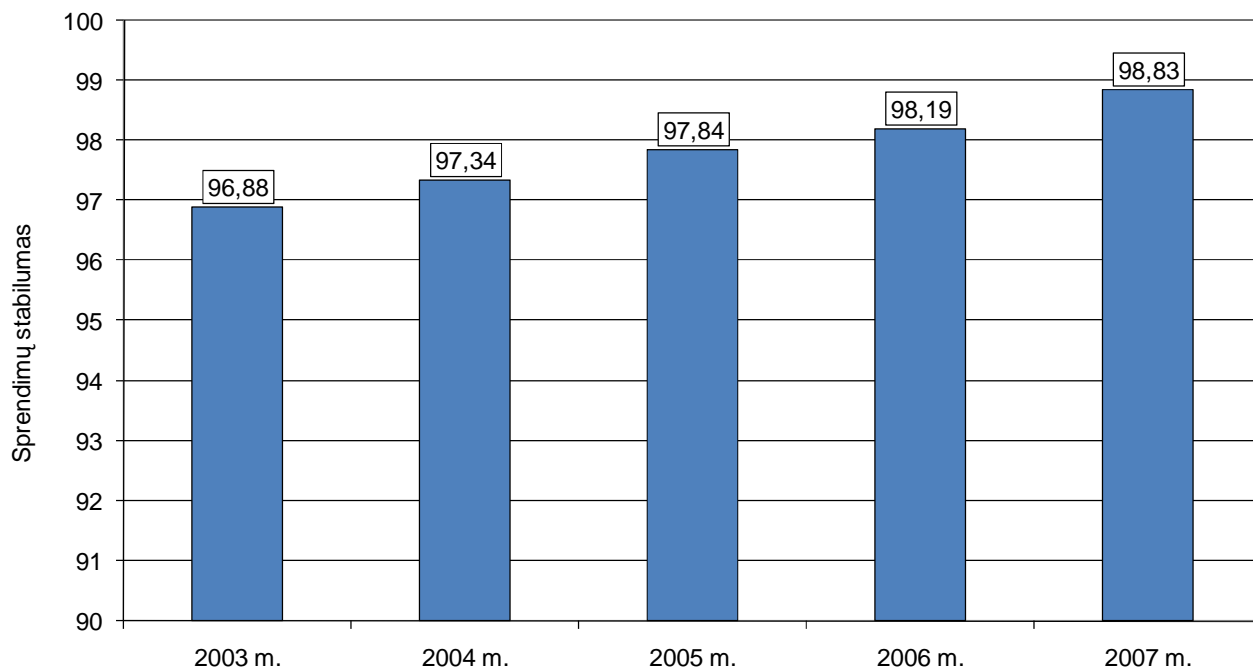
Apygardų teismuose sprendimų stabilumas nuo 97,57 2003 m. nežymiai sumažėjo iki 97,56 2007 m.

SPRENDIMŲ STABILUMAS APYGARDŲ (I INSTANCIJA) TEISMUOSE 2003–2007 M.

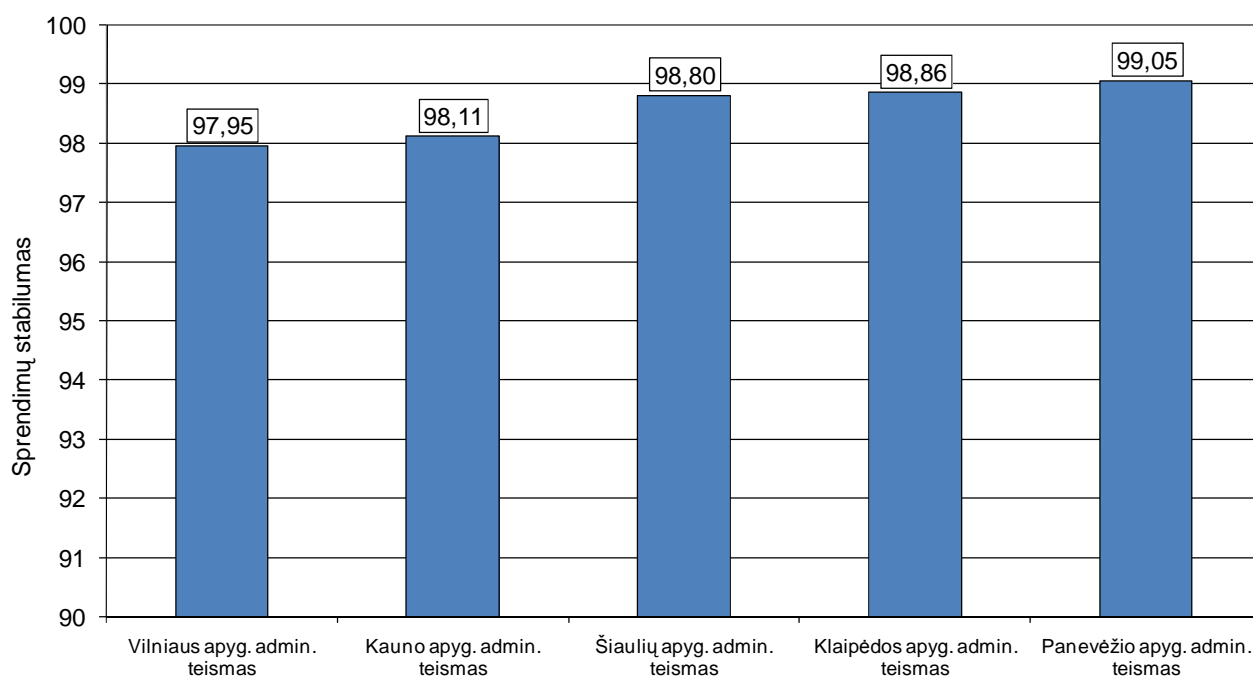
Apygardų administraciniuose teismuose sprendimų stabilumas nuo 96,88 % 2003 m. šoktelėjo iki 98,83 % 2007 m.

SPRENDIMŲ STABILUMAS APYGARDŲ ADMINISTRACINIUISE TEISMUOSE 2003–2007 M.

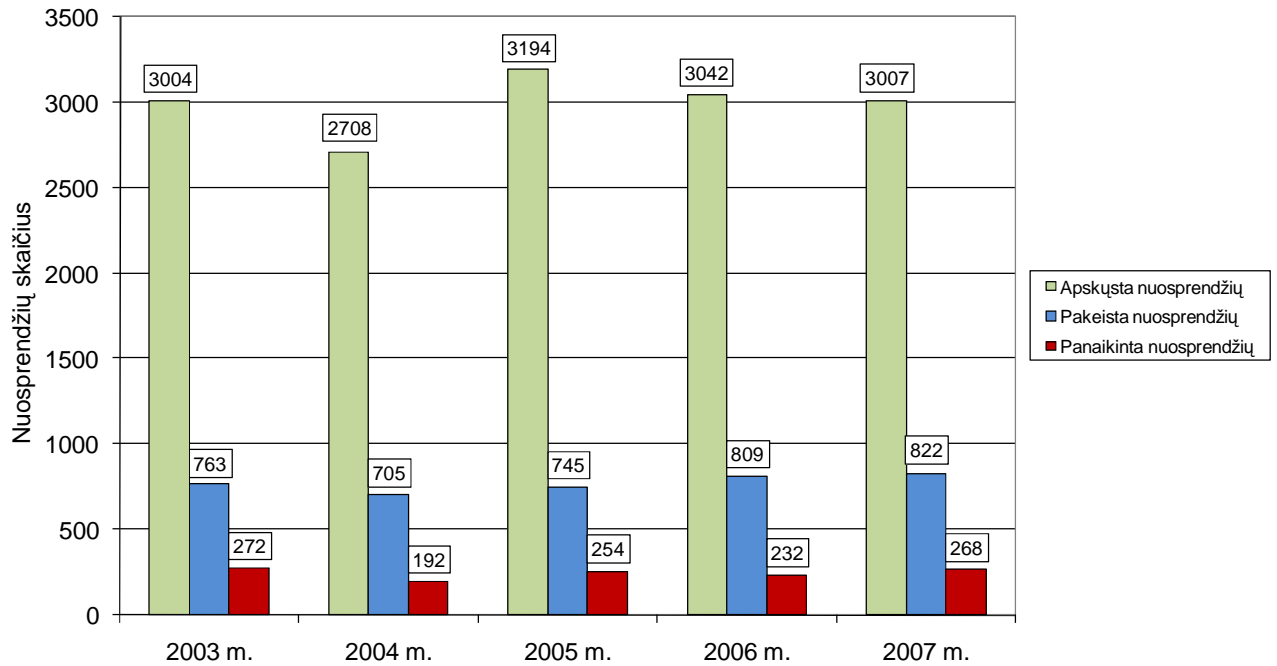
Didžiausias sprendimų stabilumas 2007 m. buvo Panevėžio apygardos administraciniame teisme (99,05), mažiausias – Vilniaus apygardos administraciniame teisme (97,95).

SPRENDIMŲ STABILUMAS APYGARDŲ ADMINISTRACINIUISE TEISMUOSE 2007 M.

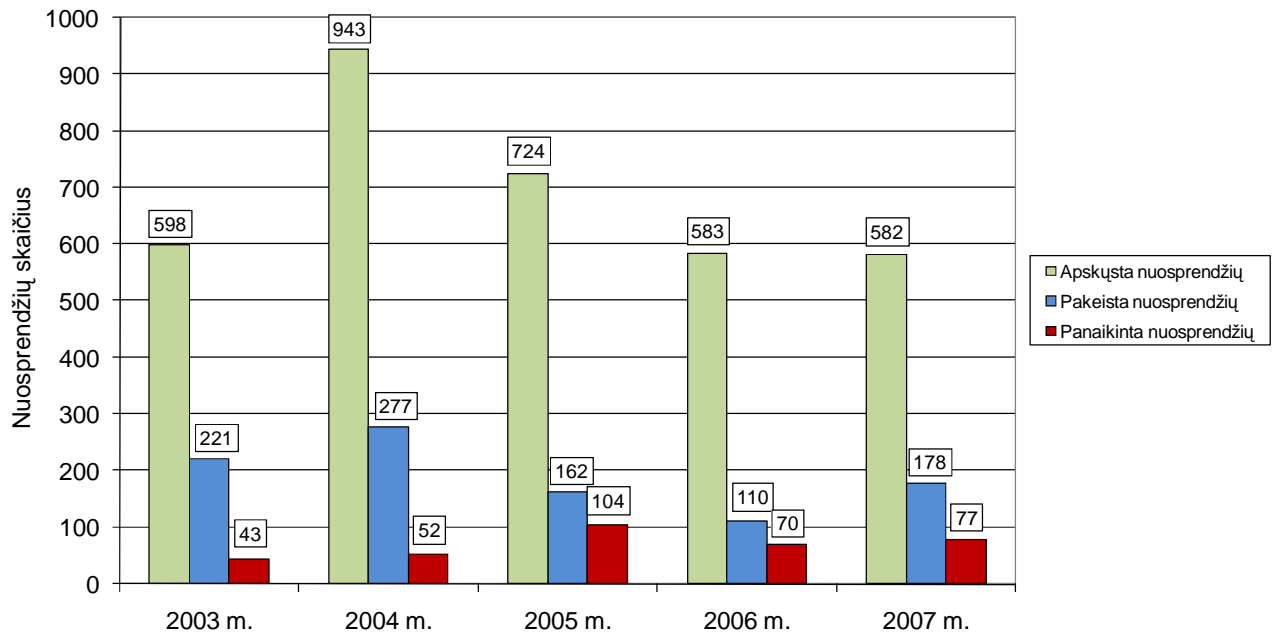

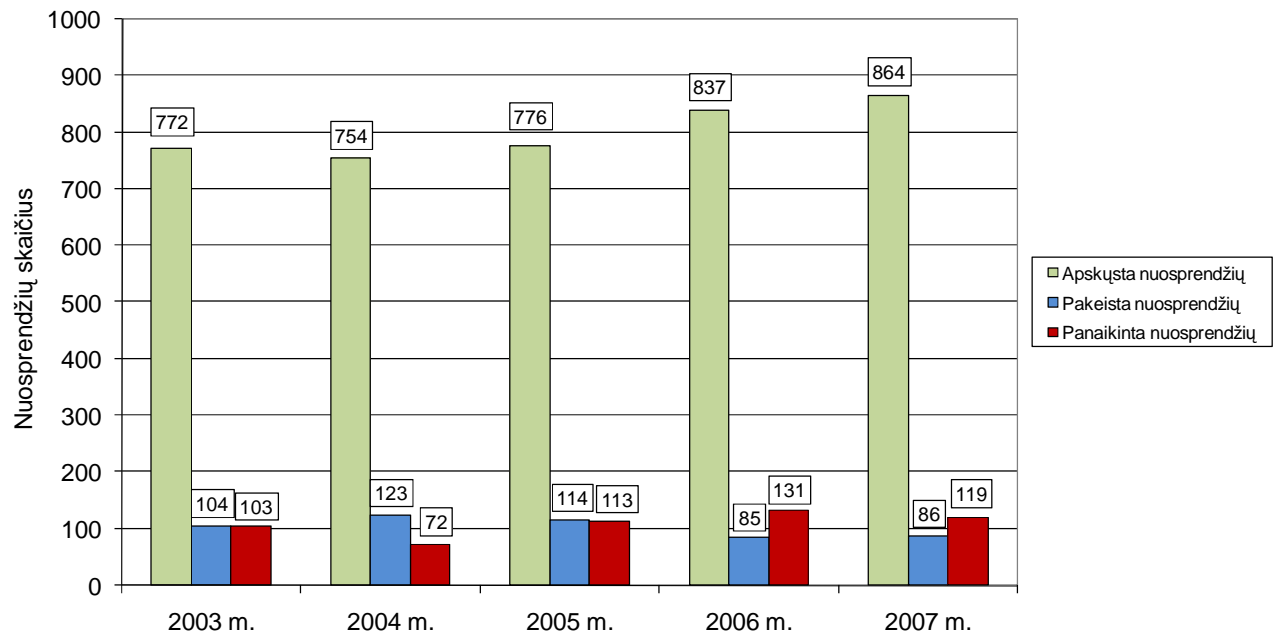
Apskųstų, pakeistų ir panaikintų nuosprendžių tendencija 2003–2007 m.:

2003–2007 M. APYLINKIŲ TEISMUOSE APSKŪSTA, PAKEISTA IR PANAIKINTA NUOSPRENDŽIŲ

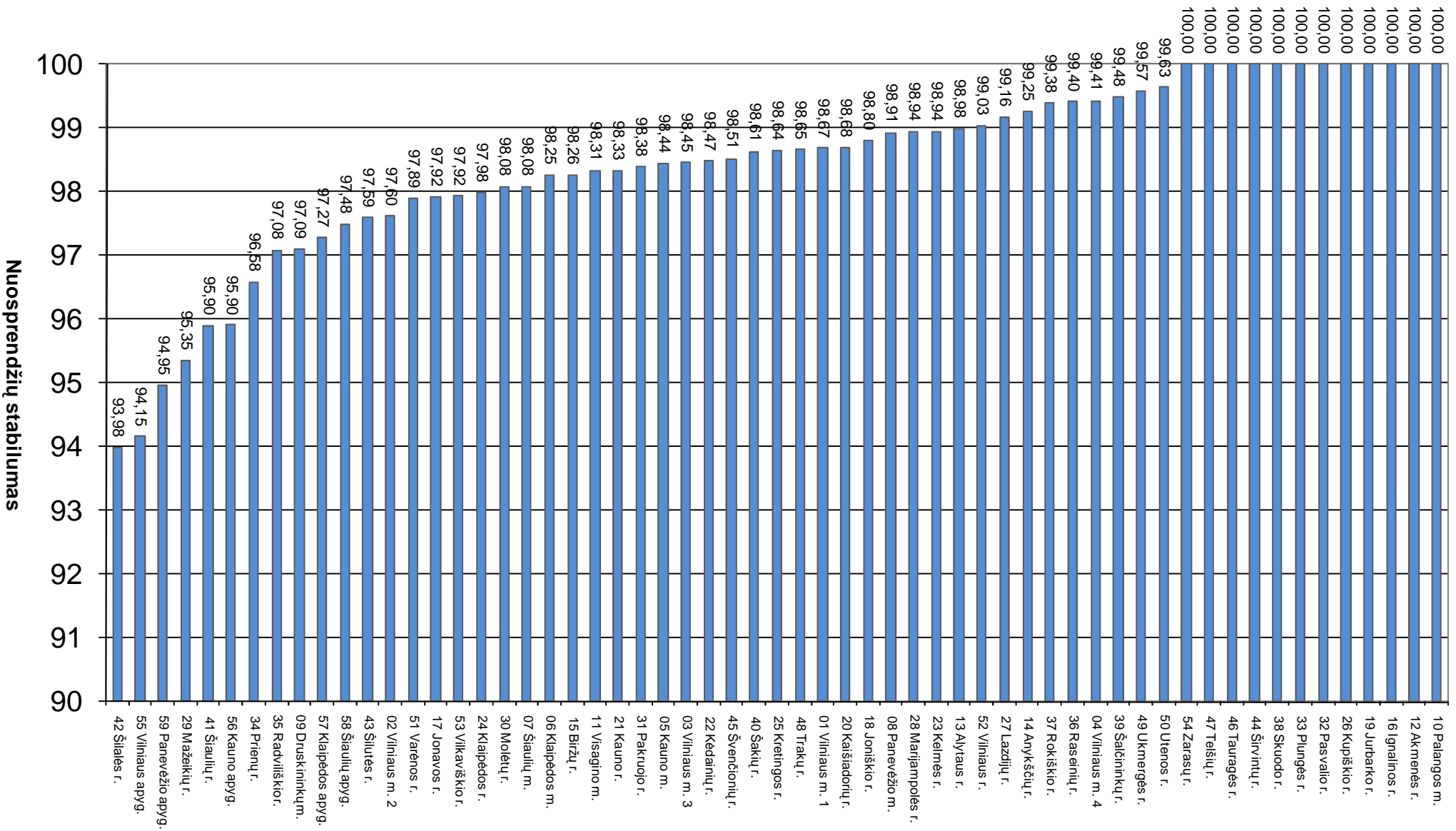

2003–2007 M. APYGARDŲ (I INSTANCIJA) TEISMUOSE APSKŪSTA, PAKEISTA IR PANAIKINTA NUOSPRENDŽIŲ

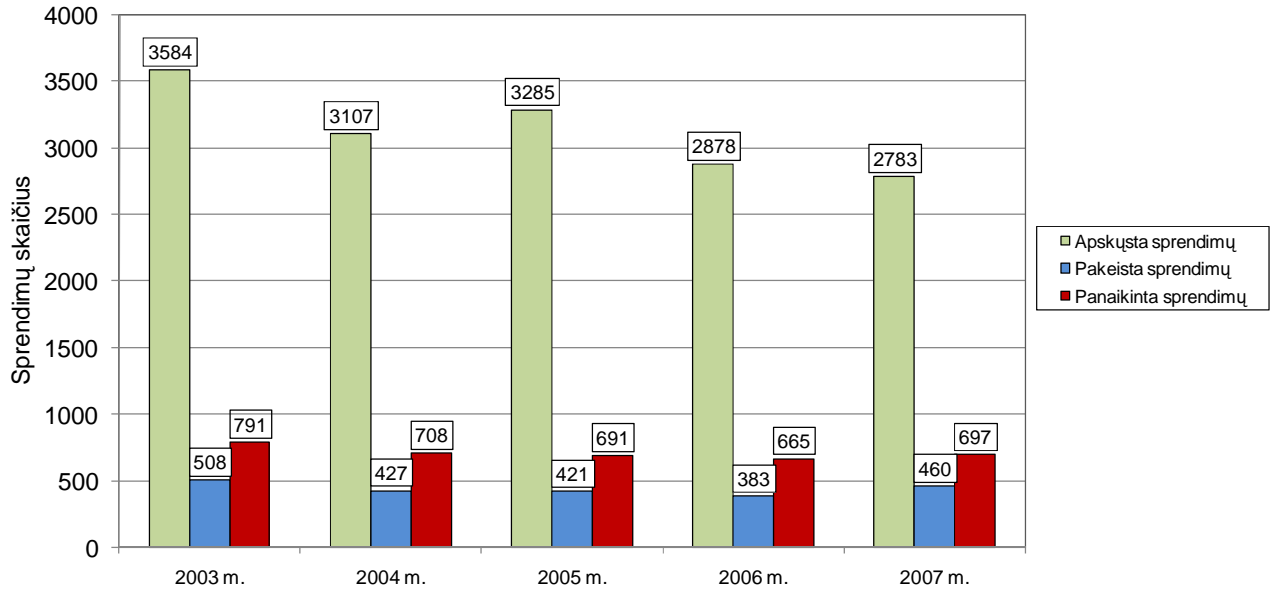
**2003–2007 M. APELIACINĖS INSTANCIJOS TEISMUOSE
APSKŪSTA, PAKEISTA IR PANAIKINTA NUOSPRENDŽIŲ**

NUOSPRENDŽIŲ STABILUMAI INSTANCIJOS TEISMUOSE 2007 M.

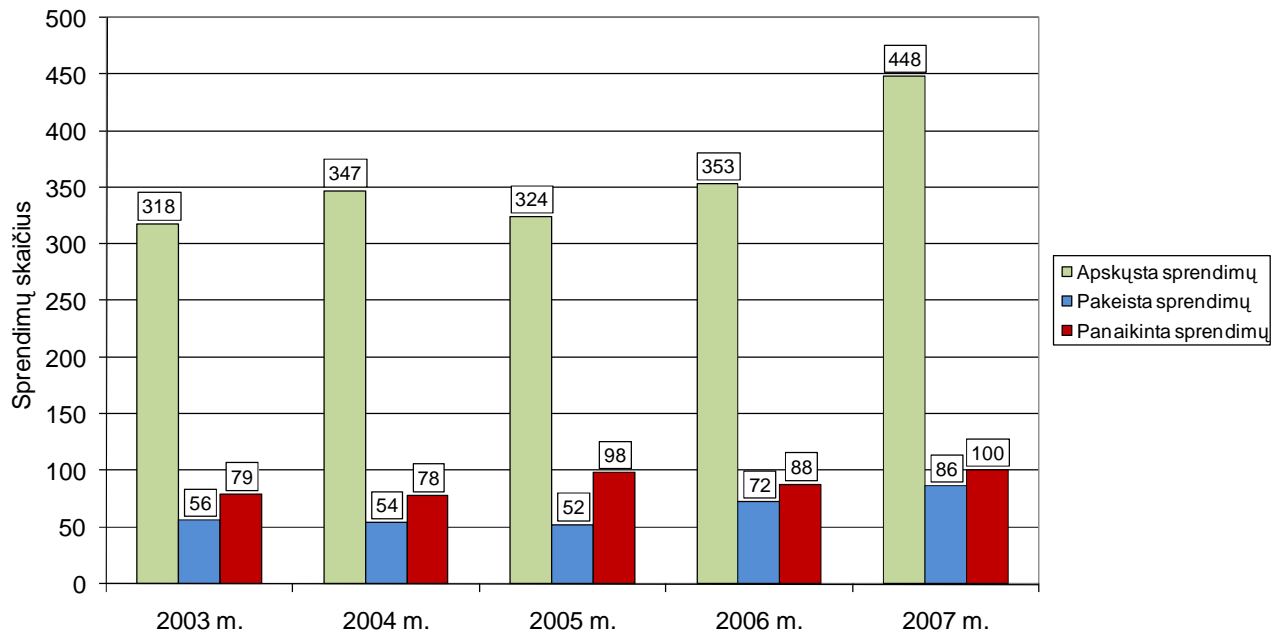

Apskųstų, pakeistų ir panaikintų sprendimų tendencija 2003–2007 m.:

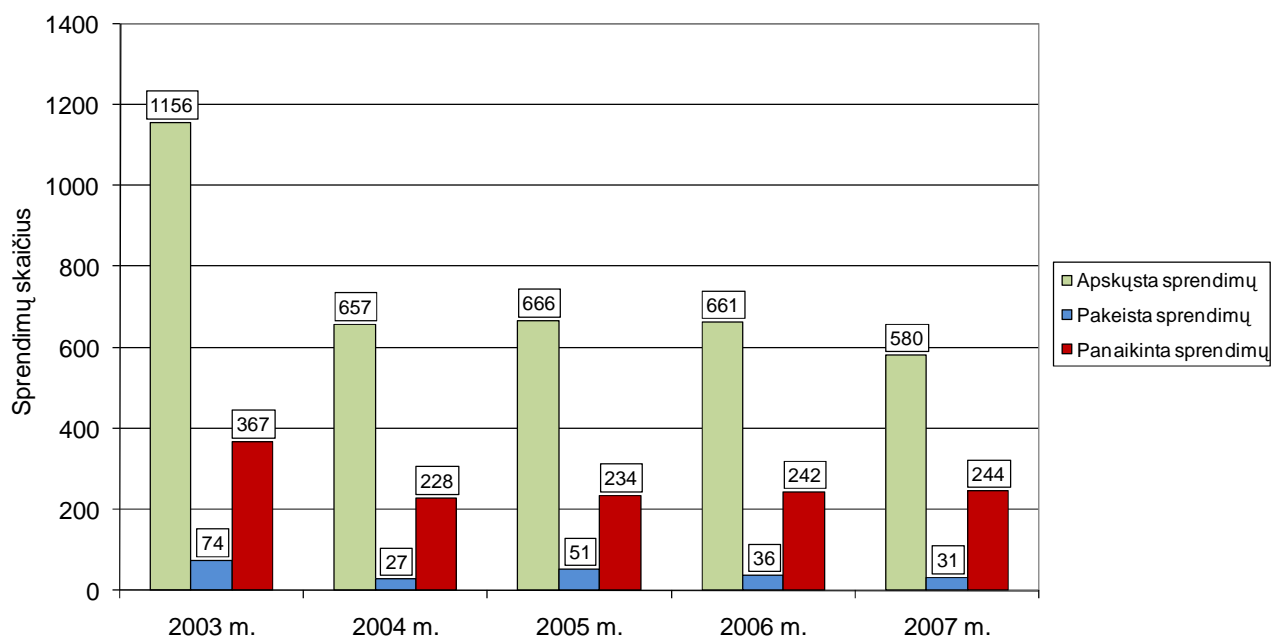
2003–2007 M. APYLINKIŲ TEISMUOSE APSKŪSTA, PAKEISTA IR PANAIKINTA SPRENDIMŲ

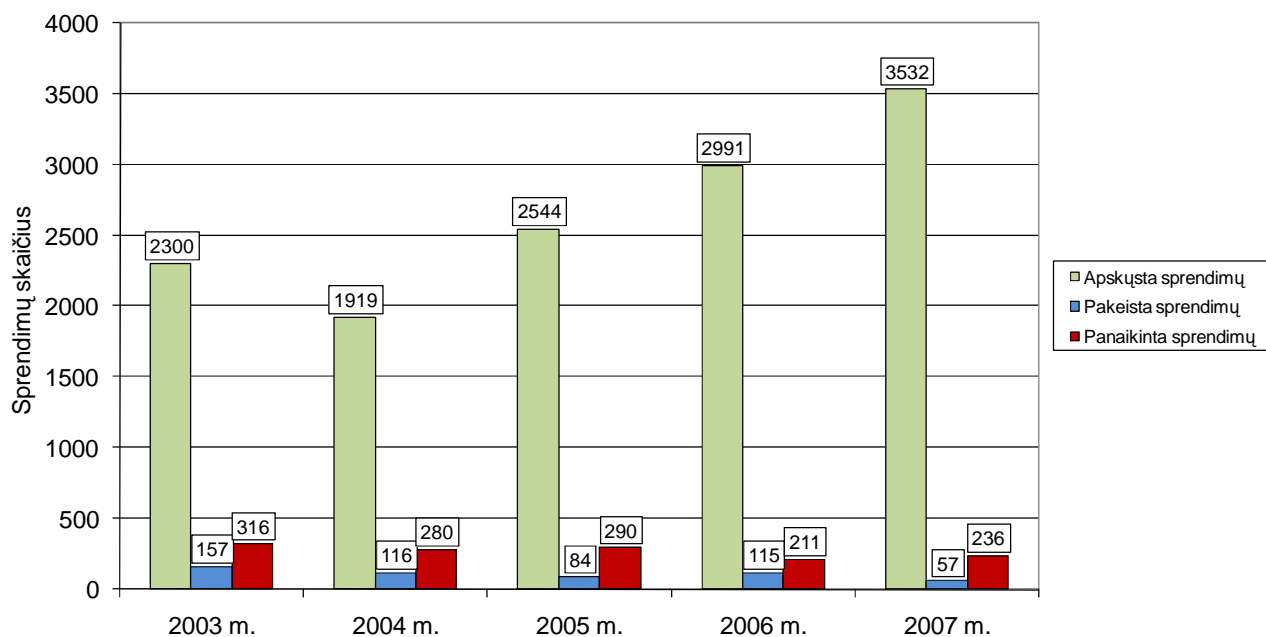
2003–2007 M. APYGARDŲ (I INSTANCIJA) TEISMUOSE APSKŪSTA, PAKEISTA IR PANAIKINTA SPRENDIMŲ

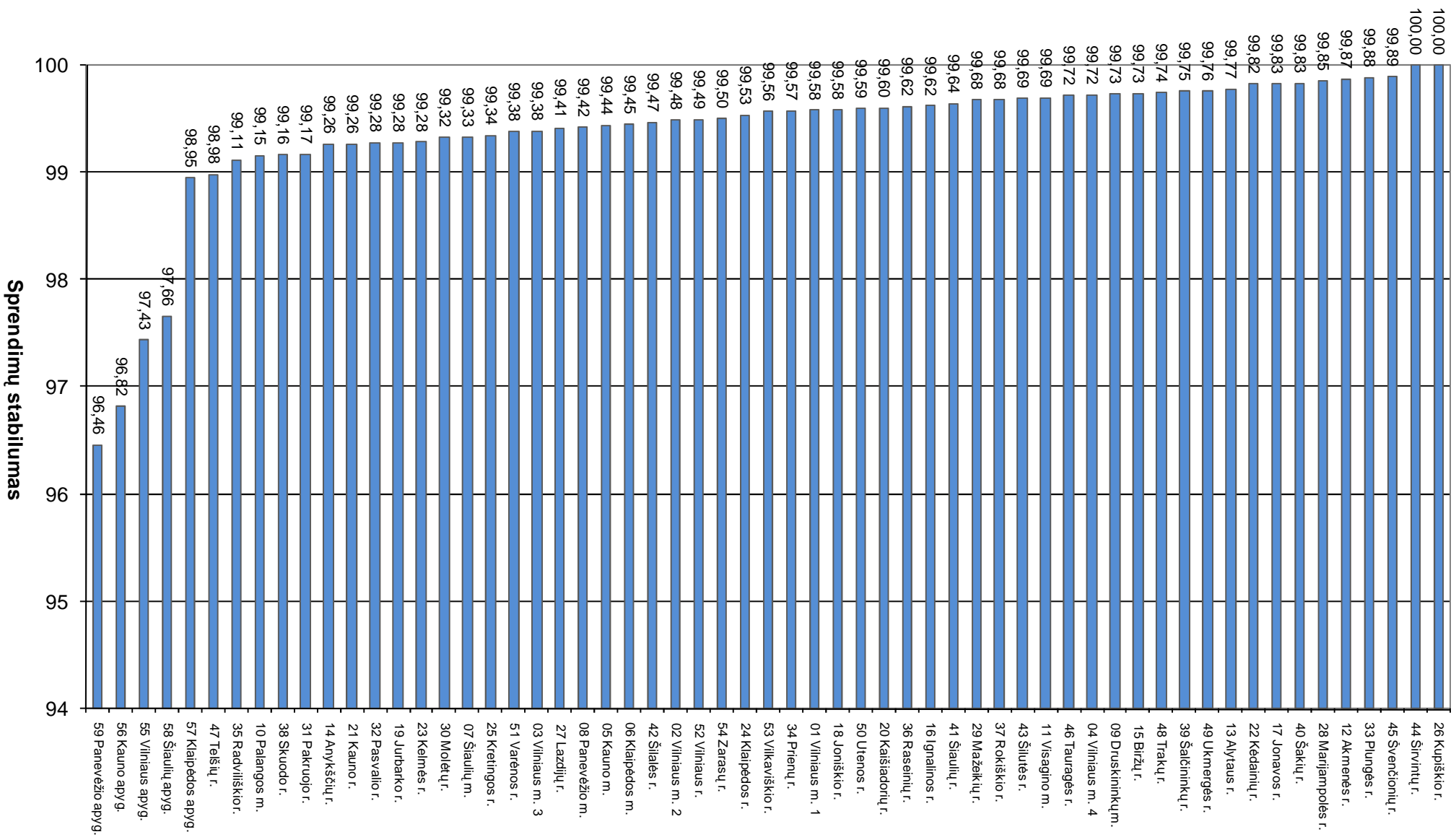
2003–2007 M. APELIACINĖS INSTANCIJOS TEISMUOSE APSKŪSTA, PAKEISTA IR PANAIKINTA SPRENDIMŲ

2003–2007 M. APYGARDŲ ADMINISTRACINIUISE TEISMUOSE APSKŪSTA, PAKEISTA IR PANAIKINTA SPRENDIMŲ

SPRENDIMŲ STABILUMAI I INSTANCIJOS TEISMUOSE 2007 M.

BENDRIEJI BYLŲ NAGRINĖJIMO STABILUMO RODIKLIAI 2002–2007 M.

Metai	Baudžiamosios bylos									Civilinės bylos						Administracinės bylos				
	Apylinkių teismai			Apygardų teismai			Apylinkių teismai			Apygardų teismai										
	Nuosprendžių stabilumas, %	Apskūsta	Pakeista	Panaikinta	Nuosprendžių stabilumas, %	Apskūsta	Pakeista	Panaikinta	Sprendimų stabilumas, %	Apskūsta	Pakeista	Panaikinta	Sprendimų stabilumas, %	Apskūsta	Pakeista	Panaikinta	Sprendimų stabilumas, %	Apskūsta	Pakeista	Panaikinta
2002	97,87	3588	781	409	93,41	610	101	73	99,17	4056	564	1011	97,74	290	39	84	96,15	2081	143	380
2003	98,35	3004	763	272	97,19	598	221	43	99,34	3584	508	791	97,57	318	56	79	96,88	2300	157	316
2004	98,96	2708	705	192	97,95	943	277	52	99,52	3107	427	708	97,70	347	54	78	97,34	1919	116	280
2005	98,74	3194	745	254	96,16	724	162	104	99,52	3285	421	691	97,72	324	52	98	97,66	2934	103	315
2006	98,83	3042	809	232	97,1	583	110	70	99,53	2878	383	665	97,92	353	72	88	98,19	2991	115	211
2007	98,52	3007	822	268	95,8	582	178	77	99,53	2782	460	697	97,56	448	86	100	98,33	3532	57	236

7. INFORMACIJA APIE BYLAS, KURIŲ NAGRINĖJIMAS IKI 2008 M. SAUSIO 1 D. UŽSITĖSĖ ILGIAU KAIP VIENERIUS METUS

2007 m. apylinkių ir apygardų teismuose pirmąją instanciją buvo išnagrinėtos 169502 civilinės ir baudžiamosios bylos. Išanalizavus teismų pateiktus duomenis nustatyta, kad iki 2008 m. sausio 1 d. nebaigta nagrinėti 1901 civilinė ir baudžiamoji byla, kurių nagrinėjimas užsitęsė ilgiau kaip vienerius metus. Tai sudaro 1,12 % visų 2007 m. nagrinėtų civilinių ir baudžiamųjų bylų.

Didžiausias civilinių ir baudžiamųjų bylų, kurių nagrinėjimas iki 2008 m. sausio 1 d. užsitęsė ilgiau kaip vienerius metus, procentas buvo Vilniaus miesto 4 apylinkės teisme, Biržų ir Švenčionių rajonų apylinkių teismuose bei Vilniaus, Kauno, Šiaulių apygardų teismuose.

Iki 2008 m. sausio 1 d. ilgiau kaip vienerius metus neišnagrinėtų civilinių ir baudžiamųjų bylų buvo daugiau nei iki 2007 m. sausio 1 d.

Iki 2008 m. sausio 1 d. užsitęsusių civilinių ir baudžiamųjų bylų padaugėjo šiuose apylinkių teismuose: Vilniaus miesto 4 apylinkės teisme 2,51 % (iki 2007 m. sausio 1 d. – 1,22 %, iki 2008 m. sausio 1 d. – 3,73 %), Molėtų rajono apylinkės teisme 0,93 % (iki 2007 m. sausio 1 d. – 0,40 %, iki 2008 m. sausio 1 d. – 1,33 %), Vilniaus miesto 1 apylinkės teisme 0,59 % (iki 2007 m. sausio 1 d. – 0,67 %, iki 2008 m. sausio 1 d. – 1,26 %).

Iki 2008 m. sausio 1 d. užsitęsusių civilinių ir baudžiamųjų bylų padaugėjo visuose apygardų teismuose: Šiaulių apygardos teisme 5,40 % (iki 2007 m. sausio 1 d. – 1,53 %, iki 2008 m. sausio 1 d. – 6,93 %), Vilniaus apygardos teisme 5,05 % (iki 2007 m. sausio 1 d. – 6,93 %, iki 2008 m. sausio 1 d. – 11,98 %), Kauno apygardos teisme 3,00 % (iki 2007 m. sausio 1 d. – 4,58 %, iki 2008 m. sausio 1 d. – 7,58 %), Klaipėdos apygardos teisme 2,20 % (iki 2007 m. sausio 1 d. – 4,34 %, iki 2008 m. sausio 1 d. – 6,54 %), Panevėžio apygardos teisme 0,42 % (iki 2007 m. sausio 1 d. – 1,63 %, iki 2008 m. sausio 1 d. – 2,05 %),

Iki 2008 m. sausio 1 d. užsitęsusių bylų sumažėjo šiuose apylinkių teismuose: Pasvalio rajono apylinkės teisme 0,48 % (iki 2007 m. sausio 1 d. – 0,89 %, iki 2008 m. sausio 1 d. – 0,41 %), Širvintų rajono apylinkės teisme 0,48 % (iki 2007 m. sausio 1 d. – 1,40 %, iki 2008 m. sausio 1 d. – 0,92 %), Lazdijų rajono apylinkės teisme 0,38 % (iki 2007 m. sausio 1 d. – 1,51 %, iki 2008 m. sausio 1 d. – 1,13 %).

CIVILINIŲ IR BAUDŽIAMŲJŲ BYLŲ, KURIŲ NAGRINĖJIMAS UŽSITĖSĖ ILGIAU KAIP VIENERIUS METUS, LYGINAMOJI LENTELĖ

Eil. Nr.	Teismas	Baigta bylų 2008-01-01	Užsitęsios bylos 2008-01-01	Procentas 2008-01-01	Teismas	Baigta bylų 2007-01-01	Užsitęsios bylos 2007-01-01	Procentas 2007-01-01
	<i>Apylinkės</i>				<i>Apylinkės</i>			
1.	Vilniaus miesto 4	1582	59	3,73	Švenčionių rajono	963	17	1,73
2.	Biržų rajono	1280	21	1,64	Lazdijų rajono	846	13	1,51
3.	Švenčionių rajono	980	16	1,63	Biržų rajono	1228	18	1,44
4.	Anykščių rajono	1181	19	1,61	Širvintų rajono	775	11	1,40
5.	Klaipėdos rajono	2109	32	1,52	Visagino miesto	1897	25	1,30
6.	Utenos rajono	1938	29	1,50	Skuodo rajono	537	7	1,29
7.	Visagino miesto	1467	22	1,50	Trakų rajono	2286	30	1,29
8.	Ignalinos rajono	898	12	1,34	Utenos rajono	2175	27	1,23
9.	Molėtų rajono	679	9	1,33	Ignalinos rajono	894	11	1,22
10.	Vilniaus miesto 3	5930	78	1,32	Vilniaus miesto 4	1700	21	1,22
11.	Vilniaus miesto 1	16892	212	1,26	Anykščių rajono	1175	14	1,17
12.	Trakų rajono	2522	31	1,23	Palangos miesto	937	11	1,16

Eil. Nr.	Teismas	Baigta bylų 2008-01-01	Užsitęsios bylos 2008-01-01	Procentas 2008-01-01	Teismas	Baigta bylų 2007-01-01	Užsitęsios bylos 2007-01-01	Procentas 2007-01-01
13.	Skuodo rajono	588	7	1,19	Klaipėdos rajono	1991	22	1,09
14.	Joniškio rajono	1114	13	1,17	Jonavos rajono	3285	36	1,08
15.	Vilniaus miesto 2	11376	133	1,17	Joniškio rajono	1020	11	1,07
16.	Palangos miesto	1054	12	1,14	Vilniaus miesto 3	6080	61	0,99
17.	Prienų rajono	1315	15	1,14	Šalčininkų rajono	1512	14	0,92
18.	Lazdijų rajono	884	10	1,13	Pasvalio rajono	1001	9	0,89
19.	Jonavos rajono	3121	33	1,06	Vilniaus miesto 2	10594	93	0,87
20.	Šalčininkų rajono	1366	14	1,02	Varėnos rajono	1136	10	0,87
21.	Klaipėdos miesto	12946	126	0,97	Zarasų rajono	815	7	0,85
22.	Ukmergės rajono	2266	21	0,93	Kaišiadorių rajono	1431	12	0,83
23.	Akmenės rajono	1635	15	0,92	Klaipėdos miesto	12575	103	0,81
24.	Širvintų rajono	762	7	0,92	Ukmergės rajono	2114	17	0,80
25.	Panevėžio miesto	7810	71	0,91	Prienų rajono	1316	10	0,75
26.	Kelmės rajono	1141	10	0,88	Šiaulių miesto	5920	45	0,75
27.	Šakių rajono	1268	11	0,87	Panevėžio miesto	7654	57	0,74
28.	Vilniaus rajono	3709	31	0,84	Kelmės rajono	983	7	0,71
29.	Šiaulių miesto	6772	55	0,81	Šiaulių rajono	1664	12	0,71
30.	Šilalės rajono	876	7	0,80	Šakių rajono	1281	9	0,70
31.	Tauragės rajono	2350	18	0,77	Kupiškio rajono	1004	7	0,69
32.	Kretingos rajono	1496	11	0,74	Kauno miesto	17116	119	0,69
33.	Telšių rajono	2093	15	0,72	Mažeikių rajono	3203	22	0,68
34.	Šiaulių rajono	1836	13	0,71	Vilniaus miesto 1	15813	106	0,67
35.	Kauno miesto	18518	130	0,70	Kretingos rajono	1412	9	0,63
36.	Zarasų rajono	888	6	0,68	Telšių rajono	1872	12	0,63
37.	Mažeikių rajono	2963	19	0,64	Rokiškio rajono	1783	11	0,61
38.	Šilutės rajono	2809	18	0,64	Vilniaus rajono	3730	22	0,59
39.	Varėnos rajono	1086	6	0,55	Šilutės rajono	2881	15	0,51
40.	Kaišiadorių rajono	1484	8	0,54	Alytaus rajono	4895	22	0,45
41.	Kupiškio rajono	1111	6	0,54	Tauragės rajono	1993	9	0,45
42.	Druskininkų miesto	1192	6	0,50	Marijampolės rajono	4519	20	0,44
43.	Alytaus rajono	4795	23	0,48	Druskininkų miesto	1130	5	0,44
44.	Plungės rajono	1873	9	0,48	Akmenės rajono	1610	7	0,43
45.	Radviliškio rajono	2687	12	0,45	Molėtų rajono	747	3	0,40
46.	Pasvalio rajono	981	4	0,41	Kėdainių rajono	2953	11	0,37
47.	Marijampolės rajono	5048	20	0,40	Šilalės rajono	885	3	0,34
48.	Kauno rajono	3142	12	0,38	Jurbarko rajono	1222	4	0,33
49.	Kėdainių rajono	3172	12	0,38	Plungės rajono	1905	6	0,31
50.	Raseinių rajono	1441	5	0,35	Vilkaviškio rajono	1744	5	0,29
51.	Rokiškio rajono	2007	6	0,30	Radviliškio rajono	2242	6	0,27
52.	Jurbarko rajono	1271	3	0,24	Kauno rajono	2922	7	0,23
53.	Vilkaviškio rajono	1829	4	0,22	Raseinių rajono	1290	2	0,15
54.	Pakruojo rajono	1250	2	0,16	Pakruojo rajono	940	1	0,11

Eil. Nr.	Teismas	Baigta bylų 2008-01-01	Užsitęsios bylos 2008-01-01	Procentas 2008-01-01	Teismas	Baigta bylų 2007-01-01	Užsitęsios bylos 2007-01-01	Procentas 2007-01-01
	<i>Apygardos</i>				<i>Apygardos</i>			
55.	Vilniaus	1853	222	11,98	Vilniaus	2012	150	6,93
56.	Kauno	1003	76	7,58	Kauno	1104	53	4,58
57.	Šiaulių	462	32	6,93	Klaipėdos	948	43	4,34
58.	Klaipėdos	963	63	6,54	Panevėžio	423	7	1,63
59.	Panevėžio	438	9	2,05	Šiaulių	428	29	1,53
	Iš viso:	169502	1901	1,12	Iš viso:	162511	1456	0,90

7.1. CIVILINĖS BYLOS, KURIŲ NAGRINĖJIMAS IKI 2008 M. SAUSIO 1 D. UŽSITĖSĖ ILGIAU KAIP VIENERIUS METUS

Iki 2008 m. sausio 1 d. buvo 1385 civilinės bylos, kurių nagrinėjimas užsitęsė ilgiau kaip vienerius metus. Tai sudaro 0,90 % visų 2007 m. išnagrinėtų civilinių bylų (153436).

Per 2007 m. ilgiau kaip metus neišnagrinėtų civilinių bylų skaičius padidėjo 392 bylomis – iki 2007 m. sausio 1 d. daugiau kaip metus neišnagrinėtų civilinių bylų buvo 993 (0,69 %).

Iki 2008 m. sausio 1 d. didžiausias ilgiau kaip vienerius metus neišnagrinėtų civilinių bylų procentas buvo Vilniaus miesto 4 apylinkės teisme, Anykščių ir Švenčionių rajonų apylinkių teismuose bei Vilniaus, Kauno, Šiaulių apygardų teismuose.

CIVILINIŲ BYLŲ, KURIŲ NAGRINĖJIMAS UŽSITĖSĖ ILGIAU KAIP VIENERIUS METUS, LYGINAMOJI LENTELĖ

Eil. Nr.	Teismas	Baigta bylų 2008-01-01	Užsitęsios bylos 2008-01-01	Procentas 2008-01-01	Teismas	Baigta bylų 2007-01-01	Užsitęsios bylos 2007-01-01	Procentas 2007-01-01
	<i>Apylinkės</i>				<i>Apylinkės</i>			
1.	Vilniaus miesto 4	1424	46	3,23	Švenčionių rajono	881	14	1,56
2.	Anykščių rajono	1082	18	1,66	Lazdijų rajono	651	10	1,51
3.	Švenčionių rajono	908	14	1,54	Biržų rajono	1041	14	1,33
4.	Klaipėdos rajono	1925	28	1,45	Skuodo rajono	444	6	1,33
5.	Utenos rajono	1717	24	1,40	Širvintų rajono	684	9	1,30
6.	Molėtų rajono	591	8	1,35	Anykščių rajono	1046	12	1,13
7.	Skuodo rajono	477	6	1,26	Utenos rajono	1952	22	1,11
8.	Biržų rajono	1130	14	1,24	Vilniaus miesto 4	1561	17	1,08
9.	Vilniaus miesto 1	15579	183	1,17	Klaipėdos rajono	1724	18	1,03
10.	Vilniaus miesto 3	5195	61	1,17	Palangos miesto	788	8	1,01
11.	Vilniaus miesto 2	10431	108	1,04	Trakų rajono	2074	20	0,96
12.	Lazdijų rajono	680	7	1,03	Vilniaus miesto 3	5272	47	0,88
13.	Prienų rajono	1174	11	0,94	Pasvalio rajono	800	7	0,87
14.	Trakų rajono	2341	21	0,90	Zarasų rajono	706	6	0,84
15.	Vilniaus rajono	3351	29	0,87	Šalčininkų rajono	1362	11	0,80
16.	Joniškio rajono	958	8	0,84	Jonavos rajono	3035	24	0,78
17.	Šalčininkų rajono	1222	10	0,82	Vilniaus miesto 2	9624	75	0,78
18.	Ignalinos rajono	782	6	0,77	Kaišiadorių rajono	1133	8	0,70

Eil. Nr.	Teismas	Baigta bylų 2008-01-01	Užsitęsios bylos 2008-01-01	Procentas 2008-01-01	Teismas	Baigta bylų 2007-01-01	Užsitęsios bylos 2007-01-01	Procentas 2007-01-01
19.	Palangos miesto	944	7	0,74	Joniškio rajono	870	6	0,68
20.	Kelmės rajono	974	7	0,72	Ukmergės rajono	1919	12	0,62
21.	Klaipėdos miesto	11955	84	0,70	Kretingos rajono	1298	8	0,61
22.	Kretingos rajono	1373	9	0,66	Šakių rajono	1162	7	0,60
23.	Kauno miesto	16686	109	0,65	Kauno miesto	15170	91	0,59
24.	Jonavos rajono	2861	18	0,63	Vilniaus rajono	3370	20	0,59
25.	Ukmergės rajono	2070	13	0,63	Vilniaus miesto 1	14366	83	0,57
26.	Šakių rajono	1167	7	0,6	Kelmės rajono	866	5	0,57
27.	Telšių rajono	1962	11	0,56	Kupiškio rajono	911	5	0,55
28.	Mažeikių rajono	2771	15	0,54	Varėnos rajono	956	5	0,52
29.	Šiaulių rajono	1671	9	0,54	Klaipėdos miesto	11492	60	0,52
30.	Visagino miesto	1302	7	0,54	Ignalinos rajono	788	4	0,51
31.	Šilalės rajono	751	4	0,53	Prienų rajono	1181	6	0,51
32.	Zarasų rajono	795	4	0,5	Rokiškio rajono	1606	8	0,50
33.	Kaišiadorių rajono	1246	6	0,48	Mažeikių rajono	2958	14	0,47
34.	Panevėžio miesto	7036	34	0,48	Telšių rajono	1721	8	0,46
35.	Širvintų rajono	687	3	0,44	Panevėžio miesto	6935	30	0,43
36.	Tauragės rajono	2128	9	0,42	Jurbarko rajono	1024	4	0,39
37.	Varėnos rajono	963	4	0,42	Visagino miesto	1768	6	0,34
38.	Kauno rajono	2851	11	0,39	Šiaulių rajono	1462	5	0,34
39.	Kupiškio rajono	1037	4	0,39	Molėtų rajono	664	2	0,30
40.	Druskininkų miesto	1097	4	0,36	Druskininkų miesto	1016	3	0,29
41.	Pasvalio rajono	829	3	0,36	Kauno rajono	2587	7	0,27
42.	Šilutės rajono	2582	9	0,35	Alytaus rajono	4486	11	0,24
43.	Šiaulių miesto	6101	21	0,34	Šilutės rajono	2587	6	0,23
44.	Akmenės rajono	1531	5	0,33	Šiaulių miesto	5219	12	0,23
45.	Radviliškio rajono	2460	8	0,33	Tauragės rajono	1782	4	0,22
46.	Alytaus rajono	4432	14	0,32	Radviliškio rajono	1999	4	0,20
47.	Raseinių rajono	1301	4	0,31	Raseinių rajono	1127	2	0,18
48.	Marijampolės rajono	4679	10	0,21	Marijampolės rajono	4140	7	0,16
49.	Kėdainių rajono	2797	5	0,18	Kėdainių rajono	2582	4	0,15
50.	Vilkaviškio rajono	1605	2	0,12	Akmenės rajono	1508	2	0,13
51.	Rokiškio rajono	1859	2	0,11	Pakruojo rajono	796	1	0,13
52.	Jurbarko rajono	1109	0	0,00	Vilkaviškio rajono	1497	2	0,13
53.	Pakruojo rajono	1082	0	0,00	Plungės rajono	1703	0	0,00
54.	Plungės rajono	1684	0	0,00	Šilalės rajono	755	0	0,00
	Apygardos				Apygardos			
55.	Vilniaus	1637	198	12,1	Vilniaus	1812	133	6,83
56.	Kauno	848	54	6,37	Šiaulių	343	16	4,46
57.	Šiaulių	384	23	5,99	Kauno	916	36	3,78
58.	Klaipėdos	855	40	4,68	Klaipėdos	829	20	2,36
59.	Panevėžio	367	6	1,63	Panevėžio	337	6	1,75
	Iš viso:	153436	1385	0,90	Iš viso:	145286	993	0,69

7.2. PAGRINDINĖS CIVILINIŲ BYLŲ UŽSITĖSUSIO NAGRINĖJIMO PRIEŽASTYS

Išanalizavus teismų pateiktas užsitęsusių civilinių bylų nagrinėjimo priežastis, galima daryti išvadą, kad, kaip ir prieš metus, daugelio civilinių bylų nagrinėjimas užsitęsė dėl objektyvių priežasčių – teismas, vadovaudamasis Civilinio proceso kodekso (toliau – CPK) nuostatomis, turėjo atidėti ar sustabdyti civilinės bylos nagrinėjimą.

Iki 2008 m. sausio 1 d., kaip ir iki 2007 m. sausio 1 d., civilinių bylų nagrinėjimas buvo sustabdytas CPK 163, 164 straipsniuose nurodytais pagrindais. CPK 163 str. nurodo atvejus, kada teismas privalo sustabdyti bylos nagrinėjimą, o CPK 164 str. nurodo atvejus, kada teismas gali dalyvaujančių byloje asmenų pareiškimu ar savo iniciatyva sustabdyti bylos nagrinėjimą.

Dažniausiai civilinių bylų nagrinėjimą tekdavo sustabdyti, kai jų nebuvo galima nagrinėti tol, kol bus išspręstos kitos su nagrinėjamomis bylomis susijusios bylos (CPK 163 str. 3 p. pagrindu). Neretai civilinių bylų nagrinėjimą teko sustabdyti teismui paskyrus ekspertizę (CPK 164 str. 2 p. pagrindu), paskelbus atsakovo paiešką (CPK 164 str. 1 p. pagrindu), mirus fiziniam asmeniui arba pasibaigus juridiniam asmeniui, kuris buvo bylos šalis, kol bus nustatytas teisių perėmėjas (CPK 163 str. 1 p. pagrindu). Teismai bylų nagrinėjimą CPK 164 str. 4 p. pagrindu stabdydavo nustatę, kad ieškovas yra ilgam laikui išvykęs į užsienį ar dėl ieškovo ligos.

Civilinių bylų nagrinėjimas, vadovaujantis CPK 156 str. 1 d., kaip ir prieš metus, dažniausiai buvo atidedamas nusprendus, kad būtina pateikti naujus įrodymus, civilinio ieškinio reikalavimų tikslinimui, šalies motyvuotu prašymu, neatvykus į teismo posėdį vienai iš šalių ar šalies atstovui, tretiesiems asmenims, liudytojams, negalint dalyvauti teisėjams, pareiškus priešieškinių, apskundus nutartį, kol skundas bus išnagrinėtas aukštesnės instancijos teisme, nepranešus (netinkamai pranešus, neįteikus procesinių dokumentų) apie teismo posėdį, dėl taikos sutarties sudarymo, dėl naujų liudytojų iškvietimo, dėl susižinojimo su užsienio valstybėmis problemų, pasikeitus (nusišalinus) teisėjams.

Kaip jau buvo minėta, iki 2008 m. sausio 1 d. didžiausias ilgiau kaip vienerius metus neišnagrinėtų civilinių bylų skaičius buvo Vilniaus miesto 4 apylinkės teisme, Anykščių ir Švenčionių rajonų apylinkių teismuose bei Vilniaus, Kauno, Šiaulių apygardų teismuose.

Vilniaus miesto 4 apylinkės teisme ilgiau kaip vienerius metus nagrinėjamos 46 civilinės bylos. Šiame teisme pagrindinės civilinių bylų nagrinėjimo sustabdymo priežastys yra šios: dėl kreipimosi į Konstitucinį Teismą, dėl paskirtų ekspertizių, laukiama, kol paaiškės teisių perėmėjai, kol bus išspręsta kita su nagrinėjama byla susijusi byla. Pagrindinės civilinių bylų nagrinėjimo atidėjimo priežastys: dėl ieškinio patikslinimo, dėl ieškovų ligos, dėl gautų priešieškinių, dėl atsakovų atstovų užimtumo kitose bylose, dėl šalių pageidavimo aptarti taikos sutarties sąlygas.

Anykščių rajono apylinkės teisme ilgiau kaip vienerius metus nagrinėjama 18 civilinių bylų. Šiame teisme pagrindinės civilinių bylų nagrinėjimo sustabdymo priežastys yra šios: dėl skirto termino šalims susitaikyti, laukiama, kol bus išspręsta kita su nagrinėjama byla susijusi byla, kol bus atliktas ikiteisminis tyrimas baudžiamojoje byloje, susijusioje su nagrinėjama civiline byla. Pagrindinės civilinių bylų nagrinėjimo atidėjimo priežastys: dėl atsakovų ir atsakovų atstovų ligos, dėl gautų priešieškinių, dėl papildomų įrodymų pateikimo, dėl ieškovų prašymo patikslinti reikalavimus.

Švenčionių rajono apylinkės teisme ilgiau kaip vienerius metus nagrinėjama 14 civilinių bylų. Šiame teisme pagrindinės civilinių bylų nagrinėjimo sustabdymo priežastys yra šios: laukiama, kol bus išspręsta kita su nagrinėjama byla susijusi byla, kol paaiškės teisių perėmėjai, kol bus išnagrinėtas skundas Vilniaus apskrities administracinių ginčų komisijoje, kol bus išnagrinėtas skundas Vilniaus apygardos administraciniame teisme, dėl teismo paskirtos ekspertizės, dėl paskelbtos atsakovo paieškos. Pagrindinės civilinių bylų nagrinėjimo atidėjimo priežastys: dėl atsakovų ligos, dėl ieškinio patikslinimo, dėl papildomų įrodymų pateikimo, dėl šalių pageidavimo aptarti taikos sutarties sudarymo sąlygas.

Išanalizavus apygardų teismų pateiktas užsitęsusių civilinių bylų nagrinėjimo priežastis, galima daryti išvadą, kad šiuose teismuose daugelio civilinių bylų nagrinėjimas užsitęsė dėl to, kad teismas, vadovaudamasis CPK nuostatomis, turėjo atidėti ar sustabdyti civilinės bylos nagrinėjimą.

Vilniaus apygardos teisme ilgiau kaip vienerius metus nagrinėjamos 198 civilinės bylos, Kauno apygardos teisme – 54 civilinės bylos, Klaipėdos apygardos teisme – 40 civilinių bylų, Šiaulių apygardos teisme – 23 civilinės bylos, o Panevėžio apygardos teisme – 6 civilinės bylos.

Pagrindinės civilinių bylų nagrinėjimo sustabdymo apygardų teismuose priežastys yra šios: dėl teismo paskirtos ekspertizės, dėl bylos sudėtingumo, laukiama, kol bus išspręsta kita su nagrinėjama byla susijusi byla, kol bus baigtas ikiteisminis tyrimas, dėl kreipimosi į Konstitucinį Teismą, laukiama, kol paaiškės teisių perėmėjai, kol bus priimtas sprendimas Lietuvos apeliaciniame teisme dėl užsienio valstybės teismo priimto sprendimo pripažinimo ir leidimo vykdyti Lietuvos Respublikoje. Pagrindinės civilinių bylų nagrinėjimo atidėjimo priežastys apygardų teismuose yra šios: dėl atsakovų, teisėjų ligos, ieškovo prašymu dėl jo išvykimo iš Lietuvos ilgam laikui, šalių prašymu dėl bandymo sudaryti taikos sutartį, šalių prašymu dėl liudytojų pakvietimo, dėl paskirto laiko atstovavimo sutarties su advokatu sudarymui, dėl teisėjų pasikeitimo, dėl papildomų dokumentų pateikimo, dėl gautų priešieškinių, dėl papildomų įrodymų pateikimo, dėl susižinojimo su užsienio valstybėmis problemų, dėl procesinių šalių pasikeitimo, dėl įrodymų, renkamų užsienio valstybėje, dėl teisėjų nušalinimo, negalint dalyvauti teisėjams, netinkamai pranešus apie teismo posėdį, neįteikus procesinių dokumentų, laukiama, kol išnyks aplinkybės, kliudančios atsakovui gauti vizą atvykti į Lietuvos Respubliką.

7.3. CIVILINIŲ BYLŲ, KURIŲ NAGRINĖJIMAS IKI 2008 M. SAUSIO 1 D. UŽSITĖSĖ ILGIAU KAIP PENKERIUS METUS, PAGRINDINĖS UŽSITĖSUSIO NAGRINĖJIMO PRIEŽASTYS

Iki 2008 m. sausio 1 d. apylinkių teismuose buvo 37 civilinės bylos, o apygardų teismuose – 9 civilinės bylos, kurių nagrinėjimas užsitęsė ilgiau kaip penkerius metus.

Pagrindinės užsitęsusio nagrinėjimo priežastys yra šios: bylų nagrinėjimas sustabdytas, kol bus išspręstos kitos su nagrinėjamomis bylomis susijusios bylos, kol bus surasti atsakovai, kol įsiteisės kitų teismų priimti sprendimai, kol paaiškės teisių perėmėjai, dėl ekspertizių atlikimo; - bylų nagrinėjimai atidėti proceso šalių prašymu, dėl ieškinių trūkumų šalinimo ar reikalavimų tikslinimo, dėl teisėjų ir proceso šalių ligos.

7.4. BAUDŽIAMOSIOS BYLOS, KURIŲ NAGRINĖJIMAS IKI 2008 M. SAUSIO 1 D. UŽSITĖSĖ ILGIAU KAIP VIENERIUS METUS

Iki 2008 m. sausio 1 d. apylinkių bei apygardų teismuose buvo 516 baudžiamųjų bylų, kurių nagrinėjimas užsitęsė ilgiau kaip vienerius metus. Tai sudaro 3,21 % visų 2007 m. išnagrinėtų baudžiamųjų bylų (16066).

2007 m. ilgiau kaip vienerius metus neišnagrinėtų baudžiamųjų bylų skaičius padidėjo 54 bylomis – iki 2007 m. sausio 1 d. ilgiau kaip vienerius metus neišnagrinėtų baudžiamųjų bylų buvo 462 (2,68 %).

Iki 2008 m. sausio 1 d. didžiausias ilgiau kaip vienerius metus neišnagrinėtų baudžiamųjų bylų procentas buvo Akmenės rajono apylinkės teisme, Visagino miesto apylinkės ir Vilniaus miesto 4 apylinkės teismuose bei Klaipėdos, Kauno, Šiaulių apygardų teismuose.

BAUDŽIAMŪJŲ BYLŲ, KURIŲ NAGRINĖJIMAS UŽSITĖSĖ ILGIAU KAIP VIENERIUS METUS, LYGINAMOJI LENTELĖ

Eil. Nr.	Teismas	Baigta bylų 2008-01-01	Užsitęsios bylos 2008-01-01	Procentas 2008-01-01	Teismas	Baigta bylų 2007-01-01	Užsitęsios bylos 2007-01-01	Procentas 2007-01-01
	<i>Apylinkės</i>				<i>Apylinkės</i>			
1.	Akmenės rajono	104	10	9,62	Visagino miesto	129	19	14,73

Eil. Nr.	Teismas	Baigta bylų 2008-01-01	Užsitęsios bylos 2008-01-01	Procentas 2008-01-01	Teismas	Baigta bylų 2007-01-01	Užsitęsios bylos 2007-01-01	Procentas 2007-01-01
2.	Visagino miesto	165	15	9,09	Ignalinos rajono	106	7	6,60
3.	Vilniaus miesto 4	158	13	8,23	Akmenės rajono	102	5	4,90
4.	Jonavos rajono	260	15	5,77	Jonavos rajono	250	12	4,80
5.	Trakų rajono	181	10	5,52	Trakų rajono	212	10	4,72
6.	Širvintų rajono	75	4	5,33	Šiaulių miesto	701	33	4,71
7.	Ignalinos rajono	116	6	5,17	Klaipėdos miesto	1083	43	3,97
8.	Šiaulių miesto	671	34	5,07	Panevėžio miesto	719	27	3,76
9.	Panevėžio miesto	774	37	4,78	Švenčionių rajono	82	3	3,66
10.	Plungės rajono	189	9	4,76	Šiaulių rajono	202	7	3,47
11.	Biržų rajono	150	7	4,67	Marijampolės rajono	379	13	3,43
12.	Palangos miesto	110	5	4,55	Joniškio rajono	150	5	3,33
13.	Klaipėdos miesto	991	42	4,24	Mažeikių rajono	245	8	3,27
14.	Ukmergės rajono	196	8	4,08	Šilutės rajono	294	9	3,06
15.	Tauragės rajono	222	9	4,05	Plungės rajono	202	6	2,97
16.	Šakių rajono	101	4	3,96	Prienų rajono	135	4	2,96
17.	Šilutės rajono	227	9	3,96	Vilniaus miesto 4	139	4	2,88
18.	Joniškio rajono	156	5	3,21	Varėnos rajono	180	5	2,78
19.	Telšių rajono	131	4	3,05	Alytaus rajono	409	11	2,69
20.	Prienų rajono	141	4	2,84	Telšių rajono	151	4	2,58
21.	Šalčininkų rajono	144	4	2,78	Ukmergės rajono	195	5	2,56
22.	Švenčionių rajono	72	2	2,78	Tauragės rajono	211	5	2,37
23.	Marijampolės rajono	369	10	2,71	Šilalės rajono	130	3	2,31
24.	Kupiškio rajono	74	2	2,70	Utenos rajono	223	5	2,24
25.	Rokiškio rajono	148	4	2,70	Širvintų rajono	91	2	2,20
26.	Vilniaus miesto 2	945	25	2,65	Kupiškio rajono	93	2	2,15
27.	Alytaus rajono	363	9	2,48	Biržų rajono	187	4	2,14
28.	Šiaulių rajono	165	4	2,42	Palangos miesto	149	3	2,01
29.	Šilalės rajono	125	3	2,40	Šalčininkų rajono	150	3	2,00
30.	Vilniaus miesto 3	735	17	2,31	Kėdainių rajono	371	7	1,89
31.	Utenos rajono	221	5	2,26	Vilniaus miesto 2	970	18	1,86
32.	Vilniaus miesto 1	1313	29	2,21	Druskininkų miesto	114	2	1,75
33.	Klaipėdos rajono	184	4	2,17	Vilniaus miesto 3	808	14	1,73
34.	Zarasų rajono	93	2	2,15	Kelmės rajono	117	2	1,71
35.	Druskininkų miesto	95	2	2,11	Rokiškio rajono	177	3	1,69
36.	Mažeikių rajono	192	4	2,08	Šakių rajono	119	2	1,68
37.	Kėdainių rajono	375	7	1,87	Vilniaus miesto 1	1447	23	1,59
38.	Jurbarko rajono	162	3	1,85	Anykščių rajono	129	2	1,55
39.	Kelmės rajono	167	3	1,80	Lazdijų rajono	195	3	1,54
40.	Radviliškio rajono	227	4	1,76	Klaipėdos rajono	267	4	1,50
41.	Kretingos rajono	123	2	1,63	Kauno miesto	1946	28	1,41
42.	Varėnos rajono	123	2	1,63	Kaišiadorių rajono	298	4	1,34
43.	Lazdijų rajono	204	3	1,47	Vilkaviškio rajono	247	3	1,21
44.	Pakruojo rajono	168	2	1,19	Molėtų rajono	83	1	1,20

Eil. Nr.	Teismas	Baigta bylų 2008-01-01	Užsitęsios bylos 2008-01-01	Procentas 2008-01-01	Teismas	Baigta bylų 2007-01-01	Užsitęsios bylos 2007-01-01	Procentas 2007-01-01
45.	Kauno miesto	1832	21	1,15	Skuodo rajono	93	1	1,08
46.	Molėtų rajono	88	1	1,14	Pasvalio rajono	201	2	1,00
47.	Anykščių rajono	99	1	1,01	Zarasų rajono	109	1	0,92
48.	Skuodo rajono	111	1	0,90	Kretingos rajono	114	1	0,88
49.	Vilkaviškio rajono	224	2	0,89	Radviliškio rajono	243	2	0,82
50.	Kaišiadorių rajono	238	2	0,84	Vilniaus rajono	360	2	0,56
51.	Raseinių rajono	140	1	0,71	Jurbarko rajono	198	0	0,00
52.	Pasvalio rajono	152	1	0,66	Pakruojo rajono	144	0	0,00
53.	Vilniaus rajono	358	2	0,56	Raseinių rajono	163	0	0,00
54.	Kauno rajono	291	1	0,34	Kauno rajono	335	-	-
	<i>Apygardos</i>				<i>Apygardos</i>			
55.	Klaipėdos	108	23	21,3	Klaipėdos	119	23	19,33
56.	Kauno	155	22	14,19	Šiaulių	85	13	15,29
57.	Šiaulių	78	9	11,54	Kauno	188	17	9,04
58.	Vilniaus	216	24	11,11	Vilniaus	200	17	8,50
59.	Panevėžio	71	3	4,23	Panevėžio	86	1	1,16
	Iš viso:	16066	516	3,21	Iš viso:	17225	462	2,68

7.5. PAGRINDINĖS BAUDŽIAMŪJŲ BYLŲ UŽSITĖSUSIO NAGRINĖJIMO PRIEŽASTYS

Apibendrinus iš apylinkių ir apygardų teismų gautą informaciją, nustatyta, kad baudžiamųjų bylų nagrinėjimas iki 2008 m. sausio 1 d., kaip ir iki 2007 m. sausio 1 d., dažniausiai buvo atidedamas, kai kaltinamojo buvimo vieta nežinoma ir nepavyksta jo surasti (BPK 234 str. 5 d. 2 p. pagrindu), kuriam nors iš šauktų asmenų neatvykus į teisiamąjį posėdį (BPK 244 str. 1 d. pagrindu), kai byla išskirta ir atidėta atskirų kaltinamųjų atžvilgiu (BPK 254 str. 2 d. pagrindu), kai daroma ekspertizė (BPK 286 str. 8 d. pagrindu), nušalinus teisėją, dėl kaltinamojo ekstradicijos. Nagrinėtose baudžiamosiose bylose pertraukos buvo daromos papildomų įrodymų išreikalavimui, dėl pavėluotai įteikto kaltinamojo akto, paskirtai ekspertizei atlikti, papildomų liudytojų iškvietimui, dėl kaltinamojo ligos, dėl neįteikto šaukimo, dėl kreipimosi išduoti Europos arešto orderį.

Kaip jau buvo minėta, iki 2008 m. sausio 1 d. didžiausias ilgiau kaip vienerius metus neišnagrinėtų baudžiamųjų bylų skaičius buvo Akmenės rajono apylinkės teisme, Visagino miesto apylinkės teisme, Vilniaus miesto 4 apylinkės teisme ir Klaipėdos, Kauno, Šiaulių apygardų teismuose.

Akmenės rajono apylinkės teisme ilgiau kaip vienerius metus nagrinėjama 10 baudžiamųjų bylų. Pagrindinės bylų nagrinėjimo atidėjimo ar daromų pertraukų priežastys yra šios: paskelbtos kaltinamųjų paieškos, neatvyko nukentėjusieji ar jų atstovai, neatvyko kaltinamieji ar jų gynėjai, neatvyko liudytojai, teismas paskyrė ekspertizes, dėl kaltinamųjų ligos.

Visagino miesto apylinkės teisme ilgiau kaip vienerius metus nagrinėjama 15 baudžiamųjų bylų. Pagrindinės bylų nagrinėjimo atidėjimo ar daromų pertraukų priežastys yra šios: paskelbtos kaltinamųjų paieškos, neatvyko kaltinamieji, neatvyko nukentėjusysis.

Vilniaus miesto 4 apylinkės teisme daugiau kaip metus nagrinėjama 13 baudžiamųjų bylų. Pagrindinės bylų nagrinėjimo atidėjimo ar daromų pertraukų priežastys yra šios: neatvyko kaltinamieji ar nukentėjusieji, nukentėjusiojo atstovo ir kaltinamojo gynėjo užimtumas kitose bylose, teisėjų ligos, neatvyko liudytojai, neatvyko kaltinamųjų gynėjai.

Vilniaus apygardos teisme ilgiau kaip vienerius metus nagrinėjamos 24 baudžiamosios bylos, Klaipėdos apygardos teisme – 23 baudžiamosios bylos, Kauno apygardos teisme – 22 baudžiamosios bylos, Šiaulių apygardos teisme – 9 baudžiamosios bylos, o Panevėžio apygardos teisme – 3 baudžiamosios bylos.

Pagrindinės baudžiamųjų bylų nagrinėjimo atidėjimo ir nagrinėjimo metu darytų pertraukų priežastys apygardų teismuose yra šios: kaltinamųjų paieška, neatvyko liudytojai, ekspertizės atlikimas, neatvyko kaltinamieji.

7.6. BAUDŽIAMŪJŲ BYLŲ, KURIŲ NAGRINĖJIMAS IKI 2008 M. SAUSIO 1 D. UŽSITĖSĖ ILGIAU KAIP PENKERIUS METUS, PAGRINDINĖS UŽSITĖSUSIO NAGRINĖJIMO PRIEŽASTYS

Iki 2008 m. sausio 1 d. apylinkių teismuose buvo 139 baudžiamosios bylos, o apygardų teismuose – 25 baudžiamosios bylos, kurių nagrinėjimas užsitęsė ilgiau kaip penkerius metus.

Pagrindinės užsitęsusio nagrinėjimo priežastys yra šios: bylų nagrinėjimas atidėtas dėl kaltinamųjų paieškos, dėl paskirtų ekspertizių atlikimo; baudžiamosiose bylose darytos pertraukos dėl proceso šalių ligos.

7.7. BAUDŽIAMOSIOS BYLOS, KURIŲ NAGRINĖJIMAS BUVO NUTRAUKTAS SUĖJUS SENATIES TERMINUI

Iki 2008 m. sausio 1 d. apylinkių ir apygardų teismuose suėjus senaties terminui nutrauktas 10 baudžiamųjų bylų nagrinėjimas.

Apylinkių teismai:

Kauno miesto apylinkės teisme suėjus senaties terminui nutrauktas 3 baudžiamųjų bylų nagrinėjimas. Pagrindinės priežastys, dėl kurių nutrauktas baudžiamųjų bylų nagrinėjimas: byla buvo išsiųsta į apeliacinę instanciją, kurioje nuosprendis panaikintas, ir perduota iš naujo nagrinėti teisme; nuo 2000 m. bylos nagrinėjimas buvo atidėtas; byla nutraukta dėl senaties suėjimo kaltinamojo atžvilgiu.

Šiaulių miesto apylinkės teisme suėjus senaties terminui nutrauktas 1 baudžiamosios bylos nagrinėjimas. Pagrindinės priežastys, dėl kurių nutrauktas baudžiamosios bylos nagrinėjimas: kaltinamojo gynėjo, liudytojų neatvykimas į teismo posėdžius bei bylos nagrinėjimo atidėjimas dėl teismo paskirtų ekspertizių. Taip pat byloje skelbta pertrauka dėl kaltinamojo ligos.

Visagino miesto apylinkės teisme suėjus senaties terminui nutrauktas 1 baudžiamosios bylos nagrinėjimas. Pagrindinė priežastis, dėl kurios nutrauktas baudžiamosios bylos nagrinėjimas – baudžiamasis procesas nebuvo pradėtas dėl suėjusio baudžiamosios atsakomybės senaties termino.

Jurbarko rajono apylinkės teisme suėjus senaties terminui nutrauktas 1 baudžiamosios bylos nagrinėjimas. Pagrindinės priežastys, dėl kurių nutrauktas baudžiamosios bylos nagrinėjimas: bylos nagrinėjimas buvo atidedamas dėl kaltinamojo gynėjo paskyrimo, dėl kaltinamojo ligos ir dėl dokumentų išreikalavimo iš Valstybinės mokesčių inspekcijos.

Marijampolės rajono apylinkės teisme suėjus senaties terminui nutrauktas 1 baudžiamosios bylos nagrinėjimas. Pagrindinės priežastys, dėl kurių nutrauktas baudžiamosios bylos nagrinėjimas: bylos nagrinėjime darytos pertraukos dėl kaltinamųjų neatvykimo susirgus, gynėjo ir liudytojų neatvykimo. Be to, baudžiamoji byla buvo išsiųsta į Kauno apygardos teismą.

Šalčininkų rajono apylinkės teisme suėjus senaties terminui nutrauktas 1 baudžiamosios bylos nagrinėjimas. Pagrindinės priežastys, dėl kurių nutrauktas baudžiamosios bylos nagrinėjimas: bylos nagrinėjimas buvo atidedamas dėl neatvykusių į teismo posėdį liudytojų, prokuroro, kaltinamojo, nukentėjusių, jų atstovų bei dėl kaltinamojo ligos.

Apygardų teismuose:

Vilniaus apygardos teisme suėjus senaties terminui nutrauktas 1 baudžiamosios bylos nagrinėjimas. Pagrindinės priežastys, dėl kurių nutrauktas baudžiamosios bylos nagrinėjimas: bylos

nagrinėjimas buvo atidedamas dėl neatvykusių į teismo posėdį kaltinamojo, jo gynėjo bei dėl bylos išsiuntimo į Lietuvos apeliacinį teismą.

Kauno apygardos teisme suėjus senaties terminui nutrauktas 1 baudžiamosios bylos nagrinėjimas. Byloje buvo 12 kaltinamųjų. 2006-11-27 nutartimi baudžiamoji byla 3 kaltinamųjų atžvilgiu nutraukta suėjus senaties terminui.

8. APYGARDŲ TEISMŲ SPRENDIMŲ, NUTARČIŲ, NUOSPRENDŽIŲ, KURIAIS BUVO PAKEISTI AR PANAIKINTI APYLINKIŲ TEISMŲ SPRENDIMAI CIVILINĖSE IR BAUDŽIAMOSIOSE BYLOSE, ANALIZĖ

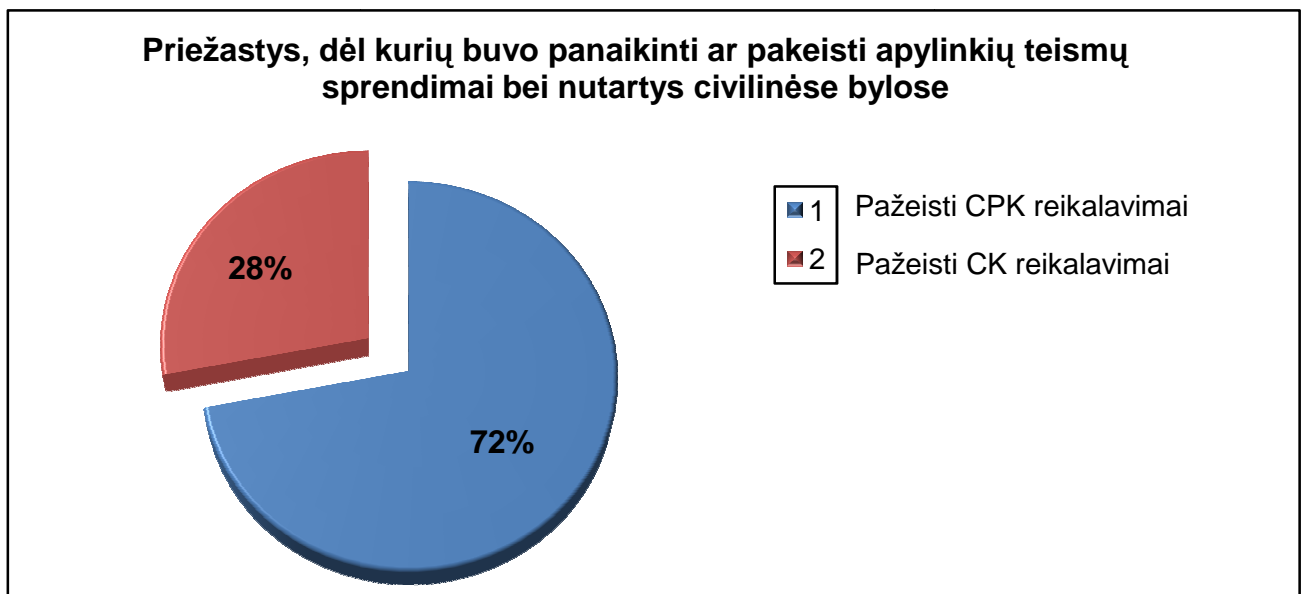
Vadovaujantis Nacionalinės teismų administracijos įstatymo (Žin., 2002, Nr. 31-1130) 2 straipsnio 2 dalies 6 punktu išanalizuoti apygardų teismų sprendimai, nuosprendžiai bei nutartys, kuriais buvo pakeisti ar panaikinti apylinkių teismų sprendimai civilinėse ir baudžiamosiose bylose.

Analizės tikslas – nustatyti priežastis, dėl kurių buvo panaikinti apylinkių teismų sprendimai civilinėse ir baudžiamosiose bylose, bei pateikti siūlymus, kuriose srityse teisėjams reikėtų kelti kvalifikaciją.

Apibendrinta 121 apygardos teismų sprendimas ir nutartis civilinėse bylose bei 241 teismo nuosprendis bei nutartis baudžiamosiose bylose, kuriais 2007 metais buvo panaikinti ar pakeisti apylinkių teismų sprendimai.

8.1. CIVILINĖS BYLOS

Išanalizavus priežastis, dėl kurių buvo panaikinti apylinkių teismų sprendimai bei nutartys civilinėse bylose, darytina išvada, jog dažniausiai sprendimai buvo panaikinti arba pakeisti apylinkės teismui neteisingai pritaikius Civilinio proceso kodekso (toliau – CPK) nuostatas (72 %) ir Civilinio kodekso (toliau – CK) nuostatas (28 %) (žr. diagramą).

8.1.1. NETINKAMAI TAIKYTOS CIVILINIO KODEKSO NUOSTATOS

Atlikta analizė leidžia daryti išvadą, kad CK nuostatų pažeidimai sudarė apie 28 % visų išanalizuotų apygardų teismo sprendimų ar nutarčių, kuriais buvo panaikinti ar pakeisti pirmosios instancijos teismų sprendimai bei nutartys (toliau tekste – išanalizuoti sprendimai bei nutartys). Galima išskirti keletą daugiausiai netinkamai taikytų CK nuostatų:

Dėl CK 1.122–1.127 str. nustatytų reikalavimų pažeidimų – teismas nagrinėdamas pareiškimus pažeidė ieškinio senaties termino skaičiavimus

Apylinkės teismas atsisakė tenkinti ieškinį dėl delspinigių priteisimo, konstatuodamas, kad yra pasibaigęs šešių mėnesių ieškinio senaties terminas, nors byloje esančios aplinkybės leidžia teigti, kad toks terminas nėra praėjęs. Apylinkės teismas atsisakė priimti ieškinį kaip nenagrinėtiną teisme, nurodydamas, kad ieškinyje paduotas pasibaigus ieškinio senaties terminui. Šiuo atveju teismas privalėjo apginti pažeistą kreditoriaus teisę ir priimti nagrinėti ieškinį, nors ieškinio senaties

terminas yra pasibaigęs. Pats apylinkės teismas be kitos šalies prašymo ieškinio senaties taikyti negali.

Apylinkės teismas ieškinį tenkino ir nustatė, kad ieškinio senaties terminas nėra pasibaigęs, nors civilinėje byloje esantys įrodymai patvirtina, kad ieškovas turėjo nuosavybės apskaitos dokumentus ir realiai žinojo apie statinio nugriovimą dar 1994 metais, o ieškinį dėl pastato nugriovimo pateikė po 14 metų. Tai yra pagrindas taikyti ieškinio senatį ir tuo pagrindu ieškinį atmesti.

Dėl santuokos nutraukimo ir turto dalies nustatymo

Pažeisti CK 3.53 str. normos reikalavimai – teismas, priimdamas sprendimą dėl santuokos nutraukimo ir santuokoje įgyto turto padalijimo, privalo užtikrinti, kad santuokos nutraukimo sutartis neprieštarautų viešajai tvarkai, ir į bylos nagrinėjimą turi įtraukti pareiškėjo nurodytus kreditorius.

Pažeisti CK 3.60 str. pagrindiniai reikalavimai netinkamai vertinant sąlygas dėl santuokos nutraukimo.

Pažeisti CK 3.88 str. – 3.117 str. reikalavimai pirmosios instancijos teismui priimant sprendimą dėl sutuoktinių turto teisinio režimo nustatymo.

Pažeistas CK 3.123 str. reikalavimas – apylinkės teismas, dalindamas santuokoje įgytą turtą, neatsižvelgė į nepilnamečio vaiko interesus, vieno sutuoktinio sveikatos būklę, į tai, kad ieškovė jokio kito turto neturi, o nepilnametis vaikas lieka gyventi su ja.

Pažeisti CK 3.126 str., 3.127 str. – apylinkės teismas, sprenddamas klausimą dėl turto padalinimo, padarė esminę klaidą netinkamai įvertinęs būsto įsigijimo aplinkybes. Sprenddamas klausimą dėl turto dalies nustatymo, byloje trečiuoju asmeniu privalėjo įtraukti kitą asmenį, kuris gali turėti turtinių pretenzijų ieškovei ir atsakovui. Apylinkės teismas neišsiaiškino esminės aplinkybės – kiek įvertintas šalių turimas turtas.

Turtinės vaikų ir tėvų tarpusavio teisės ir pareigos

Net dešimtyje išanalizuotų nutarčių pažeistas CK 3.192 str. – apylinkės teismai, sprenddami klausimą dėl išlaikymo dydžio priteisimo (jo sumažinimo ar padidinimo), neteisingai vertino tėvų turtinės padėties faktines aplinkybes, dėl to priimdavo sprendimus, pažeidžiančius tiek tėvų, tiek vaikų interesus.

Dėl CK 1.48 str. nuostatų pažeidimo

Pažeisti CK 1.48 str. nustatyti reikalavimai sprendžiant klausimą – Lietuvos ar užsienio valstybės teisė yra taikoma ginčo objektui. Ginčo automobiliui iki vagystės buvus registruotam Danijos Karalystėje ir jį pavogus Danijos Karalystėje, pagal Lietuvos tarptautinės privatinės teisės normas (CPK 1.48 str. 1 d.), o ne tarptautinių sutarčių pagrindu nuosavybės teisei į šį automobilį ir jos gynimui turi būti taikoma Danijos Karalystės teisė.

Dėl bendraturčio teisių

Pažeistas CK 4.77 str. – pirmosios instancijos teismas pažeidė bendraturčių teisinio režimo reikalavimus.

Pažeisti CK 4.73 str. – 4.89 str. – apylinkės teismas iš esmės neišsprendė tarp šalių kilusio ginčo, nes nenustatė buvusiems sutuoktiniams tenkančių idealiųjų turto dalių, o tik paskirstė sutuoktiniams priklausantį turtą natūra, nepakeisdamas nuosavybės teisinio režimo.

Dėl įgyjamosios senaties

Išanalizuotose nutartyse nustatyta, kad kelis kartus buvo pažeisti CK 4.47 str. 11 d. reikalavimai nagrinėjant pareiškimus dėl įgyjamosios senaties. Apeliacinės instancijos teismas, apibendrinęs esančias aplinkybes bei įrodymus, pripažino, kad byloje nenustatyta aplinkybių, kurių pagrindu pareiškėjai pagal įstatymo reikalavimus negalėtų įgyjamąja senatimi įsigyti nuosavybės teisės į nekilnojamąjį turtą.

Dėl civilinės atsakomybės

Pažeisti CK 6.246 str. – 6.248 str. reikalavimai nagrinėjant aplinkybes dėl civilinės atsakomybės, neteisėtų veiksmų, priežastinio ryšio ir kaltės sampratos. Nagrinėjamais atvejais pirmosios instancijos teismas nenustatė priežastinio ryšio tarp atsakovo neteisėtų veiksmų ir įvykusio nelaimingo atsitikimo.

Pažeisti CK 6.249 str. – 6.251 str. dėl atsiradusios turtinės ar neturtinės žalos, nuostolių atlyginimo. Priimdamas sprendimą, apylinkės teismas neatsižvelgė į žalos kilimo pasekmes, žalą padariusio asmens kaltę, jo turtinę padėtį, žalos dydį bei kitas turinčias reikšmės bylos aplinkybes, taip pat protingumo, sąžiningumo ir teisingumo kriterijus.

Dėl sutartinės atsakomybės

Pažeisti CK 6.258 str. reikalavimai. Apylinkės teismas, spręsdamas šalių ginčą ir priimdamas sprendimą, padarė neteisingas išvadas dėl netesybų (delspinigių) priteisimo. Apylinkės teismas priėmė sprendimą atsisakyti ieškoviui priteisti netesybas, nes ieškovas jų priteisti neprašė, tačiau ieškovo atstovas posėdžio metu buvo nurodęs, kad ieškoviui pagal sutartį priklauso netesybos, kurios yra įskaitinės.

Apylinkės teismas kreditoriaus reikalavimus tenkino ir priteisė įsiskolinimą bei delspinigius, tačiau apeliacinės instancijos teismo kolegija nustatė, kad delspinigiai nuo priteistos sumos už kiekvieną praleistą dieną nėra aiškiai neprotingi, ir sumažino priteistų delspinigių sumą, atsižvelgusi į mažinamą priteistos skolos dydį.

Dėl palikimo priėmimo ir atsakomybės už palikėjo skolas

Pažeisti CK 5.63 str. reikalavimai sprendžiant dėl atsakomybės už palikėjo skolas. Pirmosios instancijos teismas netinkamai taikė ir aiškino CK 5.63 str. 4 dalį, nukrypo nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo formuojamos teismų praktikos. CK 5.63 str. nuostatos netaikomos byloje esamiems reikalavimams apmokėti susidariusį komunalinių paslaugų įsiskolinimą.

Dėl įpėdinių savitarpio santykių

Pažeistas CK 5.70 str. reikalavimas – apylinkės teismas, priimdamas sprendimą, ignoravo CK 5.70 str. 2 d. reikalavimus dalijant turtą atsižvelgti į daiktų pobūdį ir įpėdinių poreikius. Taip pat neatsižvelgė į tai, kad namas gali būti padalintas tik į 2 dalis, o jame būtų tikslinga gyventi vienai šeimai.

Dėl restitucijos

Pažeistas CK 6.147 str. – apylinkės teismo sprendimas priteisti kompensaciją prieštarauja sprendimo motyvų išvadai dėl mažiausios rinkos kainos nustatymo sąžiningam skolininkui ir neatitinka CK 6.147 str. nuostatų. Nustatant kompensuojamąją turto vertę, kainų pasikeitimo didėjimas nuo 2005 m. iki ginčo nagrinėjimo laikotarpio negali turėti įtakos šios bylos šalims. Priešingu atveju tai reikštų ieškovo, kaip kreditoriaus, nepagrįstą praturtėjimą.

Dėl įskaitymo

Pažeistas CK 6.130 str. – apylinkės teismas priteisė palūkanas už prievolės įvykdymą nustatytais terminais, nors prievolė baigėsi įskaitymu.

Dėl deliktinės atsakomybės

Pažeistas CK 6.264 str. – apylinkės teismas ieškovo pareiškimą tenkino be pagrindo, nes ieškovas neįrodė savo realiai turėtų nuostolių, todėl regresas negalimas. Darbuotojas atsako jį samdančiam asmeniui tik tuo atveju, kai yra darbuotojo tyčia ar neatsargumas.

Dėl gyvenamosios patalpos nuomos sutarties

Pažeistas CK 6.580 str. – pirmosios instancijos teismas priėmė sprendimą netinkamai įvertinęs šio įstatymo reikalavimus nustatant aplinkybes dėl sutarties turiniui keliamų reikalavimų.

8.1.2. NETINKAMAI TAIKYTOS CIVILINIO PROCESO KODEKSO NUOSTATOS

Išanalizuotose nutartyse 9 % pažeidimų sudarė pažeidimai dėl procesiniams dokumentams keliamų reikalavimų, dokumentų įteikimo, ieškinio priėmimo tvarkos:

Dėl procesinių dokumentų formai ir turiniui keliamų reikalavimų

Pažeista CPK 115 str. 2 d. – apylinkės teismas priėmė nutartį trūkumams pašalinti, nes procesinis dokumentas neatitiko jo turiniui ar formai keliamų reikalavimų, tačiau neatsižvelgė į tai, kad ieškovas negali pateikti reikalaujamų duomenų, o apylinkės teismas turi teisę savo iniciatyva rinkti įrodymus, kuriais šalys nesiremia, jei tai yra būtina teisingam bylos sprendimui.

Pažeisti CPK 111 str. 2 – 4 d., 112 str., 135 str. – apylinkės teismas įpareigojo pareiškėją per nustatytą terminą pašalinti trūkumus, nors turėjo tenkinti pareiškėjo prašymą ir dokumentų originalų išsireikalauti pats.

Pažeisti CPK 111 str. ir 135 str. – apylinkės teismas ieškinį laikė nepaduotu ir jį gražino ieškovui, nors neturėjo jo gražinti, remdamasis tik įrodymų nepakankamumu. Netikslus procesinio dokumento įvardijimas taip pat nėra pagrindas atsisakyti priimti tokia forma pateiktą dokumentą.

Pažeistas CPK 137 str. 2 d. 1 p. – apylinkės teismas, gavęs ieškinio pareiškimą dėl juridinę reikšmę turinčio fakto nustatymo, atsisakė jį priimti kaip nenagrinėtiną teisme, nes pareiškimas dėl juridinę reikšmę turinčio fakto nustatymo neatitiko procesiniams dokumentams keliamų bendrųjų reikalavimų.

Kitais nagrinėtais atvejais apylinkės teismas kelis kartus pažeidė šiuos reikalavimus, nes pareiškėjui nesuteikė galimybės pasinaudoti CPK numatytais procesinių dokumentų trūkumų šalinimo normomis bei netinkamai informavo ieškovą dėl trūkumų pašalinimo.

Dėl procesinių dokumentų įteikimo tvarkos

Pažeistas CPK 122 str. – apylinkės teismas apie posėdį netinkamai informavo atsakovą, pažeisdamas teisės būti išklausytam principą.

Pažeisti CPK 123 str., 124 str. – apylinkės teismas išnagrinėjo civilinę bylą ir priėmė sprendimą tinkamai nepranešęs ir nedalyvaujant ieškovui, o nesant galimybės dalyvauti atsakovui yra pažeistos šalių nustatytos procesinės teisės.

Išanalizuotose nutartyse 5 % pažeidimų sudarė pažeidimai dėl laikinųjų apsaugos priemonių taikymo:

Pažeistas CPK 144 str. – apylinkės teismas, priimdamas nutartis dėl laikinųjų apsaugos priemonių taikymo, iš viso nemotyvavo savo išvados arba nutartimis atmetė pareiškėjo prašymus dėl to, kad byla yra sustabdyta ir galutinis sprendimas nėra priimtas, bei dėl mažos ieškinio sumos. Apeliacinės instancijos teismas nurodo, kad laikinosios apsaugos priemonės taikomos esant aplinkybėms, kurios sprendimo įvykdymą gali apsunkinti ar padaryti neįmanomą.

Pažeistas CPK 145 str. – apylinkės teismas neatsižvelgė į ekonomiškumo principu nustatytą taisyklę, kad bendra ribojimų suma negali būti didesnė už ieškinio sumą. Apylinkės teismas, parinkdamas laikinąsias apsaugos priemones, netaikė įmonės veiklą mažiausiai varžančių priemonių, nors įstatymų nustatyta tvarka laikinai suvaržant kitos šalies teises turi būti siekiama tinkamai apginti besikreipiančios į teismą šalies teises.

Išanalizuotose nutartyse 9 % pažeidimų sudarė pažeidimai dėl įrodymų byloje rinkimo bei įrodinėjimo:

Pažeistas CPK 183 str. – apylinkės teismas byloje neobjektyviai nagrinėjo surinktą medžiagą, pateiktus dokumentus bei liudytojų parodymus ir priėmė netinkamą sprendimą.

Pažeistas CPK 179 str. – apylinkės teismas nepagrįstai skyrė atlikti ekspertizę, nes ginčo tarp šalių nėra ir teisme pateiktos aplinkybės nėra ginčijamos.

Pažeistas CPK 185 str. – apibendrintose nutartyse apylinkės teismai net penkis kartus priėmė sprendimą pažeidė šio įstatymo reikalavimus dėl įrodymų vertinimo bei įrodinėjimą reglamentuojančių teisės normų ir padarė nepagrįstas išvadas. Apylinkės teismo išvados turi būti paremtos faktais, teisinio tyrimo metu ištirtais įrodymais.

Pažeistas CPK 199 str. – apylinkės teismas neišsprendė ieškovo prašymo dėl kreipimosi į Gyventojų registro tarnybą, nesudarė galimybės Lietuvos Respublikos ir Ukrainos teisinės pagalbos sutarties pagrindu kreiptis į užsienio valstybę dėl rašytinio įrodymo išreikalavimo.

15 % pažeidimų sudarė pažeidimai dėl sprendimo priėmimo:

Pažeistas CPK 260 str. – apylinkės teismai tris kartus pažeidė galutiniam teismo sprendimo priėmimui keliamus reikalavimus, neišsprendė visų ieškinyje ir priešieškinyje keliamų reikalavimų, neatsižvelgė ir neišsiaiškino, ar kitose bylose nustatytos aplinkybės gali turėti reikšmės šioje byloje.

Pažeistas CPK 263 str. – apylinkės teismas priėmė sprendimą neištyręs visų pareikštų reikalavimų, nenustatė termino pareikštiems reikalavimams sukonkretinti, papildyti, kad būtų priimtas galutinis sprendimas.

Pažeistas CPK 265 str. – apylinkės teismas, priimdamas sprendimą, išsprendė ne visus byloje pareikštus reikalavimus, visiškai nepasisakė dėl pareiškėjo nurodomos procesinės teisės normos, neištyrė visų esminių šios bylos sprendimui iš esmės būtinų aplinkybių, neatskleidė bylos esmės, todėl padarė faktiniais duomenimis nepagrįstas išvadas.

Pažeistas CPK 266 str. – net dešimt kartų apylinkių teismai priėmė sprendimus, kuriuose teismas pasisakė dėl neįtrauktų dalyvaujančių asmenų teisių ir pareigų, neįtraukė į bylos nagrinėjimą kitų asmenų, kuriems priimtas sprendimas galėjo turėti įtakos jų teisėms ir pareigoms.

Kitais nagrinėjamais atvejais apylinkių teismai tyrė bylos aplinkybes, tačiau į bylos nagrinėjimą neįtraukė trečiųjų asmenų, kurių dalyvavimas yra būtinas.

Dėl sprendimo įvykdymo atidėjimo ar išdėstymo

Pažeistas CPK 284 str. – apylinkės teismas, sprenddamas dėl sprendimo vykdymo atidėjimo, nepagrįstai siaurai vertino šalims nustatytus teismo įpareigojimus, vertino tik vienos šalies argumentus ir įrodymus, neatsižvelgdamas į kitos šalies motyvaciją. Esant tokiam vienpusiam vertinimui pripažintina, kad gali būti pažeisti objektyvaus ir išsamaus bylos ar tam tikro klausimo nagrinėjimo kriterijai, šalių procesinio lygiateisiškumo ir rungimosi principai.

Dėl bylos nagrinėjimo nepertraukiamumo

Pažeistas bylos nagrinėjimo nepertraukiamumo ir teisėjų sudėties nekintamumo principas, įtvirtintas CPK 16 str. Apylinkės teismas pažeidė proceso normą, kad nušalinus teisėją ir nagrinėjimui paskyrus kitą teisėją, byla turi būti nagrinėjama iš naujo, išskyrus atvejus, kai dalyvaujantys byloje asmenys neprieštarauja, kad byla būtų nagrinėjama toliau.

Dėl teisingumo principų

Pažeistas CPK 29 str., 30 str. – apylinkės teismas atmetė pareiškimą dėl to, kad pareiškimas neteisingas nagrinėti šiam teismui. Tačiau apeliacinės instancijos teismas nustatė, kad ši teisės norma ieškovui suteikia teisę pasirinkti, kokiam apylinkės teismui pateikti ieškinį dėl žalos: pagal atsakovo buvimo vietą, pagal savo gyvenamąją vietą ar žalos padarymo vietą.

Dėl atstovavimo teisme

Pažeistas CPK 51 str. – teismas atsisakė priteisti atstovavimo išlaidas antstoliui motyvuodamas, kad antstolis turi teisinį išsilavinimą ir teisme gali atstovauti pats.

Dėl teismo įsakymo išdavimo nagrinėjimo

Pažeistas CPK 437 str. 2 d. 1 p. – apylinkės teismas nesuteikė teisės skolininkui ginti savo interesus, pareikšti prieštaravimus dėl kreditoriaus pareikšto reikalavimo.

Dėl ypatingosios teisenos bylų nagrinėjimo ypatumų

Pažeistas CPK 443 str. – apylinkės teismas ypatingosios teisenos bylų procese atsiliepiamą į pareiškimą laikė pareiškimu su savarankiškais reikalavimais. Apylinkės teismas neužtikrino visapusiško bylos aplinkybių tyrimo, netyrė duomenų, o tik apsiribojo formaliu liudytojų parodymų vertinimu, sprenddamas bylą nesirūpino įrodymais, nenustatė termino juos pateikti.

Dėl juridinę reikšmę turinčio fakto nustatymo.

Pažeisti CPK 444 str., 445 str. – apylinkės teismas be pagrindo vertino kaip nenagrinėtinus teisme reikalavimus dėl juridinę reikšmę turinčio fakto nustatymo, padarė neteisingą išvadą dėl reikiamų dokumentų išlikimo.

Dėl pasirengimo nagrinėti bylą dėl globos ar rūpybos nustatymo

Pažeistas CPK 506 str. – apylinkės teismas, sprenddamas klausimą dėl globos ar rūpybos, pažeidė procesines teisės normas, paskirdamas juridinį asmenį turto administratoriumi nesant rašytinės institucijos išvados, ką rekomenduojama paskirti turto administratoriumi.

Dėl bylinėjimosi išlaidų priteisimo

Pažeistas CPK 93 str. – apylinkės teismas iš ieškovo priteisė žyminį mokesčių valstybei, nors ieškinį patenkinus iš dalies išlaidos priteisiamos ieškovui proporcingai teismui pateiktų reikalavimo daliai, o atsakovui – proporcingai teismo atmetų ieškinio reikalavimų daliai.

Pažeistas CPK 94 str. – bylos šalims sudarius taikos sutartį apylinkės teismas ieškovui grąžino 75% sumokėto žyminio mokesčio, nors turėjo iš atsakovo priteisti ir ieškovui grąžinti visas bylinėjimosi išlaidas.

Pažeistas CPK 98 str. – apylinkės teismas, atsižvelgdamas į ieškovo turtinę padėtį bei į tai, kad jam buvo suteikta valstybės garantuojama teisinė pagalba, priėmęs sprendimą nepriteisė atstovavimo išlaidų.

Dėl vadovavimo procesui

Apylinkės teismas netinkamai taikė CPK 156 str. teisės normų reikalavimus ir ieškoviui neatvykus į teismo posėdį pareiškimą paliko nenagrinėtą. Ieškovas teismo posėdžio metu pateikė prašymą civilinę bylą nagrinėti jam nedalyvaujant, kartu su prašymu pateikė ir dienraščius, kuriuose išspausdinti skelbimai apie teismo posėdį. Nagrinėjant bylą teisme duomenys apie posėdžio laiką ir vietą atsakovui nebuvo įteikti ir atsakovas į posėdį neatvyko, todėl teismas privalėjo atidėti bylos nagrinėjimą arba priimti sprendimą už akių.

Pažeistas CPK 160 str. 1 d. 2 p. – apylinkės teismas nutartimi pareiškėjo skundą laikė nepaduotu, nors posėdžio pirmininkas turėjo pareiškėjo prašymą tenkinti ir savo iniciatyva išreikalauti dokumentų originalų.

Dėl privalomo bylos sustabdymo

Pažeistas CPK 163 str. – apylinkės teismas vienu atveju ieškovų prašymą tenkino ir sustabdė bylos nagrinėjimą, kol bus baigta privataus kaltinimo byla, kitu atveju apylinkės teismas bylos nagrinėjimą sustabdė, kol bus priimtas sprendimas baudžiamojoje byloje dėl tų pačių pareikštų reikalavimų. Sprendimai priimti netinkamai, nes teismas neišsiaiškino, ar civilinėje ir baudžiamojoje byloje pareikšti reikalavimai yra tapatūs ir ar jie yra turtiniai.

Dėl bylos nutraukimo

Pažeistas CPK 293 str. 1 d. 3 p. – skundas pareikštas kitu pagrindu, tačiau apylinkės teismas bylą nepagrįstai nutraukė esant įsiteisėjusiam teismo sprendimui tarp tų pačių ginčo šalių, dėl to paties dalyko ir tuo pačiu pagrindu.

Dėl apeliacinio skundo trūkumų šalinimo

Pažeista CPK 316 str. 1 d. – apylinkės teismas, įpareigodamas ieškovą pašalinti trūkumus, nenustatė ginčijamos sumos, nenurodė, kokio dydžio žyminį mokestį turi sumokėti apeliantas pateikdamas apeliacinį skundą.

Dėl prašymo atnaujinti procesą

Pažeistas CPK 369 str. – apylinkės teismas atsisakė priimti pareiškėjo prašymą dėl proceso atnaujinimo, nors pareiškėjas nurodė pakankamai tikslus ir konkrečius argumentus bei aplinkybes, atsisakė priimti pareiškėjo prašymą, kadangi byla teisinga aukštesnės instancijos teismui. Teismas nagrinėdamas prašymą įvertino tik vieną atsakovo nurodytą proceso atnaujinimo pagrindą, o kitų pagrindų netyrė ir nevertino.

Pažeista CPK 370 str. 4 d. – atnaujinus procesą civilinėje byloje apylinkės teismas tęsė pradėtos bylos nagrinėjimą toliau, nors pagal bendrąsias kodekso taisykles turėjo bylą pradėti nagrinėti pakartotinai.

Dėl antstolio veiksmų apskundimo

Pažeisti CPK 510 str., 512 str. – apylinkės teismas, priimdamas nutartį, neatsižvelgė į tai, kad suėjo naikinamasis terminas paduoti skundą, ir turėjo tokį skundą atsisakyti priimti. Apylinkės teismas sujungė du atskirai pareikštus skundus dėl antstolio veiksmų ir priėmė sprendimą pažeisdamas pagrindinius bylos nagrinėjimo teisme principus. Apylinkės teismas netinkamai ir nepagrįstai vertino skunde dėl antstolio veiksmų pateiktus įrodymus.

Dėl praleisto termino atnaujinimo

Pažeistas CPK 578 str. – dėl praleisto procesinio termino atnaujinimo apylinkės teismas priėmė sprendimą, o ne nutartį bei nurodė, kad sprendimas neskundžiamas.

Dėl vykdomosios bylos sustabdymo

Pažeistas CPK 627 str. – apylinkės teismas atsisakė stabdyti antstolio veiksmus vykdomojoje byloje esant teisme pateiktam skundai dėl antstolio veiksmų.

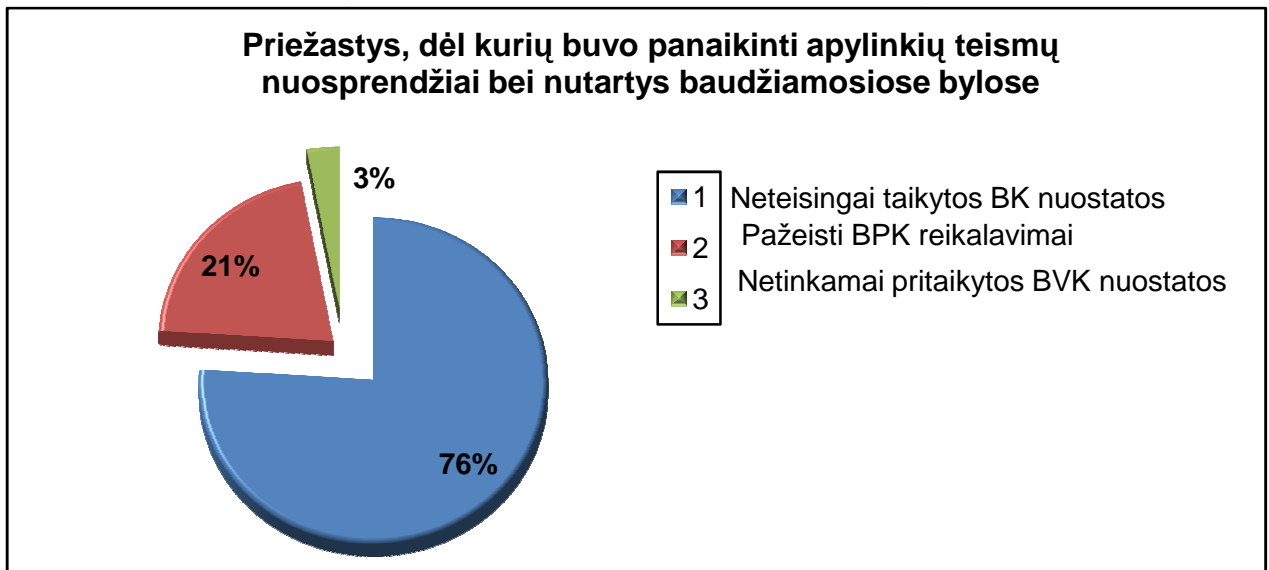
Remiantis teismo sprendimų civilinėse bylose apibendrinimu, siūloma teisėjams kelti kvalifikaciją šiose srityse:

1. Procesinių dokumentų formai ir turiniui keliami reikalavimai bei procesinių dokumentų įteikimo tvarka (CPK 110 str. – 132 str.).

2. Laikinuųjų apsaugos priemonių taikymas (CPK 144 str., 145 str.).
3. Įrodymų tyrimas (CPK 183 str.–199 str.).
4. Sprendimo priėmimas (CPK 260 str., 263 str., 265 str., 266 str.).
5. Pareiškimo palikimo nenagrinėtu pagrindai (CPK 296 str.).
6. Ypatingosios teisenos bylų nagrinėjimo ypatybės (CPK 443 str. – 506 str.).
7. Prašymas atnaujinti procesą (CPK 366 str. – 370 str.).

8.2. BAUDŽIAMOSIOS BYLOS

Išanalizavus priežastis, dėl kurių buvo panaikinti apylinkių teismų nuosprendžiai bei nutartys baudžiamosiose bylose, galima daryti išvadą, kad dažniausiai nuosprendžiai buvo panaikinti apylinkės teismui neteisingai pritaikius Baudžiamojo kodekso (toliau – BK) nuostatas (76 %), Baudžiamojo proceso kodekso (toliau – BPK) nuostatas (21 %), Bausmių vykdymo kodekso (toliau – BVK) nuostatas – (3%) (žr. diagramą).

8.2.1 NETINKAMAI TAIKYTOS BAUDŽIAMOJO KODEKSO NUOSTATOS

Išanalizuotose nutartyse 19 % pažeidimų sudarė pažeidimai dėl bausmės skyrimo už kelias nusikalstamas veikas, kai neatlikus bausmės padaroma nauja veika, sudedant ar keičiant bausmes (BK 63, 64, 65 str.):

Apylinkės teismas nuosprendyje nedetalizavo, už kokias nusikalstamas veikas paskirtos bausmės bendrinamos bausmių apėmimo, už kokias – bausmių sudėjimo būdais, be to, netinkamai taikė BK 63 str. 3 d. nuostatą, kad, jei dalis paskirtų bausmių gali būti apimamos, o kitos tik visiškai ar iš dalies sudedamos, teismas pirmiau taiko bausmių apėmimą ir paskiria bausmę, po to šią bausmę visiškai ar iš dalies sudeda su kitomis paskirtomis bausmėmis.

Apylinkės teismas, nuosprendžiu paskyręs bausmę, netinkamai ją subendrina. Nuosprendžiu paskirta bausmė pirmiausia bendrinama BK 63 str. pagrindu su nuosprendžiu paskirtomis bausmėmis, po to subendrinta bausmė 64 str. pagrindu bendrinama su ankstesne nuosprendžiu paskirta neatlikta bausme.

Apylinkės teismas netinkamai pritaikė BK 63 str. 4 d. ir BPK 328 str. 1 d. Nusikalstamos veikos turėjo būti vertinamos kaip idealioji sutaptis, o bausmė skiriama apėmimo būdu (BK63 str. 5 d. 1 p.), o ne iš dalies sudedant paskirtas bausmes.

Apylinkės teismas, subendrindamas bausmes, neatsižvelgė į BK 50 str. 2 d. nustatytą minimalų 3 mėnesių laisvės atėmimo bausmės dydį ir paskyrė per švelnią bausmę.

Apylinkės teismas netinkamai subendrina nuteistiesiems paskirtas bausmes. Teismas vadovavosi ne BK 63 str., o BK 64 str., kuris numato bausmių subendrinimo taisykles, kai neatlikus

bausmės padaroma nauja nusikalstama veika, nors abu nuteistieji pagal ankstesnius nuosprendžius bausmes yra atlikę.

Apylinkės teismas, pažeisdamas BK 63 str. ir 64 str. nuostatas, šiuos abu bausmių subendrinimo būdus taikydamas kartu, jų neišskirdamas, bet paskirdamas tik galutinę subendrintą bausmę, netinkamai subendrina atskirais nuosprendžiais paskirtas bausmes. Nuosprendžiu paskirta bausmė, prirėkus pirmiausia bendrinama BK 63 str. 9 d. pagrindu ir tik po to taikant BK 64 str. pagrindą. Pagal BK 63 str. 9 p. jau subendrinta bausmė bendrinama su ankstesniu nuosprendžiu paskirta ir neatlikta bausme.

Apylinkės teismas, skirdamas galutinę subendrintą bausmę, klaidingai pritaikė BK 63 str. įtvirtintas bausmių subendrinimo taisykles. Nei BK, nei BPK nenumato galimybės priimant antrą (ir kt.) nuosprendį ignoruoti pirmoje (ankstesnėse) byloje nuosprendžiu subendrintas bausmes ir „išbendrinti“ jas tam, kad jos būtų subendrintos su bausmėmis, paskirtomis nauju nuosprendžiu, ir taip pakeisti ankstesnius teismų sprendimus.

Apylinkės teismas, skirdamas bausmę, netaikė bausmės apėmimo, nors buvo ideali nusikalstamų veikų sutaptis.

Apylinkės teismas, nuosprendžiu paskyręs bausmę, jos iš viso nesubendrina su ankstesniais nuosprendžiais paskirtomis bausmėmis.

Apylinkės teismas subendrina auklėjamojo poveikio priemones, paskirtas keliais nuosprendžiais, nors BK normos nenumato auklėjamojo poveikio priemonių subendrinimo.

Apylinkės teismas, nuosprendžiu paskyręs bausmę, į atliktos bausmės laiką neįskaitė laikinojo sulaikymo laiko.

Apylinkės teismas nuosprendyje neteisingai nurodė, kad kaltinamasis buvo teistas 2 kartus ir neišnykus teistumui padarė apysunkį nusikaltimą. Kaltinamasis nuo ankstesniu nuosprendžiu paskirtos bausmės buvo atleistas, todėl nusikaltimo padarymo metu nebuvo teistas, nes, pagal BK 97 str. 3 d. 1 p., teistais asmenys laikomi tik bausmės vykdymo atidėjimo laikotarpiu. Nuosprendis pakeistas. Bausmė sušvelninta.

30 % visų išanalizuotų nutarčių – dėl apylinkių teismų klaidų kvalifikuojant nusikalstamas veikas:

Apylinkės teismas kaltinamojo veiką neteisingai kvalifikavo pagal BK 178 str. 2 d., nors jo veiksmuose nebuvo turto grobimo požymių. Apygardos teismas kaltinamojo veiką kvalifikavo pagal BK 183 str. 1 d. kaip turto pasisavinimą.

Apylinkės teismas netinkamai kvalifikavo nusikalstamas veikas dėl nesunkaus sveikatos sutrikdymo (BK 138 str.).

Apylinkės teismo nuosprendis priimtas nesant nusikaltimo dėl nežymaus sveikatos sutrikdymo (BK 140 str.) sudėties. Apylinkės teismas netinkamai kvalifikavo šio nusikaltimo požymius.

Apylinkės teismas netinkamai kvalifikavo nusikalstamas veikas dėl papirkimo (BK 227 str.) ir kaltinamuosius išteisino nepadarius veikos, turinčios šio nusikaltimo požymių, nors visi bylos duomenys patvirtina apie šio nusikaltimo įvykdymą.

Apylinkės teismas netinkamai kvalifikavo nusikalstamos veikos požymius dėl neteisėto narkotinių ar psichotropinių priemonių disponavimo (BK 260 str.), dėl to skyrė netinkamas bausmes.

Apylinkės teismas nuosprendžio aprašomojoje dalyje nurodo, kad teisiamieji pasikėsino pagrobtį turtą, o rezoliucinėje dalyje jų veika kvalifikuojama kaip už baigtus nusikaltimus. Apygardos teismas jų veiką perkvalifikavo iš BK 178 str. 2 d. į BK 22 str. 1 d. ir 178 str. 2 d.

Apylinkės teismas nepagrįstai kaltinamojo veiką kvalifikavo pagal BK 181 str. 1 d. Apeliacinės instancijos teismas veiką perkvalifikavo pagal BK 180 str. 2 d., nes nukentėjusiajam buvo atimta galimybė priešintis ir buvo grasinama peiliu.

Išanalizuotose nutartyse 12 % pažeidimų sudarė klaidos dėl bausmės paskirties ir bausmės skyrimo pagrindų (BK 41 str. ir BK 54 – 62 str.):

Apylinkės teismai tinkamai neįvertino įstatyme nurodytų aplinkybių, turinčių reikšmės teisingos bausmės skyrimui, ir tai lėmė pernelyg griežtos bausmės nuteistajam paskyrimą.

Skirdamas bausmę teismas neatsižvelgė į padarytos nusikalstamos veikos motyvus ir tikslus, nepriteklių, mažą uždarbį, nuteistojo padaryto nusikaltimo pobūdį, jo asmenį apibūdinančius ypatumus, lengvinančias bei sunkinančias aplinkybes.

Pateikiame keletą pavyzdžių:

Apylinkės teismas paskyrė bausmę, kuri nėra adekvati nusikaltimui. Už bulvių, kurių vertė 150 Lt, vagystę paskirta 2 metų 6 mėnesių laisvės atėmimo bausmė. Teismas neatsižvelgė į lengvinančias aplinkybes, veikos pavojingumo laipsnį, nusikalstamos veikos padarymo būdą, žalos dydį.

Apylinkės teismas netinkamai įvertino teisiamų recidyvistų asmenybes ir paskyrė per švelnias bausmes.

Apylinkės teismas paskyrė teisiamajam švelnesnę bausmę nei sankcijoje numatytas bausmės vidurkis, nors kaltinamasis yra du kartus teistas, nusikalstama veika padaryta neišnykus teistumui, nors asmuo pagal BK 27 str. 1 d. yra recidyvistas ir tokiais atvejais skirtina reali laisvės atėmimo bausmė.

Apylinkės teismas paskyrė teisiamajam per griežtą bausmę. Nusikaltimas padarytas dėl neatsargumo, todėl apylinkės teismas neturėjo atsižvelgti į BK 27 str. nuostatas ir skirti griežtesnę bausmę.

Apylinkės teismas asmeniui, įvykdžiusiam plėšimą, sunkinančia aplinkybe pripažino veikos padarymą dėl savanaudiškų paskatų. Šis nusikaltimas įvykdomas dėl savanaudiškų paskatų, todėl savanaudiškos paskatos negali būti pripažintos kaip atsakomybę sunkinanti aplinkybė, nes BK 180 str. 2 d. sudėtis apima savanaudiškas paskatas.

Išanalizuotose nutartyse 6 % pažeidimų sudarė pažeidimai dėl bausmių vykdymo atidėjimo ir atleidimo nuo bausmės (75 – 79 str.):

Bausmės vykdymo atidėjimas taikomas, jeigu apylinkės teismas nusprendžia, kad yra pakankamas pagrindas manyti, kad tokiu būdu bus įgyvendinti bausme siejami tikslai. Taikant BK 75 – 79 str. taip pat neišvengiama klaidų – apylinkės teismas bausmės vykdymo neatideda, nors byloje esantys duomenys leidžia daryti išvadą, kad bylos tikslai bus pasiekti be realaus bausmės atlikimo, arba teismas bausmės vykdymą atideda, nors byloje esantys duomenys leidžia daryti išvadą, kad bylos tikslai nebus pasiekti be realaus bausmės atlikimo.

Pateikiame keletą pavyzdžių:

Apylinkės teismas atidėjo laisvės atėmimo bausmės už padarytą sunkų nusikaltimą vykdymą, nors įstatymas to nenumato.

Apylinkės teismas, nusprendžiu atidedamas bausmės vykdymą, paskyrė auklėjamojo poveikio priemones, tačiau jų neįvardino.

Apylinkės teismas netinkamai vertino aplinkybes spręsdamas bausmės vykdymo atidėjimo panaikinimo klausimą.

Apylinkės teismas, atidedamas bausmės vykdymą nuteistajam, paskyrė netinkamą įpareigojimą.

Apylinkės teismas bausmės vykdymą nepilnamečiui, nuteistam už sunkų nusikaltimą, atidėjo nepritaikęs BK 92 str., nors BK 75 str. taikymas negalimas asmeniui, nuteistam už sunkius nusikaltimus. Tokiu atveju bausmės vykdymas gali būti atidėtas tik pritaikius BK 92 str.

Apylinkės teismas atidėjo bausmės vykdymą, nors nuteistasis piktybiškai nevykdė teismo nusprendžiu paskirtų įpareigojimų.

Apylinkės teismas atidėjo bausmės vykdymą asmeniui, nepakankamai įvertinęs bylos aplinkybes ir nuteistojo asmenybę, neatsižvelgdamas į tai, kad kaltinamasis nusikalto nepraėjus nė 2 mėnesiams po bausmės už sunkų nusikaltimą atlikimo ir buvo keturis kartus teistas, padarė apysunkį nusikaltimą turėdamas neišnykusius ir nepanaikintus teistumus.

Baudžiamojo poveikio priemonės ir jų skyrimas

Skirdami baudžiamojo poveikio priemones apylinkių teismai dažniausiai daro šias klaidas:

Apeliacinės instancijos teismas panaikino nusprendžio dalį, kuria kaltinamajam, vadovaujantis BK 68 str., buvo panaikinta baudžiamojo poveikio priemonė – uždraudimas 1 metus vairuoti kelių transporto priemones, nes apylinkės teismas neatsižvelgė, kad kaltinamojo darbas

susijęs su transporto priemonių vairavimu ir darbo netekimas apsunks nurodytos atlyginti žalos išmokėjimą. Be to, kaltinamasis anksčiau nebuvo nusikaltęs ir per 20 metų tik kartą baustas administracine tvarka.

Apylinkės teismas priteisė be pagrindo įgyto turto vertę nukentėjusiajam, nors patenkinus nukentėjusiojo civilinį ieškinį dėl pagrobto turto BK 72 str. nuostatos paprastai netaikomos, nes už pagrobta turtą kaltininko gauti pinigai BK 72 str. 5 d. pagrindu konfiskuojami valstybės naudai.

Apylinkės teismas nutartimi panaikino Baltarusijos Respublikos teismo paskirtą papildomą priemonę – turto konfiskavimą. Byloje taikomos sutarties tarp Lietuvos Respublikos ir Baltarusijos Respublikos 2 str. numato tik laisvės atėmimo bausmės vykdymo perėmimą, todėl valstybės, vykdančios nuosprendį, teismas negalėjo naikinti minėtos papildomos bausmės. Be to, teismas, naikindamas turto konfiskavimą, šio savo sprendimo nemotyavo.

Pažeista BK 72 str. 2 d. – konfiskuotas turtas, kuris nebuvo nusikaltimo įrankis, priemonė ar nusikalstamos veikos rezultatas.

Atleidimas nuo baudžiamosios atsakomybės

Apylinkės teismas netinkamai taikė BK 38 str. nuostatas, atleisdamas kaltininką nuo baudžiamosios atsakomybės ir bylą nutraukdamas. Atleisdamas nuo baudžiamosios atsakomybės asmenį, padariusį nusikalstamą veiką, kai kaltininkas ir nukentėjusysis susitaiko, teismas turi ne tik nustatyti ir motyvuoti nuosprendyje visų BK 38 str.1 d. nurodytų sąlygų buvimą, bet ir nurodyti, kodėl šiam asmeniui galima taikyti atleidimą nuo baudžiamosios atsakomybės. Į tai teismas neįsigilino ir nepagrįstai atleido kaltinamąjį nuo baudžiamosios atsakomybės.

BK numato galimybę asmenį, padariusį baudžiamąjį nusizengimą, neatsargų arba nesunkų ar apysunkį tyčinį nusikaltimą, atleisti nuo baudžiamosios atsakomybės, jeigu yra asmens, kuris vertas teismo pasitikėjimo, prašymas perduoti kaltininką jo atsakomybei pagal laidavimą. Šios aplinkybės buvo, tačiau apylinkės teismas nepagrįstai neperdavė kaltininko kito asmens atsakomybei pagal laidavimą tik todėl, kad kaltinamojo tėvas, kuris pateikė tokį prašymą, gyvena kitame mieste. Apeliacinės instancijos teismas priėmė naują nuosprendį, kuriuo atleido kaltinamąjį nuo baudžiamosios atsakomybės pagal BK 40 str. 1 – 4 d.

8.2.2. PAŽEISTI BAUDŽIAMOJO PROCESO KODEKSO REIKALAVIMAI

Dėl esminių BPK pažeidimų

Apylinkės teismas padarė BPK 369 str. 3 d. numatytą esminį šio kodekso pažeidimą (BPK 329 str. 4 p.). Apylinkės teismas pažeidė BPK 255 str. apibrėžtas nagrinėjimo teisme ribas, įtvirtintą nuostatą, jog byla teisme nagrinėjama tik dėl tų nusikalstamų veikų, dėl kurių ji perduota nagrinėti teisiamaajame posėdyje, kaltinamasis negali būti nuteistas pagal kitą baudžiamąjį įstatymą, numatantį sunkesnę nusikaltimą, jeigu apie tokią galimybę teisiamaajame posėdyje jam iš anksto nebuvo pranešta, BPK 256 str. įtvirtintą kaltinime nurodytos veikos pakeitimo teisme tvarką. Šie pažeidimai laikytini esminiais, nes dėl jų buvo suvaržyta įstatymo garantuota kaltinamojo teisė į gynybą.

Apylinkės teismas priėmė nemotyvuotą apkaltinamąjį nuosprendį, padarė esminių baudžiamąjo proceso pažeidimų, buvo šališkas, o tai kliudė išsamiai išnagrinėti baudžiamąją bylą ir priimti pagrįstą nuosprendį. Grubiai buvo pažeista nuteistojo teisė į gynybą, teismas neužtikrino gynėjo dalyvavimo teisiamaajame posėdyje. Bylos duomenys liudija, kad gynėjas į teisiamaajį posėdį net nebuvo kviečiamas. Teismo nuosprendis yra visiškai nemotyvuotas, jame apsiribota tik įrodymų išvardijimu, visiškai jų neanalizuojant, neatskleidžiant kaltininko padarytos veikos požymių, ypač veikos subjektyviosios pusės – motyvo ir tikslo.

Pirmosios instancijos teismas, priimdamas nuosprendį, padarė baudžiamąjo proceso pažeidimus, susijusius su kaltinamojo, kuriam atsirado pareiga atlyginti jo veiksmais padarytą žalą, bei su civilinio atsakovo teisėmis. Apylinkės teismas, priimdamas, nagrinėdamas ir išspręsdamas įrodymų tyrimo metu nukentėjusiųjų pareikštą civilinį ieškinį, kurio pakeitimą ir tikslinimą inicijavo pats teismas, buvo šališkas, nes suteikė nukentėjusiesiems didesnę pranašumą prieš

kaltinamąjį, o tai yra esminiai baudžiamojo proceso pažeidimai, kurie kliudo apylinkės teismui išsamiai ir nešališkai išnagrinėti baudžiamąją bylą.

Išanalizuotose nutartyse 22 % pažeidimų sudarė įrodymų vertinimas.

Dažniausiai pažeidžiamas BPK 20 str. – apylinkės teismas netinkamai vertina baudžiamojoje byloje surinktus įrodymus, nesurenka neginčijamų ir objektyvių įrodymų, pagrindžiančių kaltinamojo kaltę dėl nusikaltimo padarymo. Vienais atvejais apylinkės teismai nepagrįstai atmesdavo liudytojų parodymus, kitais atvejais – vadovavosi tik kaltinamojo asmens parodymais.

Apylinkės teismai dažnai neteisingai įvertina kaltininko veiksmus ir nepagrįstai taiko BPK 3 str. 1 d. 5 p., 254 str. 4 d., 416 str. 3 d. normas.

Gynėjo dalyvavimas

Pasitaiko, kad apylinkės teismo išnagrinėtose bylose nuteistajam neužtikrinama teisė į gynybą. BPK 52 str. įtvirtinta teisė kaltinamajam atsisakyti gynėjo. Tiek ikiteisminio tyrimo pareigūnai, tiek apylinkės teismas privalo išsiaiškinti gynėjo atsisakymo priežastis bei įsitikinti, ar atsisakymas yra savanoriškas. Kartais nuteistasis ikiteisminio tyrimo metu atsisako gynėjo, tačiau apylinkės teismas privalo užtikrinti gynėjo dalyvavimą teisiame posėdyje ir tik kaltinamajam jo atsisakius bei apylinkės teismui nusprendus, kad kaltinamasis galės tinkamai apsiginti pats, nagrinėti bylą nedalyvaujant gynėjui. Tuo tarpu gynėjas į teismo posėdį kartais nekviečiamas.

Pažeistas BPK 51 str. 1 d. 7 p. – nagrinėjant bylą pirmosios instancijos teisme kaltinamajam nebuvo užtikrinta teisė į gynybą, nors gynėjo dalyvavimas buvo būtinas.

Išanalizuotose nutartyse 18 % pažeidimų sudarė civilinių ieškinių sprendimas.

Pažeistas BPK 115 str. 2 d. – nesant galimybei apskaičiuoti civilinio ieškinio dydžio, apylinkės teismas nepripažino civilinio ieškovo teisės į ieškinio patenkinimą ir klausimo dėl ieškinio dydžio neperdavė nagrinėti civilinio proceso tvarka.

Pažeista BPK 115 str. 3 d. – apylinkės teismas priimdamas išteisinamąjį nuosprendį tenkino civilinį ieškinį, kai kaltinamasis nedalyvavo darant nusikalstamą veiką.

Apylinkės teismas nepakankamai įvertino neturtinei žalai nustatyti reikšmingas aplinkybes ir nepagrįstai maža suma įvertino neturtinės žalos dydį.

Apylinkės teismo sprendimas dėl civilinio ieškinio neaiškus ir nekonkretus. Rezoliucinėje nuosprendžio dalyje turi būti nurodoma, iš ko, kam ir kiek priteisiama, tačiau nuosprendyje to nėra.

Dėl kaltinamojo akto turinio

Pažeistas BPK 219 str. – apylinkės teismas nutartimi baudžiamąją bylą perdavė nagrinėti prokurorui dėl netinkamai surašyto kaltinamojo akto, nors kaltinamojo akto trūkumai buvo neesminiai ir netrukdytų bylą nagrinėti teisme.

Apylinkės teismas, teisiame posėdyje nagrinėdamas bylą iš esmės, spręsdamas kaltės klausimą, vertindamas byloje esančius įrodymus, turi nustatyti, kokią įtaką atsiradusioms aplinkybėms kilti turėjo ne tik kaltinamojo, bet ir nukentėjusiosios veiksmas ar neveikimas. Apylinkės teismo argumentas, kad kaltinamajame akte turėjo būti įrašyta, jog nukentėjusysis buvo kliūtis ir kėlė grėsmę eismo saugumui, yra nepagrįstas.

Kaltinamasis aktas neatitinka BPK 219 str. reikalavimų. Šio pažeidimo negalima ištaisyti teisme, jis trukdo nagrinėti baudžiamąją bylą, tačiau apylinkės teismas baudžiamojoje byloje priėmė nuosprendį.

Nuosprendžių rūšys

Pažeista BPK 303 str. 4 d., 5 d. – apylinkės teismas išteisino kaltinamąjį nepadarius veikos, turinčios nusikaltimo požymių (BPK 303 str. 5 d. 1 p.), tačiau netinkamai nurodė išteisinimo pagrindą. Apylinkės teismas netinkamai taikė baudžiamąjį įstatymą, nes nenustatyta, kad kaltinamasis dalyvavo padarant nusikalstamą veiką, todėl išteisinamąjį nuosprendį turėjo priimti pagal BPK 303 str. 5 d. 2 p.

Apylinkės teismas pagal BPK 302 str. 1 d. nuosprendžiu išteisino kaltinamąjį, tačiau nenurodė BPK 303 str. 5 d. atitinkamo išteisinimo pagrindo. Kadangi nuteistasis išteisintas nesant nusikaltimo sudėties, jo išteisinimo pagrindas atitinka BPK 303 str. 5 d., kai nepadaryta veika, turinti nusikaltimo ar baudžiamojo nusižengimo požymių.

Apylinkės teismas nuosprendžiu išteisino kaltinamąjį ir jo atžvilgiu baudžiamąją bylą nutraukė. Baudžiamosios bylos nutraukimas prieštarauja BPK 303 str. 5 d., nes tais atvejais, kai nepadaryta veika, turinti nusikaltimo ar baudžiamojo nusižengimo požymių, teismas priima išteisinamąjį nuosprendį, o bylą nutraukia nuosprendžiu esant BPK 303 str. 4 d. numatytiems pagrindams. Pastarojoje normoje numatytų bylos nutraukimo pagrindų šioje byloje teismas nenustatė, todėl byla nutraukta nepagrįstai.

Nuosprendžio priėmimas

Pažeista BPK 305 str. 1 d. – apylinkės teismo nuosprendis yra visiškai nemotyvuotas, jame apsiribota tik įrodymų išvardijimu, visiškai jų nedetalizuojant, neatskleidžiant kaltininko padarytos veikos požymių, ypač veikos subjektyviosios pusės, motyvo ir tikslo.

Pažeistas BPK 306 str. 1 d. – apylinkės teismas priimdamas nuosprendį net nepažymėjo, kad vadovavosi BPK 306 str. 1 d., todėl surašydamas sutrumpintą jo aprašomąją dalį pažeidė šio straipsnio reikalavimus.

Apylinkės teismas nutartimi panaikino nuosprendžiu paskirtą įpareigojimą, tuo pakeisdamas nuosprendžio esmę (BPK 361 str., 362 str. tokios galimybės nenumato; įstatymas nedraudžia pakeisti (o ne panaikinti) įpareigojimą).

Apylinkės teismas, pažeisdamas BPK 307 str. 4 d. 2 p. reikalavimą, nuosprendyje nenurodė išteisinimo pagrindo. Nuosprendis pakeistas rezoliucinėje dalyje.

Apylinkės teismas pažeidė BPK 304 str. reikalavimus, nes nuosprendžio paskelbimo dieną ankstesnis 2006 m. spalio 31 d. nuosprendis buvo dar neįsiteisėjęs, o teismas jį vertino kaip įsiteisėjusį.

Apylinkės teismas nuosprendį surašė nesilaikydamas BPK 305 str. 1 d. reikalavimų. Nuosprendyje nepateikta jokia įrodymų analizė, dėl įrodymų nepateikia jokių išvadų, visiškai nemotyvuota veikos kvalifikacija ir bausmės skyrimas.

Apylinkės teismas, surašydamas nuosprendį, nesilaikė nuosprendžio surašymo taisyklių.

Dėl teisingumo

Apylinkės teismas išnagrinėjo baudžiamąją bylą, kurioje asmuo buvo nuteistas už du sunkius nusikaltimus – už BK 147 str. ir BK 260 str. numatytas veikas. Bylos dėl BK 147 str. numatytos veikos gali būti nagrinėjamos tik apygardos teisme. BPK 227 str. 2 d. nurodyta, kad, jeigu byla teisinga apygardos teismui bent dėl vienos nusikalstamos veikos, ji nagrinėjama apygardos teisme.

Apylinkės teismas išnagrinėjo baudžiamąją bylą, kurioje asmuo buvo nuteistas už sunkaus nusikaltimo ir baudžiamojo nusižengimo padarymą. BPK 227 str. 2 d. nurodyta, kad, jeigu byla teisinga apygardos teismui bent dėl vienos nusikalstamos veikos, ji nagrinėjama apygardos teisme.

Dėl termino paduoti apeliacinį skundą atnaujinimo

Apylinkės teismas nutartimi nepagrįstai atsisakė atnaujinti apeliacinio skundo padavimo terminą. Apygardos teismo nutartyje konstatuojama, kad asmens liga laikytina svarbia apeliacinio skundo nesurašymo ir nepateikimo teismui įstatymo nustatytu terminu priežastimi. Be to, apylinkės teismas nepranešė nukentėjusiajam teismo posėdžio dėl termino atnaujinimo svarstymo laiko ir vietos.

Su nuosprendžio vykdymu susijusių klausimų sprendimas

Pažeista BPK 362 str. 2 d. – apylinkės teismas, nagrinėdamas prašymą ar teikimą dėl lygtinio paleidimo, apie posėdžio vietą ir laiką nei nuteistajam, nei jo gynėjui nepranešė. Nors nuteistojo ir jo gynėjo neatvykimas į teismo posėdį bylos nagrinėjimo nesustabdo (jeigu teismas nepripažįsta, kad jų dalyvavimas būtinas), tačiau ir nesuteikia galimybės nuteistajam dalyvauti teismo posėdyje, pasisakyti sprendžiant dėl jo lygtinio paleidimo.

Bylų nagrinėjimas privataus kaltinimo tvarka

Pažeistos BPK 413 str. 5, 6 d., 416 str. 3 d. – apylinkės teismas privataus kaltinimo tvarka procesą nutraukė nukentėjusiajam ar jo atstovui neatvykus į taikinamąjį posėdį arba asmenims nesusitaikius nutraukė bylos procesą, pavyzdžiui:

apylinkės teismui nukentėjusysis dar prieš posėdį pateikė svarbias pateisinamas priežastis, kodėl negali atvykti į posėdį; jo atstovas taip pat pateikė pateisinamas priežastis, kodėl negali dalyvauti privataus kaltinimo procese, tačiau teismas į tai neatsižvelgė ir procesą nutraukė;

apylinkės teismas, nagrinėdamas bylą privataus kaltinimo tvarka asmenims nesusitaikius, nepriėmė nutarties nukentėjusios skundą perduoti nagrinėti teisiama jame posėdyje, bet priėmė nutartį nutraukti bylos procesą, nors tokios teisės įstatymai nesuteikia.

Apylinkės teismas neteisingai įvertino kaltininko veiksmus ir nepagrįstai taikė BPK 3 str. 1 d. 5 p., 254 str. 4 d., 416 str. 3 d. normas, perkvalifikavęs kaltinamojo veiką perėjo iš valstybinio kaltinimo į privatų.

8.2.3. PAŽEISTI BAUSMIŲ VYKDYMO KODEKSO REIKALAVIMAI

Dažniausiai buvo pažeidžiamos šios BVK nuostatos:

Dėl baudos bausmės vykdymo

Pažeistas BVK 22 str. – apylinkės teismas, priimdamas nuosprendį, nuteistajam skyrė baudą ir šios baudos mokėjimą išdėstė dalimis, nurodydamas mokėti mėnesio įmokas. BVK 22 str. numato, jog bauda turi būti sumokėta per du mėnesius nuo nuosprendžio įsiteisėjimo dienos ar per kitą teismo nustatytą terminą. Įstatymas teismui suteikia galimybę nustatyti tik terminą, per kurį turi būti sumokėta bauda, tačiau neleidžia išskaidyti paskirtos baudos mokėjimo, todėl nuosprendyje negalima nurodyti, kokias sumas per mėnesį turi mokėti nuteistasis.

Dėl lygtinio paleidimo iš bausmės įstaigos sąlygų

Pažeistas BVK 157 str. – apylinkės teismas nepagrįstai, neįvertinęs visų aplinkybių netenkino teikimo dėl lygtinio paleidimo iš laisvės atėmimo vietos, pavyzdžiui:

apylinkės teismas, sprenddamas klausimą, ar įmanoma asmenį toliau taisyti neizoliavus nuo visuomenės, bet prižiūrimą, visų pirma vertina nuteistojo elgesį ir asmenybės raidą visos bausmės atlikimo metu. Apylinkės teismas neatsižvelgė į padaryto nusikaltimo sunkumą bei aplinkybę, kad nuteistasis dar neatlygino nusikaltimu padarytos žalos, ir pateikė motyvus, kurie negali būti esminiai kriterijai sprendžiant klausimą, ar nuteistasis gali būti toliau taisomas neizoliuotas nuo visuomenės, bet prižiūrimas;

apylinkės teismas, netenkindamas teikimo atsižvelgė į tai, kad nuteistasis bausmės atlikimo metu pažeidė nustatyto režimo reikalavimus septynis kartus bei tris kartus buvo baustas, tačiau neatsižvelgė į tai, kad nuobaudos jau negalioja. Visuma aplinkybių leidžia manyti, kad nuteistąjį galima toliau taisyti prižiūrimą, tačiau neizoliuotą nuo visuomenės.

Dėl lygtinai paleistų iš pataisos įstaigų asmenų atsakomybės už nustatytų elgesio taisyklių pažeidimą

Pažeista BVK 161 str. 3 d. – apylinkės teismas pataisos inspekcijos teikimą tenkino, panaikino nuteistajam lygtinį paleidimą ir pasiuntė nuteistąjį į pataisos įstaigą atlikti laisvės atėmimo bausmę. Apylinkės teismas nustatė, kad už paskirtų įpareigojimų nevykdymą kaltinamajam buvo paskirtos nuobaudos, tačiau šios nuobaudos yra apskųstos ir galutinis sprendimas nėra priimtas. Apylinkės teismas traktavo, kad nuteistasis piktybiškai ir sistemingai pažeidinėjo įpareigojimus. Tokį sprendimą apylinkės teismas galėjo priimti tik išsamiai ir objektyviai ištyręs visus pažeidimus, tačiau to nepadarė. Apylinkės teismas privalėjo remtis neabejotiniais ir neginčytiniais įrodymais.

Remdamiesi teismo nuosprendžių ir nutarčių baudžiamosiose bylose apibendrinimu, siūlome teisėjams kelti kvalifikaciją šiose srityse:

1. Bausmės paskirtis ir bausmės skyrimo pagrindai (BK 41 str., 54 str.).
2. Bausmės skyrimas už kelias nusikalstamas veikas bei bausmių subendrinimas (BK 63 str. – 65 str.).
3. Bausmės vykdymo atidėjimas (BK 75 str.).
4. Baudžiamojo poveikio priemonių skyrimas (BK 72 str.).
5. Apkaltinamojo nuosprendžio priėmimo senatis (BK 95 str.).
6. Nusikalstamos veikos kvalifikavimas (pagal BK 138 str., 140 str., 227 str., 260 str.).

7. Įrodymai ir jų vertinimas (BPK 20 str.).
8. Civilinio ieškinio sprendimas (BPK 115 str.).
9. Kaltinamojo akto turinio vertinimas (BPK 219 str.).
10. Nuosprendžio priėmimas (BPK 305 str., 306 str.).
11. Su nuosprendžių vykdymu susijusių klausimų sprendimas (BPK 362 str.).
12. Lygtinio paleidimo iš bausmės įstaigos sąlygos (BVK 157 str.).

8.3. APYLINKIŲ TEISMŲ PRIIMTŲ SPRENDIMŲ PAKEITIMO BEI PANAIKINIMO TENDENCIJOS

Vilniaus apygardos teismo veiklos teritorijoje esantys apylinkių teismai:

Vilniaus apygardos teismo veiklos teritorijoje esančiuose apylinkių teismuose 2007 m. buvo priimti 48738 sprendimai. Apeliacine tvarka apskūsti 1089 sprendimai, arba 2,3 %. Palyginti su 2005 m. ir 2006 m., apskūstų sprendimų skaičius sumažėjo. Daugiausia apeliacine tvarka buvo skundžiami Vilniaus miesto 1 apylinkės teismo priimti sprendimai – iš 15579 priimto sprendimo apskūsti 375 (2,4 %), Vilniaus miesto 2 apylinkės teismo priimti sprendimai – iš 10431 priimto sprendimo apskūsti 263 (2,5 %), Vilniaus miesto 3 apylinkės teismo priimti sprendimai – iš 5195 priimtų sprendimų apskūsti 129 (2,5 %) sprendimai.

Iš apeliacine tvarka apskūstų Vilniaus apygardos teismo veiklos teritorijoje esančių apylinkių teismų priimtų 48738 sprendimų 202 (0,4 %) – pakeisti, 212 (0,4 %) – panaikinta. Palyginti su 2005 m., pakeistų sprendimų procentas padidėjo, o panaikintų sprendimų procentas nežymiai sumažėjo. Daugiausia (procentine išraiška) buvo pakeista Vilniaus miesto 1 apylinkės teismo sprendimų: iš 375 apskūstų sprendimų pakeisti 76 (20 %), panaikinti 66 (18 %). Iš Vilniaus miesto 2 apylinkės teismo apskūstų 263 sprendimų pakeisti 57 (22 %), panaikinti 54 (21 %). Iš Vilniaus miesto 3 apylinkės teismo apskūstų 129 sprendimų pakeista 14 (11 %), panaikinti 32 (25 %). Palyginti su 2006 m., apskūstų ir panaikintų sprendimų skaičius sumažėjo, tačiau pakeistų padidėjo.

VILNIAUS APYGARDOS TEISMO APSKŪSTŲ, PAKEISTŲ IR PANAIKINTŲ SPRENDIMŲ TENDENCIJA																					
Apylinkių teismai	2007 metai							2006 metai							2005 metai						
	Priimta sprendimų	Apskūsta sprendimų	Procentai	Pakeista sprendimų	Procentai	Panaikinta sprendimų	Procentai	Priimta sprendimų	Apskūsta sprendimų	Procentai	Pakeista sprendimų	Procentai	Panaikinta sprendimų	Procentai	Priimta sprendimų	Apskūsta sprendimų	Procentai	Pakeista sprendimų	Procentai	Panaikinta sprendimų	Procentai
Vilniaus m. 1	15579	375	2	76	20	66	18	14366	377	3	37	10	66	18	14840	449	3	43	10	70	16
Vilniaus m. 2	10431	263	3	57	22	54	21	9624	223	2	20	9	51	23	9530	314	3	23	7	52	17
Vilniaus m. 3	5195	129	2	14	11	32	25	5272	155	3	18	12	30	19	5934	185	3	9	5	29	16
Vilniaus m. 4	1424	23	2	5	22	4	17	1561	38	2	3	8	8	21	1423	40	3	5	13	5	13
Vilniaus r.	3351	83	2	15	18	17	20	3370	89	3	11	12	12	13	3166	86	3	4	5	16	19
Druskininkų m.	1097	14	1	3	21	3	21	1016	8	1			2	25	1024	7	1			2	29
Visagino m.	1302	35	3	6	17	4	11	1768	30	2	1	3	6	20	1784	31	2	3	10	5	16
Ignalinos r.	782	10	1	1	10	3	30	788	9	1	1	11	1	11	796	16	2	1	6	4	25
Molėtų r.	591	11	2	2	18	4	36	664	22	3	2	9	6	27	650	24	4			7	29
Šalčininkų r.	1222	24	2	2	8	3	13	1362	11	1	1	9	5	45	1271	30	2	1	3	10	33
Švenčionių r.	908	3	0			1	33	881	13	1	4	31	2	15	1008	14	1			2	14
Trakų r.	2341	43	2	7	16	6	14	2074	41	2	1	2	10	24	2179	61	3	3	5	6	10
Ukmergės r.	2070	17	1	4	24	5	29	1919	26	1	3	12	6	23	1998	14	1	4	29		
Varėnos r.	963	25	3	6	24	6	24	956	29	3	3	10	3	10	961	17	2	3	18	2	12
Zarasų r.	795	10	1			4	40	706	17	2	2	12	5	29	786	4	1			3	75
Širvintų r.	687	24	3	4	17			684	11	2	2	18	5	45	695	12	2			2	17
Iš viso:	48738	1089	2	202	19	212	19	47011	1099	2	109	10	218	20	48045	1304	3	99	8	215	16

Kauno apygardos teismo veiklos teritorijoje esantys apylinkių teismai:

Kauno apygardos teismo veiklos teritorijoje esančiuose apylinkių teismuose 2007 m. buvo priimta 38490 sprendimų. Apeliacine tvarka apskūsti 635 sprendimai, arba 1,6 %. Palyginti su 2005 m. ir 2006 m., apskūstų sprendimų skaičius sumažėjo. Daugiausia apeliacine tvarka buvo skundžiami Kauno miesto apylinkės teismo priimti sprendimai – iš 16686 priimtų sprendimų apskūsti 342 (2 %). Kauno rajono apylinkė teismo priimtų sprendimų mažiau nei Alytaus rajono apylinkės teismo, tačiau apskūsta daugiau – iš 2851 priimto sprendimo apskūsti 68 (2 %), iš Alytaus rajono apylinkės teismo 4432 priimtų sprendimų apskūsti 62 (1 %) sprendimai.

Iš apeliacine tvarka apskūstų Kauno apygardos teismo veiklos teritorijoje esančių apylinkių teismų 635 sprendimų 91 (14 %) – pakeistas, 168 (26 %) – panaikinti. Palyginti su 2005 m., pakeistų sprendimų procentas sumažėjo, o panaikintų sprendimų procentas padidėjo. Daugiausia (procentine išraiška) buvo pakeista Kauno miesto apylinkės teismo sprendimų: iš 342 apskūstų sprendimų pakeisti 48 (14 %), panaikinti 94 (27 %). Iš Kauno rajono apylinkės teismo apskūstų 68 sprendimų pakeisti 8 (12 %), panaikintas 21 (31 %). Iš Alytaus rajono apylinkės teismo apskūstų 62 sprendimų pakeista 12 (19 %), panaikinta 10 (16 %). Palyginti su 2006 m., apskūstų ir pakeistų sprendimų skaičius sumažėjo, tačiau panaikintų padidėjo.

KAUNO APYGARDOS TEISMO APSKŪSTŲ, PAKEISTŲ IR PANAIKINTŲ SPRENDIMŲ TENDENCIJA																					
Apylinkių teismai	2007 metai						2006 metai						2005 metai								
	Priimta sprendimų	Apskūsta sprendimų	Procentai	Pakeista sprendimų	Procentai	Panaikinta sprendimų	Procentai	Priimta sprendimų	Apskūsta sprendimų	Procentai	Pakeista sprendimų	Procentai	Panaikinta sprendimų	Procentai	Priimta sprendimų	Apskūsta sprendimų	Procentai	Pakeista sprendimų	Procentai	Panaikinta sprendimų	Procentai
Kauno m.	16686	342	2	48	14	94	27	15170	355	2	53	15	82	23	15604	369	2	60	16	73	20
Kauno r.	2851	68	2	8	12	21	31	2587	76	3	13	17	20	26	2756	67	2	13	19	14	21
Alytaus r.	4432	62	1	12	19	10	16	4486	73	2	11	15	21	29	4957	58	1	9	16	15	26
Jonavos r.	2861	33	1	4	12	5	15	3035	38	1	10	26	4	11	3131	25	1	5	20	9	36
Jurbarko r.	1109	17	2	1	6	8	47	1024	14	1	3	21	4	29	1122	19	2	2	11	5	26
Kaišiadorių r.	1246	18	1	2	11	5	28	1133	15	1	1	7	3	20	1155	12	1			4	33
Lazdijų r.	680	14	2	3	21	4	29	651	15	2	5	33	4	27	658	6	1	2	33		
Marijampolės r.	4679	33	1	7	21	7	21	4140	48	1	2	4	11	23	4350	53	1	7	13	8	15
Prienų r.	1174	25	2	2	8	5	20	1181	29	2	4	14	4	14	1182	24	2	5	21	6	25
Šakių r.	1167	6	1	1	17	2	33	1162	11	1	2	18	1	9	1302	10	1			1	10
Vilkaviškio r.	1605	17	1	3	18	7	41	1497	17	1	2	12	2	12	1459	24	2	3	13	6	25
Iš viso:	38490	635	2	91	14	168	26	36066	691	2	106	15	156	23	37676	667	2	106	16	141	21

Klaipėdos apygardos teismo veiklos teritorijoje esantys apylinkių teismai:

Klaipėdos apygardos teismo veiklos teritorijoje esančiuose apylinkių teismuose 2007 m. buvo priimta 23819 sprendimų. Apeliacine tvarka apskūsti 405 sprendimai, arba 2 %. Palyginti su 2005 m. ir 2006 m., apskūstų sprendimų skaičius sumažėjo. Daugiausia apeliacine tvarka buvo skundžiami Klaipėdos miesto apylinkės teismo priimti sprendimai – iš 11959 priimtų sprendimų apskūsti 204 (2 %), Klaipėdos rajono apylinkė teismo priimti sprendimai – iš 1925 priimtų sprendimų apskūsta 40 (2 %), Šilutės rajono apylinkės teismo priimti sprendimai – iš 2582 sprendimų apskūsti 39 (2 %) sprendimai.

Iš apeliacine tvarka apskūstų Klaipėdos apygardos teismo veiklos teritorijoje esančių apylinkių teismų 405 sprendimų 84 (21 %) pakeisti, 116 (29 %) panaikinti. Palyginti su 2005 m., pakeistų ir panaikintų sprendimų procentas sumažėjo. Daugiausia (procentine išraiška) buvo pakeista Klaipėdos miesto apylinkės teismo sprendimų: iš 204 apskūstų sprendimų pakeisti 48 (24 %), panaikinti 66 (32 %). Iš Klaipėdos rajono apylinkės teismo apskūstų 40 sprendimų pakeisti 8 (20 %), panaikinti 9 (23 %). Iš Šilutės rajono apylinkės teismo apskūstų 39 sprendimų pakeisti 8 (21 %), panaikinti 8 (21 %). Palyginti su 2006 m., apskūstų sprendimų sumažėjo, tačiau pakeistų ir panaikintų sprendimų skaičius padidėjo.

KLAIPĖDOS APYGARDOS TEISMO APSKŪSTŲ, PAKEISTŲ IR PANAIKINTŲ SPRENDIMŲ TENDENCIJA																					
Apylinkių teismai	2007 metai						2006 metai						2005 metai								
	Priimta sprendimų	Apskūsta sprendimų	Procentai	Pakeista sprendimų	Procentai	Panaikinta sprendimų	Procentai	Priimta sprendimų	Apskūsta sprendimų	Procentai	Pakeista sprendimų	Procentai	Panaikinta sprendimų	Procentai	Priimta sprendimų	Apskūsta sprendimų	Procentai	Pakeista sprendimų	Procentai	Panaikinta sprendimų	Procentai
Klaipėdos m.	11955	204	2	48	24	66	32	11492	222	2	40	18	55	25	12399	309	2	72	23	67	22
Klaipėdos r.	1925	40	2	8	20	9	23	1724	42	2	9	21	8	19	1537	49	3	6	12	8	16
Palangos m.	944	25	3	2	8	8	32	788	39	5	6	15	10	26	999	48	5	8	17	14	29
Kretingos r.	1373	27	2	4	15	9	33	1298	35	3	5	14	14	40	1499	19	1	4	21	6	32
Plungės r.	1684	23	1	6	26	2	9	1703	23	1	5	22	5	22	1722	32	2	9	28	4	13
Šilalės r.	751	15	2	1	7	4	27	755	12	2	5	42	2	17	807	14	2	2	14	4	29
Šilutės r.	2582	39	2	8	21	8	21	2587	37	1	5	14	10	27	2349	52	2	10	19	11	21
Tauragės r.	2128	20	1	4	20	6	30	1782	10	1	2	20	3	30	1765	24	1	6	25	5	21
Skuodo r.	477	12	3	3	25	4	33	444	15	3	5	33	5	33	428	19	4	3	16	7	37
Iš viso:	23819	405	2	84	21	116	29	22573	435	2	82	19	112	26	23505	566	2	120	21	126	22

Šiaulių apygardos teismo veiklos teritorijoje esantys apylinkių teismai:

Šiaulių apygardos teismo veiklos teritorijoje esančiuose apylinkių teismuose 2007 m. buvo priimta 20811 sprendimų. Apeliacine tvarka apskūsta 413 sprendimų, arba 2 %. Palyginti su 2005 m., apskūstų sprendimų skaičius sumažėjo, palyginti su 2006 m. – apskūstų sprendimų skaičius padidėjo. Daugiausia apeliacine tvarka buvo skundžiami Šiaulių miesto apylinkės teismo priimti sprendimai – iš 6101 priimto sprendimo apskūsta 140 (2 %), Telšių rajono apylinkės teismo priimti sprendimai – iš 1962 priimtų sprendimų apskūsta 50 (3 %), Radviliškio rajono apylinkės teismo priimti sprendimai – iš 2460 priimtų sprendimų apskūsti 46 (2 %) sprendimai.

Iš apeliacine tvarka apskūstų Šiaulių apygardos teismo veiklos teritorijoje esančių apylinkių teismų 413 sprendimų 46 (11 %) pakeisti, 125 (30 %) panaikinti. Palyginti su 2005 m., pakeistų sprendimų procentas padidėjo, o panaikintų sprendimų procentas nežymiai sumažėjo. Daugiausia (procentine išraiška) buvo pakeista Šiaulių miesto apylinkės teismo sprendimų: iš 140 apskūstų sprendimų pakeista 13 (9 %), panaikintas 41 (29 %). Iš Telšių rajono apylinkės teismo apskūstų 50 sprendimų pakeisti 9 (18 %), panaikinta 20 (40 %). Iš Radviliškio rajono apylinkės teismo apskūstų 46 sprendimų pakeistas 1 (2 %), panaikinti 22 (48 %). Palyginti su 2006 m., apskūstų, pakeistų ir panaikintų sprendimų skaičius padidėjo.

ŠIAULIŲ APYGARDOS TEISMO APSKŪSTŲ, PAKEISTŲ IR PANAIKINTŲ SPRENDIMŲ TENDENCIJA																					
Apylinkių teismai	2007 metai						2006 metai						2005 metai								
	Priimta sprendimų	Apskūsta sprendimų	Procentai	Pakeista sprendimų	Procentai	Panaikinta sprendimų	Procentai	Priimta sprendimų	Apskūsta sprendimų	Procentai	Pakeista sprendimų	Procentai	Panaikinta sprendimų	Procentai	Priimta sprendimų	Apskūsta sprendimų	Procentai	Pakeista sprendimų	Procentai	Panaikinta sprendimų	Procentai
Šiaulių m.	6101	140	2	13	9	41	29	5219	138	3	15	11	38	28	5583	140	3	12	9	28	20
Šiaulių r.	1671	31	2			6	19	1462	27	2	1	4	7	26	1545	24	2	5	21	2	8
Akmenės r.	1531	6	0	1	17	2	33	1508	7	0	2	29	1	14	1442	3	0				
Joniškio r.	958	24	3	3	13	4	17	870	17	2	4	24	2	12	905	41	5	4	10	14	34
Kelmės r.	974	28	3	3	11	7	25	866	24	3	4	17	10	42	899	26	3	3	12	14	54
Mažeikių r.	2771	44	2	9	20	9	20	2958	62	2	5	8	17	27	3349	89	3	7	8	31	35
Pakruojo r.	1082	19	2	4	21	9	47	796	9	1	1	11	5	56	838	12	1			1	8
Radviliškio r.	2460	46	2	1	2	22	48	1999	46	2	6	13	15	33	1786	61	3	5	8	20	33
Raseinių r.	1301	25	2	3	12	5	20	1127	16	1			5	31	1298	25	2	2	8	7	28
Telšių r.	1962	50	3	9	18	20	40	1721	46	3	4	9	13	28	1794	54	3	5	9	11	20
Iš viso:	20811	413	2	46	11	125	30	18526	392	2	42	11	113	29	19439	475	2	43	9	128	27

Panevėžio apygardos teismo veiklos teritorijoje esantys apylinkių teismai:

Panevėžio apygardos teismo veiklos teritorijoje esančiuose apylinkių teismuose 2007 m. buvo priimti 17487 sprendimai. Apeliacine tvarka apskūsti 248 sprendimai, arba 1 %. Palyginti su 2005 m. ir 2006 m., apskūstų sprendimų skaičius sumažėjo. Daugiausia apeliacine tvarka buvo skundžiami Panevėžio miesto apylinkės teismo priimti sprendimai – iš 7036 priimtų sprendimų apskūsta 130 (2 %), Rokiškio rajono apylinkės teismo priimti sprendimai – iš 1859 priimtų sprendimų apskūsta 30 (2 %), Kėdainių rajono apylinkės teismo priimti sprendimai – iš 2797 priimtų sprendimų apskūsti 24 (1 %) sprendimai.

Iš apeliacine tvarka apskūstų Panevėžio apygardos teismo veiklos teritorijoje esančių apylinkių teismų 248 sprendimų 21 (8 %) pakeistas, 76 (31 %) panaikinti. Palyginti su 2005 m., pakeistų ir panaikintų sprendimų procentas sumažėjo. Daugiausia (procentine išraiška) buvo pakeista Panevėžio miesto apylinkės teismo sprendimų: iš 130 apskūstų sprendimų pakeistas 21 (16 %), panaikintas 41 (32 %). Iš Rokiškio rajono apylinkės teismo apskūstų 30 sprendimų pakeisti 5 (17 %), panaikinti 6 (20 %). Iš Kėdainių rajono apylinkės teismo apskūstų 24 sprendimų pakeisti 5 (21 %), panaikinti 5 (21 %). Palyginti su 2006 m., apskūstų ir pakeistų sprendimų sumažėjo, tačiau panaikintų sprendimų skaičius padidėjo.

PANEVĖŽIO APYGARDOS TEISMO APSKŪSTŲ, PAKEISTŲ IR PANAIKINTŲ SPRENDIMŲ TENDENCIJA																					
Apylinkių teismai	2007 metai						2006 metai						2005 metai								
	Priimta sprendimų	Apskūsta sprendimų	Procentai	Pakeista sprendimų	Procentai	Panaikinta sprendimų	Procentai	Priimta sprendimų	Apskūsta sprendimų	Procentai	Pakeista sprendimų	Procentai	Panaikinta sprendimų	Procentai	Priimta sprendimų	Apskūsta sprendimų	Procentai	Pakeista sprendimų	Procentai	Panaikinta sprendimų	Procentai
Panevėžio m.	7036	130	2	21	16	41	32	6935	135	2	28	21	43	32	6254	151	2	28	19	54	36
Anykščių r.	1082	18	2	5	28	8	44	1046	12	1					901	12	1	1	8	4	33
Biržų r.	1130	8	1			3	38	1041	19	2	2	11	6	32	1041	14	1	3	21	6	43
Kėdainių r.	2797	24	1	5	21	5	21	2582	31	1	3	10	6	19	2856	19	1	5	26	4	21
Kupiškio r.	1037	1	0					911	10	1	3	30	1	10	805	11	1	2	18	1	9
Pasvalio r.	829	14	2	1	7	6	43	800	9	1	3	33	3	33	786	12	2	5	42	2	17
Rokiškio r.	1859	30	2	5	17	6	20	1606	24	1	3	13	3	13	1347	23	2	4	17	4	17
Utenos r.	1717	23	1			7	30	1952	21	1	2	10	4	19	1806	31	2	5	16	6	19
Iš viso:	17487	248	1	21	8	76	31	16873	261	2	44	17	66	25	15796	273	2	53	19	81	30

8.4. APYLINKIŲ TEISMŲ PRIIMTŲ NUOSPRENDŽIŲ PAKEITIMO BEI PANAIKINIMO TENDENCIJOS

Vilniaus apygardos teismo veiklos teritorijoje esantys apylinkių teismai:

Vilniaus apygardos teismo veiklos teritorijoje esančiuose apylinkių teismuose 2007 m. buvo priimti 5488 nuosprendžiai. Apeliacine tvarka apskūsti 958 nuosprendžiai, arba 17 %. Palyginti su 2005 m., apskūstų nuosprendžių skaičius sumažėjo, palyginti su 2006 m. – apskūstų nuosprendžių padidėjo. Daugiausia apeliacine tvarka buvo skundžiami Vilniaus miesto 1 apylinkės teismo priimti nuosprendžiai – iš 1506 priimtų nuosprendžių apskūstas 281 (19 %), Vilniaus miesto 2 apylinkės teismo priimti nuosprendžiai – iš 1002 priimtų nuosprendžių apskūsti 204 (20 %), Vilniaus miesto 3 apylinkės teismo priimti nuosprendžiai – iš 776 priimtų nuosprendžių apskūsti 177 (23 %) nuosprendžiai.

Iš apeliacine tvarka apskųstų Vilniaus apygardos teismo veiklos teritorijoje esančių apylinkių teismų 968 nuosprendžių 211 (22 %) pakeista, 78 (8 %) panaikinti. Palyginti su 2005 m., pakeistų nuosprendžių procentas sumažėjo, o panaikintų nuosprendžių procentas padidėjo. Daugiausia (procentine išraiška) buvo pakeista Vilniaus miesto 1 apylinkės teismo nuosprendžių: iš 281 apskųsto nuosprendžio pakeisti 56 (20 %), tačiau panaikinta tik 20 (7 %). Iš Vilniaus miesto 2 apylinkės teismo apskųstų 204 nuosprendžių pakeisti 52 (25 %), panaikinti 24 (12 %). Iš Vilniaus miesto 3 apylinkės teismo apskųstų 177 nuosprendžių pakeisti 24 (14 %), panaikinta 12 (7 %). Palyginti su 2006 m., apskųstų, pakeistų ir panaikintų nuosprendžių skaičius padidėjo.

VILNIAUS APYGARDOS TEISMO APSKŪSTŲ, PAKEISTŲ IR PANAIKINTŲ NUOSPRENDŽIŲ TENDENCIJA																					
Apylinkių teismai	2007 metai							2006 metai							2005 metai						
	Priimta nuosprendžių	Apskųsta nuosprendžių	Procentai	Pakeista nuosprendžių	Procentai	Panaikinta nuosprendžių	Procentai	Priimta nuosprendžių	Apskųsta nuosprendžių	Procentai	Pakeista nuosprendžių	Procentai	Panaikinta nuosprendžių	Procentai	Priimta nuosprendžių	Apskųsta nuosprendžių	Procentai	Pakeista nuosprendžių	Procentai	Panaikinta nuosprendžių	Procentai
Vilniaus m. 1	1506	281	19	56	20	20	7	1634	251	15	49	20	15	6	1706	289	17	70	24	21	7
Vilniaus m. 2	1002	204	20	52	25	24	12	959	159	17	42	26	8	5	991	199	20	33	17	13	7
Vilniaus m. 3	776	177	23	24	14	12	7	761	150	20	28	19	8	5	937	153	16	32	21	6	4
Vilniaus m. 4	170	29	17	7	24	1	3	138	12	9	5	42			157	23	15	4	17	4	17
Vilniaus r.	414	57	14	16	28	4	7	457	68	15	10	15	6	9	516	62	1	16	26	1	2
Druskininkų m.	103	10	10	5	50	3	30	149	14	9	4	29	1	7	129	18	14	5	28	2	11
Visagino m.	178	25	14	5	20	3	12	158	28	18	7	25	5	18	118	44	37	11	25	3	7
Ignalinos r.	167	9	5					124	7	6			2	29	88	6	7				
Molėtų r.	104	15	14	5	33	2	13	95	10	11	3	30	1	10	118	12	10	2	17		
Šalčininkų r.	192	20	10	6	30	1	5	218	27	12	7	26	4	15	236	17	7	3	18	4	24
Švenčionių r.	67	11	16	3	27	1	9	94	8	9	4	50	1	13	130	19	15	3	16		
Trakų r.	222	32	14	6	19	3	9	261	31	12	8	26	2	6	272	37	14	11	30	2	5
Ukmergės r.	231	27	12	10	37	1	4	237	18	8	6	33			280	59	21	13	22	2	3
Varėnos r.	142	31	22	10	32	3	10	201	30	15	6	20	7	23	190	30	16	4	13	3	10
Zarasų r.	119	13	11	2	15			135	16	12	3	19			141	20	14	5	25		
Širvintų r.	95	17	18	4	24			126	17	13	5	29	2	12	114	19	17	10	53		
Iš viso:	5488	958	17	211	22	78	8	5747	846	15	187	22	62	7	6123	1007	16	222	22	61	6

Kauno apygardos teismo veiklos teritorijoje esantys apylinkių teismai:

Kauno apygardos teismo veiklos teritorijoje esančiuose apylinkių teismuose 2007 m. buvo priimti 4962 nuosprendžiai. Apeliacine tvarka apskūsti 698 nuosprendžiai, arba 14 %. Palyginti su 2005 m. ir 2006 m., apskūstų nuosprendžių skaičius sumažėjo. Daugiausia apeliacine tvarka buvo skundžiami Kauno miesto apylinkės teismo priimti nuosprendžiai – iš 2111 priimtų nuosprendžių apskūsta 314 (15 %), Marijampolės rajono apylinkės teismo priimti nuosprendžiai – iš 470 priimtų nuosprendžių apskūsta 80 (17 %), Alytaus rajono apylinkės teismo priimti nuosprendžiai – iš 394 priimtų nuosprendžių apskūsta 60 (16 %) nuosprendžių.

Iš apeliacine tvarka apskūstų Kauno apygardos teismo veiklos teritorijoje esančių apylinkių teismų 698 nuosprendžių 201 (29 %) pakeistas, 73 (10 %) panaikinti. Palyginti su 2005 m., pakeistų nuosprendžių procentas padidėjo. Daugiausia (procentine išraiška) buvo pakeista ir panaikinta Kauno miesto apylinkės teismo nuosprendžių: iš 314 apskūstų nuosprendžių pakeisti 97 (31 %), panaikinti 33 (11 %). Palyginti su 2006 m., apskūstų ir panaikintų nuosprendžių sumažėjo, o pakeistų nuosprendžių padidėjo.

KAUNO APYGARDOS TEISMO APSKŪSTŲ, PAKEISTŲ IR PANAIKINTŲ NUOSPONDŽIŲ TENDENCIJA																					
Apylinkių teismai	2007 metai							2006 metai							2005 metai						
	Priimta nuosprendžių	Apskūsta nuosprendžių	Procentai	Pakeista nuosprendžių	Procentai	Panaikinta nuosprendžių	Procentai	Priimta nuosprendžių	Apskūsta nuosprendžių	Procentai	Pakeista nuosprendžių	Procentai	Panaikinta nuosprendžių	Procentai	Priimta nuosprendžių	Apskūsta nuosprendžių	Procentai	Pakeista nuosprendžių	Procentai	Panaikinta nuosprendžių	Procentai
Kauno m.	2111	314	15	97	31	33	11	2259	323	14	82	25	37	11	2284	366	16	64	17	41	11
Kauno r.	359	43	12	14	33	6	14	372	40	11	13	33	3	8	375	52	14	18	35	4	8
Alytaus r.	394	64	16	19	30	4	6	464	83	18	18	22	4	5	390	86	22	17	20		
Jonavos r.	288	40	14	10	25	6	15	290	26	9	7	27	6	23	323	55	17	16	29	7	13
Jurbarko r.	220	13	6	5	38			241	14	6	3	21			205	14	7	3	21	3	21
Kaišiadorių r.	303	40	13	10	25	4	10	358	45	13	8	18	2	4	305	32	10	3	9	2	6
Lazdijų r.	238	32	13	8	25	2	6	253	20	8	1	5	2	10	301	16	5	2	13	1	6
Marijampolės r.	470	80	17	13	16	5	6	519	95	18	15	16	4	4	502	92	18	6	7	13	14
Prienų r.	146	22	15	11	50	5	23	124	15	12	4	27	3	20	143	12	8	6	50		
Šakių r.	144	25	17	5	20	2	8	143	19	13	7	37	3	16	171	12	7			3	25
Vilkaviškio r.	289	25	9	9	36	6	24	533	46	9	10	22	4	9	363	46	13	10	22	2	4
Iš viso	4962	698	14	201	29	73	10	5556	726	13	168	23	68	9	5362	783	15	145	19	76	10

Klaipėdos apygardos teismo veiklos teritorijoje esantys apylinkių teismai:

Klaipėdos apygardos teismo veiklos teritorijoje esančiuose apylinkių teismuose 2007 m. buvo priimti 2706 nuosprendžiai. Apeliacine tvarka apskūsta 515 nuosprendžių, arba 19 %. Palyginti su 2005 m., apskūstų nuosprendžių skaičius padidėjo, palyginti su 2006 m. – apskūstų nuosprendžių skaičius sumažėjo. Daugiausia apeliacine tvarka buvo skundžiami Klaipėdos miesto apylinkės teismo priimti nuosprendžiai – iš 1087 priimtų nuosprendžių apskūsti 276 (25 %), Tauragės rajono apylinkės teismo priimti nuosprendžiai – iš 309 priimtų nuosprendžių apskūsti 34 (11 %), Šilutės rajono apylinkės teismo priimti nuosprendžiai – iš 290 priimtų nuosprendžių apskūstas 41 (14 %) nuosprendis.

Iš apeliacine tvarka apskūstų Klaipėdos apygardos teismo veiklos teritorijoje esančių apylinkių teismų 515 nuosprendžių 132 (26 %) pakeisti, 40 (8 %) panaikinta. Palyginti su 2005 m., pakeistų nuosprendžių procentas sumažėjo, panaikintų – padaugėjo. Daugiausia (procentine išraiška) buvo pakeista ir panaikinta Klaipėdos miesto apylinkės teismo nuosprendžių: iš 276 apskūstų nuosprendžių pakeisti 56 (20 %), panaikinta 19 (7 %). Palyginti su 2006 m. apskūstų ir pakeistų nuosprendžių sumažėjo, o panaikintų nuosprendžių skaičius padidėjo.

KLAIPĖDOS APYGARDOS TEISMO APSKŪSTŲ, PAKEISTŲ IR PANAIKINTŲ NUOSPONDŽIŲ TENDENCIJA																					
Apylinkių teismai	2007 metai						2006 metai						2005 metai								
	Priimta nuosprendžių	Apskūsta nuosprendžių	Procentai	Pakeista nuosprendžių	Procentai	Panaikinta nuosprendžių	Procentai	Priimta nuosprendžių	Apskūsta nuosprendžių	Procentai	Pakeista nuosprendžių	Procentai	Panaikinta nuosprendžių	Procentai	Priimta nuosprendžių	Apskūsta nuosprendžių	Procentai	Pakeista nuosprendžių	Procentai	Panaikinta nuosprendžių	Procentai
Klaipėdos m.	1087	276	25	56	20	19	7	1346	290	22	84	29	15	5	1333	255	19	75	29	12	5
Klaipėdos r.	198	50	25	20	40	4	8	268	45	17	18	40	3	7	334	25	7	7	28	1	4
Palangos m.	143	25	17	11	44			166	20	12	7	35	2	10	154	26	17	6	23	7	27
Kretingos r.	147	15	10	2	13	2	13	145	10	7	5	50			138	13	9	4	31	1	8
Plungės r.	233	32	14	15	47			234	21	9	6	29	1	5	288	32	11	12	38	6	19
Šilalės r.	133	37	28	7	19	8	22	157	29	18	12	41	3	10	120	20	17	2	10	3	15
Šilutės r.	290	41	14	12	29	7	17	410	69	17	33	48	7	10	350	78	22	28	36	7	9
Tauragės r.	309	34	11	8	24			319	40	13	7	18	3	8	249	39	16	11	28	1	3
Skuodo r.	166	5	3	1	20			117	7	6	1	14	1	14	108	9	8	2	22	2	22
Iš viso:	2706	515	19	132	26	40	8	3162	531	17	173	33	35	7	3074	497	16	147	30	40	8

Šiaulių apygardos teismo veiklos teritorijoje esantys apylinkių teismai:

Šiaulių apygardos teismo veiklos teritorijoje esančiuose apylinkių teismuose 2007 m. buvo priimti 2624 nuosprendžiai. Apeliacine tvarka apskūstas 481 nuosprendis, arba 18 %. Palyginti su 2005 m. ir 2006 m., apskūstų nuosprendžių skaičius nežymiai sumažėjo. Daugiausia apeliacine tvarka buvo skundžiami Šiaulių miesto apylinkės teismo priimti nuosprendžiai – iš 780 priimtų nuosprendžių apskūsti 203 (26 %), Radviliškio rajono apylinkės teismo priimti nuosprendžiai – iš 308 priimtų nuosprendžių apskūstas 61 (20 %), Šiaulių rajono apylinkės teismo priimti nuosprendžiai – iš 268 priimtų nuosprendžių apskūsti 44 (16 %) nuosprendžiai.

Iš apeliacine tvarka apskūsto Šiaulių apygardos teismo veiklos teritorijoje esančių apylinkių teismų 481 nuosprendžio 173 (36 %) pakeisti, 54 (11 %) panaikinti. Palyginti su 2005 m., pakeistų ir panaikintų nuosprendžių procentas padidėjo. Daugiausia (procentine išraiška) buvo pakeista ir panaikinta Šiaulių miesto apylinkės teismo nuosprendžių: iš 203 apskūstų nuosprendžių pakeistas 71 (35 %), panaikinta 15 (7 %). Palyginti su 2006 m., apskūstų, pakeistų ir panaikintų nuosprendžių skaičius padidėjo.

ŠIAULIŲ APYGARDOS TEISMO APSKŪSTŲ, PAKEISTŲ IR PANAIKINTŲ NUOSPONDŽIŲ TENDENCIJA																					
Apylinkių teismai	2007 metai							2006 metai							2005 metai						
	Priimta nuosprendžių	Apskūsta nuosprendžių	Procentai	Pakeista nuosprendžių	Procentai	Panaikinta nuosprendžių	Procentai	Priimta nuosprendžių	Apskūsta nuosprendžių	Procentai	Pakeista nuosprendžių	Procentai	Panaikinta nuosprendžių	Procentai	Priimta nuosprendžių	Apskūsta nuosprendžių	Procentai	Pakeista nuosprendžių	Procentai	Panaikinta nuosprendžių	Procentai
Šiaulių m.	780	203	26	71	35	15	7	817	178	22	46	26	11	6	779	161	21	19	12	15	9
Šiaulių r.	268	44	16	19	43	11	25	256	43	17	15	35	1	2	210	31	15	15	48	3	10
Akmenės r.	140	18	13	5	28			141	16	11	7	44	3	19	134	11	8	2	18	1	9
Joniškio r.	167	21	13	6	29	2	10	171	26	15	6	23	1	4	178	24	13	4	17	1	4
Kelmės r.	189	19	10	7	37	2	11	141	27	19	4	15	4	15	183	26	14	7	27	5	19
Mažeikių r.	215	50	23	18	36	10	20	289	54	19	17	31	8	15	389	65	17	20	31	5	8
Pakruojo r.	247	29	12	11	38	4	14	194	28	14	9	32	5	18	184	27	15	9	33	4	15
Radviliškio r.	308	61	20	19	31	9	15	313	53	17	15	28	3	6	318	67	21	17	25	7	10
Raseinių r.	168	21	13	10	48	1	5	188	31	16	16	52	6	19	225	29	13	7	24	2	7
Telšių r.	142	15	11	7	47			193	36	19	8	22	3	8	225	41	18	18	44	3	7
Iš viso:	2624	481	18	173	36	54	11	2703	492	18	143	29	45	9	2825	482	17	118	24	46	10

Panevėžio apygardos teismo veiklos teritorijoje esantys apylinkių teismai:

Panevėžio apygardos teismo veiklos teritorijoje esančiuose apylinkių teismuose 2007 m. buvo priimti 2378 nuosprendžiai. Apeliacine tvarka apskūsti 355 nuosprendžiai, arba 15 %. Palyginti su 2005 m., apskūstų nuosprendžių skaičius nepakito, palyginti su 2006 m. – apskūstų nuosprendžių skaičius sumažėjo. Daugiausia apeliacine tvarka buvo skundžiami Panevėžio miesto apylinkės teismo priimti nuosprendžiai – iš 918 priimtų nuosprendžių apskūsti 162 (18 %), Kėdainių rajono apylinkės teismo priimti nuosprendžiai – iš 458 priimtų nuosprendžių apskūsti 68 (15 %), Utenos rajono apylinkės teismo priimti nuosprendžiai – iš 270 priimtų nuosprendžių apskūsti 28 (10 %) nuosprendžiai.

Iš apeliacine tvarka apskūstų Panevėžio apygardos teismo veiklos teritorijoje esančių apylinkių teismų 355 nuosprendžių 105 (30 %) pakeisti, 23 (6 %) panaikinti. Palyginti su 2005 m., pakeistų nuosprendžių procentas padidėjo. Daugiausia (procentine išraiška) buvo pakeista ir panaikinta Panevėžio miesto apylinkės teismo nuosprendžių: iš 162 apskūstų nuosprendžių pakeisti 46 (28 %), panaikinta 10 (6 %). Palyginti su 2006 m., apskūstų nuosprendžių sumažėjo, panaikintų nuosprendžių skaičius nekito, o pakeistų nuosprendžių padidėjo.

PANEVĖŽIO APYGARDOS TEISMO APSKŪSTŲ, PAKEISTŲ IR PANAIKINTŲ NUOSPONDŽIŲ TENDENCIJA																					
Apylinkių teismai	2007 metai						2006 metai						2005 metai								
	Priimta nuosprendžių	Apskūsta nuosprendžių	Procentai	Pakeista nuosprendžių	Procentai	Panaikinta nuosprendžių	Procentai	Priimta nuosprendžių	Apskūsta nuosprendžių	Procentai	Pakeista nuosprendžių	Procentai	Panaikinta nuosprendžių	Procentai	Priimta nuosprendžių	Apskūsta nuosprendžių	Procentai	Pakeista nuosprendžių	Procentai	Panaikinta nuosprendžių	Procentai
Panevėžio m.	918	162	18	46	28	10	6	894	178	20	43	24	10	6	1075	174	16	42	24	16	9
Anykščių r.	133	18	14	11	61	1	6	164	17	10	7	41	1	6	117	11	9	5	45	2	18
Biržų r.	172	16	9	4	25	3	19	221	28	13	8	29	1	4	216	38	18	14	37	2	5
Kėdainių r.	458	68	15	20	29	7	10	484	93	19	31	33	6	6	551	78	14	18	23	6	8
Kupiškio r.	89	10	11	3	30			105	14	13	6	43			129	15	12	4	27		
Pasvalio r.	178	19	11	5	26			239	42	18	16	38			204	26	13	11	42	3	12
Rokiškio r.	160	34	21	9	26	1	3	200	45	23	19	42	3	7	269	42	16	15	36	1	2
Utenos r.	270	28	10	7	25	1	4	290	30	10	8	27	1	3	206	41	20	4	10	1	2
Iš viso	2378	355	15	105	30	23	6	2597	447	17	138	31	22	5	2767	425	15	113	27	31	7

9. DARBO KRŪVIŲ APYLINKIŲ TEISMUOSE ANALIZĖ

Nacionalinė teismų administracija, vadovaudamasi Nacionalinės teismų administracijos įstatymo 2 straipsnio 4 punktu, atliko 2007 metų apylinkių teismų darbo krūvių analizę.

Analizuotas apylinkių teismų bendras darbo krūvis, darbo krūvis nagrinėjant baudžiamąsias ir civilines bylas bei bylų skaičius, tenkantis vienam teisėjo etatui. Bendras darbo krūvis parodo, kiek etaloninių bylų (baudžiamųjų, civilinių ir administracinių) ir kitų supaprastintų procesinių dokumentų teisėjas išnagrinėja per mėnesį. Darbo krūvis nagrinėjant baudžiamąsias ir civilines bylas parodo, kiek apylinkės teismo teisėjas išnagrinėja etaloninių baudžiamųjų ir civilinių bylų per mėnesį.

Nuo 2006 m. sausio 1 d. teisėjų darbo krūviai teismuose skaičiuojami vadovaujantis Teismų tarybos 2004 m. spalio 8 d. nutarimu Nr. 276 patvirtinta Teismų veiklos statistinių rodiklių skaičiavimo metodika. Pagal šią metodiką skaičiuojant teismų darbo krūvį įvertinamas ne tik išnagrinėtų bylų ir atliktų kitų procesinių veiksmų skaičius, bet ir bylų bei procesinių veiksmų sudėtingumas. Bylos (savarankiško procesinio veiksmo) sudėtingumui įvertinti naudojamas bylos sudėtingumo koeficientas. Sudėtingumo koeficientas rodo, kiek konkreti byla (savarankiškas procesinis veiksmas) yra sudėtingesnė ar paprastesnė už etaloninę bylą, kurios sudėtingumo koeficientas lygus 1. Pavyzdžiui, civilinių bylų sudėtingumas priklauso nuo bylos kategorijos, pateiktų savarankiškų reikalavimų skaičiaus, dalyvaujančių byloje asmenų skaičiaus, bylos tomų skaičiaus, byloje tiesiogiai taikomų ES normų ir pan. Baudžiamųjų bylų sudėtingumas priklauso nuo bylos kategorijos, pateiktų kaltinimų skaičiaus, kaltinamųjų skaičiaus, bylos tomų skaičiaus ir pan.

2007 metais apylinkių teismų bendras darbo krūvis buvo – 47,68, 2006 metais – 46,6. Darbo krūvis nagrinėjant baudžiamąsias ir civilines bylas 2007 metais buvo 33,15, 2006 metais – 32,95 (1 lentelė). Šie statistiniai rodikliai rodo, kad teismų darbo krūviai 2007 metais nežymiai padidėjo.

1 lentelė

Metai	Bendras darbo krūvis	Pokytis, procentais	Darbo krūvis nagrinėjant baudžiamąsias ir civilines bylas	Pokytis, procentais
2000	50,47		30,22	
2001	53,76	6,52	28,07	-7,11
2002	56,6	5,28	30,21	7,62
2003	61,46	8,59	30,58	1,22
2004	70,63	14,92	36,98	20,93
2005	68,96	-2,36	31,98	-13,52
2006 (pagal naują metodiką)	46,6		32,95	
2007	47,68		33,15	

2007 m. didžiausias bendras darbo krūvis buvo:

1. Vilniaus m. 2 apylinkės teisme – 71,53, 2006 m. – 70,17.
2. Biržų r. apylinkės teisme – 69,42, 2006 m. – 50,91.
3. Mažeikių r. apylinkės teisme – 65,66, 2006 m. – 65,87.
4. Vilniaus m. 1 apylinkės teisme – 65,13, 2006 m. – 53,03.
5. Panevėžio m. apylinkės teisme – 61,06, 2006 m. – 54,79.
6. Šiaulių m. apylinkės teisme – 61,02, 2006 m. – 52,62.

Vilniaus miesto 2 apylinkės teismo darbo krūvis

Jau eilę metų šiame teisme darbo krūvis yra didžiausias respublikoje – vienas teisėjas per mėnesį išnagrinėja 71,5 bylas bei procesinius dokumentus (47,3 baudžiamąsias ir civilines bylas). Šiame teisme yra 31 teisėjo etatas. Analizuojamu laikotarpiu faktiškai dirbo 25 teisėjai. 31 teisėjo skaičius šiame teisme nustatytas Prezidento 2007 m. gegužės 9 d. dekretu Nr. 1K-959. Dekretas

įsigaliojo 2008 m. sausio 1 d. Tikėtina, kad didesnis teisėjų skaičius padės išspręsti neproporcingai didelio darbo krūvio šiame teisme problemą.

Biržų rajono apylinkės teismo darbo krūvis

Šio teismo vienas teisėjas išnagrinėja 69,4 bylas bei procesinius dokumentus per mėnesį (44 baudžiamąsias ir civilines bylas). Teisme yra 4 teisėjų etatai. Analizuojamu laikotarpiu faktiškai dirbo 3 teisėjai. Tai ir nulėmė tokį darbo krūvio padidėjimą. 2006 m. šio teismo darbo krūvis buvo 50,9 bylos bei procesiniai dokumentai per mėnesį (33,8 baudžiamosios ir civilinės bylos). Problema, kad dėl didžiulio darbo krūvio ir neproporcingo atlyginimo nėra pretendentų, pageidaujančių dirbti teisėjais šiame teisme.

Mažeikių rajono apylinkės teismo darbo krūvis

Šio teismo darbo krūvis taip pat jau eilę metų yra vienas didžiausių respublikoje – vienas teisėjas išnagrinėja 65,7 (2006 m. – 65,9) bylas bei procesinius dokumentus per mėnesį (54,1 baudžiamąsias ir civilines bylas ir pagal šį rodiklį pirmauja). Šiame teisme yra 9 teisėjų etatai. Analizuojamu laikotarpiu faktiškai dirbo 7 teisėjai. 9 teisėjų skaičius šiame teisme nustatytas Prezidento 2007 m. gegužės 9 d. dekretu Nr. 1K-959. Dekretas įsigaliojo 2008 m. sausio 1 d. Didesnis teisėjų skaičius padėtų išspręsti neproporcingai didelio darbo krūvio šiame teisme problemą, tačiau nėra pretendentų, pageidaujančių dirbti teisėjais šiame teisme.

Vilniaus miesto 1 apylinkės teismo darbo krūvis

Šio teismo vienas teisėjas išnagrinėja 65,1 bylas bei procesinius dokumentus per mėnesį (44,7 baudžiamąsias ir civilines bylas). Teisme yra 40 teisėjų etatų. Analizuojamu laikotarpiu faktiškai dirbo 40 teisėjų. Teismo darbo krūvis visada buvo pakankamai didelis ir tik 2006 m. buvo kiek sumažėjęs – vienam teisėjui teko 53,3 bylos bei procesiniai dokumentai per mėnesį. Prognozuotina, kad užpildžius laisvus teisėjų etatus kituose didelį darbo krūvį turinčiuose teismuose, šio teismo darbo krūvis gali tapti didžiausias respublikoje.

Panevėžio miesto apylinkės teismo darbo krūvis

Šio teismo vienas teisėjas išnagrinėja 61 bylą bei procesinius dokumentus per mėnesį (41,4 baudžiamąsias ir civilines bylas). Teisme yra 23 teisėjų etatai. Analizuojamu laikotarpiu faktiškai dirbo 20 teisėjų. Tai ir nulėmė tokį darbo krūvio padidėjimą. 2006 m. šio teismo darbo krūvis buvo 54,8 bylos bei procesiniai dokumentai per mėnesį (39,3 baudžiamosios ir civilinės bylos). Teisėjų taryba 2008 m. sausio 18 d. nutarimu Nr. 13P-3-(7.1.2) patarė Prezidentui dėl skyrimo Panevėžio m. apylinkės teismo teisėju. Tikėtina, kad šiame teisme padidėjus teisėjų skaičiui darbo krūvis sumažės.

Šiaulių miesto apylinkės teismo darbo krūvis

Šio teismo darbo krūvis taip pat jau eilę metų yra vienas didžiausių respublikoje. Šio teismo vienas teisėjas išnagrinėja 61 bylą bei procesinius dokumentus per mėnesį (41,5 baudžiamąsias ir civilines bylas). Teisme yra 18 teisėjų etatų. Analizuojamu laikotarpiu faktiškai dirbo 17 teisėjų. 2006 m. šio teismo darbo krūvis buvo 52,6 bylos bei procesiniai dokumentai per mėnesį (35,6 baudžiamosios ir civilinės bylos). Teisėjų taryba 2008 m. sausio 18 d. nutarimu Nr. 13P-4-(7.1.2) patarė Prezidentui dėl skyrimo Šiaulių m. apylinkės teismo teisėju, o 2007 m. gruodžio 14 d. nutarimu Nr. 13P-207 pasiūlė padidinti teisėjų skaičių Šiaulių m. apylinkės teisme atitinkamai sumažinus teisėjų skaičių Šiaulių r. apylinkės teisme. Tikėtina, kad darbo krūvių suvienodinimas šiuose teismuose padės išspręsti labai didelio darbo krūvio problemą Šiaulių m. apylinkės teisme.

2007 m. mažiausias bendras darbo krūvis buvo:

1. Širvintų r. apylinkės teisme – 31,97, 2006 m. – 46,3.
2. Varėnos r. apylinkės teisme – 32,19, 2006 m. – 36,5.
3. Palangos m. apylinkės teisme – 32,70, 2006 m. – 33,44.
4. Lazdijų r. apylinkės teisme – 32,75, 2006 m. – 38,6.
5. Skuodo r. apylinkės teisme – 33,47, 2006 m. – 31,10.
6. Zarasų r. apylinkės teisme – 33,96, 2006 m. – 39,2.

2007 m. apylinkių teismų bendras darbo krūvis išliko labai nevienodas – nuo 31,97 Širvintų rajono apylinkės teisme iki 71,53 Vilniaus m. 2 apylinkės teisme. Bendras darbo krūvis šiuose teismuose skyrėsi daugiau kaip 2 kartus. 2006 metais bendras darbo krūvis tarp teismų svyravo nuo 31,10 Skuodo rajono apylinkės teisme iki 70,17 Vilniaus m. 2 apylinkės teisme.

2 lentelėje mažėjančia tvarka nurodyti visų apylinkių teismų 2007 metų darbo krūviai bei darbo krūviai nagrinėjant baudžiamąsias ir civilines bylas.

2 lentelė

Teismo indeksas	Teismas	Bendras darbo krūvis (mažėjančia tvarka)
02	Vilniaus m. 2	71,53
15	Biržų r.	69,42
29	Mažeikių r.	65,66
01	Vilniaus m. 1	65,13
08	Panevėžio m.	61,06
07	Šiaulių m.	61,02
05	Kauno m.	58,90
46	Tauragės r.	58,71
18	Joniškio r.	56,57
50	Utenos r.	56,54
49	Ukmergės r.	55,50
28	Marijampolės r.	55,13
35	Radviliškio r.	55,07
53	Vilkaviškio r.	54,53
31	Pakruojo r.	53,79
52	Vilniaus r.	53,60
22	Kėdainių r.	52,42
06	Klaipėdos m.	51,94
23	Kelmės r.	51,92
14	Anykščių r.	49,35
09	Druskininkų m.	49,24
12	Akmenės r.	48,92
37	Rokiškio r.	48,76
03	Vilniaus m. 3	48,35
26	Kupiškio r.	48,17
17	Jonavos r.	47,44
13	Alytaus r.	47,40
32	Pasvalio r.	46,86
45	Švenčionių r.	46,24
11	Visagino m.	45,87
47	Telšių r.	45,63
42	Šilalės r.	45,34
16	Ignalinos r.	45,01
24	Klaipėdos r.	43,82
21	Kauno r.	43,28
20	Kaišiadorių r.	42,99
48	Trakų r.	42,86
40	Šakių r.	42,06
43	Šilutės r.	42,02
34	Prienų r.	41,92
36	Raseinių r.	41,43
19	Jurbarko r.	40,23
04	Vilniaus m. 4	40,17

Teismo indeksas	Teismas	Darbo krūvis nagrinėjant baudžiamąsias ir civilines bylas (mažėjančia tvarka)
29	Mažeikių r.	54,09
02	Vilniaus m. 2	47,26
52	Vilniaus r.	45,05
15	Biržų r.	45,02
01	Vilniaus m. 1	44,73
07	Šiaulių m.	41,54
08	Panevėžio m.	41,39
49	Ukmergės r.	41,04
05	Kauno m.	40,95
17	Jonavos r.	40,27
22	Kėdainių r.	39,94
35	Radviliškio r.	38,27
26	Kupiškio r.	37,47
28	Marijampolės r.	36,69
24	Klaipėdos r.	36,00
12	Akmenės r.	35,31
21	Kauno r.	35,19
46	Tauragės r.	34,98
20	Kaišiadorių r.	34,96
48	Trakų r.	34,83
43	Šilutės r.	34,34
18	Joniškio r.	34,22
53	Vilkaviškio r.	34,12
31	Pakruojo r.	34,07
14	Anykščių r.	33,72
09	Druskininkų m.	32,54
25	Kretingos r.	31,64
23	Kelmės r.	31,40
50	Utenos r.	31,36
04	Vilniaus m. 4	31,36
06	Klaipėdos m.	31,19
40	Šakių r.	31,10
13	Alytaus r.	30,87
32	Pasvalio r.	30,82
37	Rokiškio r.	30,25
34	Prienų r.	30,01
36	Raseinių r.	29,69
41	Šiaulių r.	29,49
33	Plungės r.	29,40
11	Visagino m.	29,37
47	Telšių r.	29,26
19	Jurbarko r.	28,88
03	Vilniaus m. 3	28,38

Teismo indeksas	Teismas	Bendras darbo krūvis (mažėjančia tvarka)
41	Šiaulių r.	38,31
33	Plungės r.	38,11
30	Molėtų r.	35,69
39	Šalčininkų r.	35,10
54	Zarasų r.	33,96
38	Skuodo r.	33,47
27	Lazdijų r.	32,75
10	Palangos m.	32,70
51	Varėnos r.	32,19
44	Širvintų r.	31,97
57	Klaipėdos apyg.	6,14
55	Vilniaus apyg.	6,07
56	Kauno apyg.	5,02
59	Panevėžio apyg.	4,09
58	Šiaulių apyg.	3,98
Apylinkių teismuose:		47,68
Apygardų teismuose:		5,06
RESPUBLIKOJE:		44,06

Teismo indeksas	Teismas	Darbo krūvis nagrinėjant baudžiamąsias ir civilines bylas (mažėjančia tvarka)
42	Šilalės r.	27,65
16	Ignalinos r.	26,06
10	Palangos m.	25,88
39	Šalčininkų r.	25,31
44	Širvintų r.	24,53
45	Švenčionių r.	24,22
51	Varėnos r.	22,27
38	Skuodo r.	22,17
54	Zarasų r.	21,19
27	Lazdijų r.	20,55
57	Klaipėdos apyg.	6,10
55	Vilniaus apyg.	5,95
56	Kauno apyg.	5,02
59	Panevėžio apyg.	4,05
58	Šiaulių apyg.	3,98
Apylinkių teismuose:		33,15
Apygardų teismuose:		5,02
RESPUBLIKOJE:		30,77

2006 m. teismų darbo krūviai bei darbo krūviai nagrinėjant baudžiamąsias ir civilines bylas mažėjančia tvarka buvo išsidėstę taip:

3 lentelė

Teismo indeksas	Teismas	Bendras darbo krūvis (mažėjančia tvarka)
02	Vilniaus m. 2	70,17
29	Mažeikių r.	65,87
50	Utenos r.	61,77
05	Kauno m.	57,17
49	Ukmergės r.	57,14
17	Jonavos r.	55,05
08	Panevėžio m.	54,79
26	Kupiškio r.	54,75
35	Radviliškio r.	53,88
12	Akmenės r.	53,85
53	Vilkaviškio r.	53,27
01	Vilniaus m. 1	53,03
07	Šiaulių m.	52,62
03	Vilniaus m. 3	52,37
52	Vilniaus r.	51,71
42	Šilalės r.	51,36
06	Klaipėdos m.	51,02
15	Biržų r.	50,91
13	Alytaus r.	49,41
37	Rokiškio r.	49,41
24	Klaipėdos r.	49,35
23	Kelmės r.	48,70
11	Visagino m.	48,62
09	Druskininkų m.	48,15

Teismo indeksas	Teismas	Darbo krūvis nagrinėjant baudžiamąsias ir civilines bylas (mažėjančia tvarka)
02	Vilniaus m. 2	60,47
29	Mažeikių r.	54,71
17	Jonavos r.	45,73
49	Ukmergės r.	43,18
52	Vilniaus r.	43,07
05	Kauno m.	42,16
24	Klaipėdos r.	40,29
26	Kupiškio r.	40,17
12	Akmenės r.	39,62
08	Panevėžio m.	39,34
35	Radviliškio r.	38,26
21	Kauno r.	38,11
44	Širvintų r.	37,91
50	Utenos r.	36,27
11	Visagino m.	36,21
07	Šiaulių m.	35,55
06	Klaipėdos m.	34,69
22	Kėdainių r.	34,04
01	Vilniaus m. 1	33,82
15	Biržų r.	33,81
40	Šakių r.	33,55
13	Alytaus r.	33,47
04	Vilniaus m. 4	33,45
53	Vilkaviškio r.	33,44

Teismo indeksas	Teismas	Bendras darbo krūvis (mažėjančia tvarka)
21	Kauno r.	47,09
28	Marijampolės r.	46,84
04	Vilniaus m. 4	46,83
22	Kėdainių r.	46,32
44	Širvintų r.	46,31
45	Švenčionių r.	46,00
34	Prienuų r.	45,66
46	Tauragės r.	45,09
18	Joniškio r.	44,39
14	Anykščių r.	44,11
40	Šakių r.	43,40
47	Telšių r.	41,42
31	Pakruojo r.	41,25
16	Ignalinos r.	41,22
25	Kretingos r.	40,75
43	Šilutės r.	40,50
48	Trakų r.	40,31
54	Zarasų r.	39,55
20	Kaišiadorių r.	39,20
27	Lazdijų r.	38,62
32	Pasvalio r.	38,55
36	Raseinių r.	37,90
30	Molėtų r.	37,88
39	Šalčininkų r.	37,81
33	Plungės r.	37,41
51	Varėnos r.	36,51
19	Jurbarko r.	35,04
10	Palangos m.	33,44
41	Šiaulių r.	33,17
38	Skuodo r.	31,10
55	Vilniaus apyg.	8,29
57	Klaipėdos apyg.	7,27
56	Kauno apyg.	6,20
58	Šiaulių apyg.	4,89
59	Panevėžio apyg.	4,18
Apylinkių teismuose:		46,63
Apygardų teismuose:		6,17
RESPUBLIKOJE:		43,20

Teismo indeksas	Teismas	Darbo krūvis nagrinėjant baudžiamąsias ir civilines bylas (mažėjančia tvarka)
48	Trakų r.	33,20
20	Kaišiadorių r.	32,67
28	Marijampolės r.	32,54
34	Prienuų r.	32,21
42	Šilalės r.	31,84
25	Kretingos r.	31,79
43	Šilutės r.	31,70
09	Druskininkų m.	31,09
33	Plungės r.	29,57
03	Vilniaus m. 3	29,34
14	Anykščių r.	29,32
30	Molėtų r.	28,95
23	Kelmės r.	28,88
37	Rokiškio r.	28,50
46	Tauragės r.	28,46
47	Telšių r.	28,31
18	Joniškio r.	28,17
39	Šalčininkų r.	27,70
51	Varėnos r.	27,03
36	Raseinių r.	26,95
10	Palangos m.	26,28
31	Pakruojo r.	25,99
41	Šiaulių r.	25,28
32	Pasvalio r.	25,09
19	Jurbarko r.	25,01
27	Lazdijų r.	24,32
45	Švenčionių r.	24,22
16	Ignalinos r.	24,02
38	Skuodo r.	20,33
54	Zarasų r.	19,27
55	Vilniaus apyg.	8,13
57	Klaipėdos apyg.	7,15
56	Kauno apyg.	6,11
58	Šiaulių apyg.	4,88
59	Panevėžio apyg.	4,18
Apylinkių teismuose:		32,95
Apygardų teismuose:		6,09
RESPUBLIKOJE:		30,67

2007 metais didžiausias darbo krūvis nagrinėjant baudžiamąsias ir civilines bylas buvo:

1. Mažeikių r. apylinkės teisme – 54,09, 2006 m. – 54,71.
2. Vilniaus m. 2 apylinkės teisme – 47,26, 2006 m. – 60,47.
3. Vilniaus r. apylinkės teisme – 45,05, 2006 m. – 43,07.
4. Biržų r. apylinkės teisme – 45,02, 2006 m. – 33,81.
5. Vilniaus m. 1 apylinkės teisme – 44,73, 2006 m. – 33,82.
6. Šiaulių m. apylinkės teisme – 41,54, 2006 m. – 35,55.

2007 m. mažiausias darbo krūvis nagrinėjant baudžiamąsias ir civilines bylas buvo:

1. Lazdijų r. apylinkės teisme – 20,55, 2006 m. – 24,32.
2. Zarasų r. apylinkės teisme – 21,19, 2006 m. – 19,27.
2. Skuodo r. apylinkės teisme – 22,17, 2006 m. – 20,33.
4. Varėnos r. apylinkės teisme – 22,27, 2006 m. – 27,03.
5. Švenčionių r. apylinkės teisme – 24,22, 2006 m. – 24,22.

2007 m. apylinkių teismų darbo krūvis nagrinėjant baudžiamąsias ir civilines bylas buvo vis dar labai nevienodas – nuo 20,6 bylų Lazdijų rajono apylinkės teisme iki 54,1 bylų Mažeikių rajono apylinkės teisme. Darbo krūvis nagrinėjant baudžiamąsias ir civilines bylas Mažeikių rajono apylinkės teisme buvo beveik 3 kartus didesnis negu Lazdijų rajono apylinkės teisme. Tačiau statistiniai duomenys rodo, kad teismų darbo krūvio skirtumai nuolat mažėja, pvz., 2006 metais darbo krūvis nagrinėjant baudžiamąsias ir civilines bylas svyravo nuo 19,27 civilinių ir baudžiamųjų bylų per mėnesį Zarasų rajono apylinkės teisme iki 60,47 bylų per mėnesį Vilniaus m. 2 apylinkės teisme ir skyrėsi daugiau kaip 3 kartus.

Pastaruosius 7 metus vidutinis darbo krūvis nagrinėjant baudžiamąsias ir civilines bylas kito nuo 28 bylų iki 37 bylų per mėnesį. Jei šį vidutinį darbo krūvį laikysime optimaliu darbo krūviu nagrinėjant baudžiamąsias ir civilines bylas apylinkės teisme, tai 2007 m. 12 teismų darbo krūvis nagrinėjant baudžiamąsias ir civilines bylas buvo didesnis už (sąlyginai pavadintą) maksimaliai optimalų darbo krūvį (37 civilinės ir baudžiamosios bylos per mėnesį). 2006 metais toks darbo krūvis buvo taip pat 12 teismų. 2007 m. 13 teismų darbo krūvis nagrinėjant baudžiamąsias ir civilines bylas buvo mažesnis už (sąlyginai pavadintą) minimaliai optimalų darbo krūvį (28 civilinės ir baudžiamosios bylos per mėnesį). 2006 metais toks darbo krūvis buvo taip pat 13 teismų. Kitų teismų darbo krūvį galėtume įvardinti kaip vidutinį. Statistiniai duomenys leidžia teigti, kad darbo krūviai nagrinėjant baudžiamąsias ir civilines bylas teismuose nuo 2006 metų beveik nepakito.

Darbo krūvių teismuose svyravimus dažniausiai lemia juose faktiškai dirbančių teisėjų skaičiaus svyravimai. Sumažėjus teisme faktiškai dirbančių teisėjų skaičiui, padidėja teismo darbo krūvis. Akivaizdus pavyzdys – darbo krūvio svyravimai Biržų rajono apylinkės teisme. Dėl šios priežasties sprendžiant darbo krūvio suvienodinimo klausimus gana svarbus statistinis rodiklis, parodantis teisėjų skaičiaus ir darbo krūvio neatitikimą konkrečiame teisme, yra bylų skaičius, tenkantis vienam teisėjo etatui.

4 lentelė

2007 metai				
Teismo indeksas	Teismas	Baudžiamųjų, civilinių ir administracinių teisės pažeidimų bylų skaičius	Teisėjų etatų skaičius	Baudžiamųjų, civilinių ir administracinių teisės pažeidimų bylų skaičius, tenkantis 1 teisėjo etatui
35	Radviškio r.	3695	6	615,8
12	Akmenės r.	2179	4	544,8
01	Vilniaus m. 1	21078	40	527
28	Marijampolės r.	6341	13	487,8
07	Šiaulių m.	8556	18	475,3
02	Vilniaus m. 2	14644	31	472,4
06	Klaipėdos m.	16348	35	467,1
49	Ukmergės r.	2758	6	459,7
13	Alytaus r.	6396	14	456,9
03	Vilniaus m. 3	9511	21	452,9
47	Telšių r.	2717	6	452,8
26	Kupiškio r.	1352	3	450,7
08	Panevėžio m.	10349	23	450
05	Kauno m.	24091	54	446,1

Teismo indeksas	Teismas	Baudžiamųjų, civilinių ir administracinių teisės pažeidimų bylų skaičius	Teisėjų etatų skaičius	Baudžiamųjų, civilinių ir administracinių teisės pažeidimų bylų skaičius, tenkantis 1 teisėjo etatui
31	Pakruojo r.	1784	4	446
53	Vilkaviškio r.	2224	5	444,8
22	Kėdainių r.	3922	9	435,8
46	Tauragės r.	3469	8	433,6
48	Trakų r.	3028	7	432,6
04	Vilniaus m. 4	2148	5	429,6
37	Rokiškio r.	2486	6	414,3
18	Joniškio r.	1638	4	409,5
40	Šakių r.	1626	4	406,5
24	Klaipėdos r.	2428	6	404,7
45	Švenčionių r.	1611	4	402,8
23	Kelmės r.	1603	4	400,8
09	Druskininkų m.	1593	4	398,3
14	Anykščių r.	1583	4	395,8
52	Vilniaus r.	4350	11	395,5
33	Plungės r.	2365	6	394,2
43	Šilutės r.	3152	8	394
29	Mažeikių r.	3532	9	392,4
15	Biržų r.	1561	4	390,3
34	Prienų r.	1558	4	389,5
21	Kauno r.	3504	9	389,3
36	Raseinių r.	1916	5	383,2
17	Jonavos r.	3416	9	379,6
11	Visagino m.	1839	5	367,8
25	Kretingos r.	1836	5	367,2
39	Šalčininkų r.	1762	5	352,4
42	Šilalės r.	1403	4	350,8
50	Utenos r.	2435	7	347,9
19	Jurbarko r.	1733	5	346,6
41	Šiaulių r.	2354	7	336,3
10	Palangos m.	1310	4	327,5
32	Pasvalio r.	1309	4	327,3
16	Ignalinos r.	1250	4	312,5
38	Skuodo r.	931	3	310,3
44	Širvintų r.	906	3	302
51	Varėnos r.	1509	5	301,8
27	Lazdijų r.	1203	4	300,8
20	Kaišiadorių r.	1738	6	289,7
54	Zarasų r.	1121	4	280,3
30	Molėtų r.	807	3	269
	Apylinkių teismuose:	211958	491	

4 lentelėje mažėjančia tvarka pateikiamas 2007 metais vienam teisėjo etatui tekęs baudžiamųjų, civilinių ir administracinių teisės pažeidimų bylų skaičius. Taigi jeigu būtų užpildyti visi teisėjų etatai, pagal šį rodiklį pirmautų šie teismai:

1. Radviliškio rajono apylinkės teismas – 615,8 bylos, išnagrinėtos vieno teisėjo per metus.
2. Akmenės rajono apylinkės teismas – 544,8 bylos, išnagrinėtos vieno teisėjo per metus.
3. Vilniaus m. 1 apylinkės teismas – 526,9 bylos, išnagrinėtos vieno teisėjo per metus.

4. Marijampolės rajono apylinkės teismas – 487,8 bylos, išnagrinėtos vieno teisėjo per metus.

5. Šiaulių m. apylinkės teismas – 475,3 bylos, išnagrinėtos vieno teisėjo per metus.

Analizės duomenys leidžia teigti, kad Panevėžio miesto, Biržų ir Mažeikių rajonų apylinkių teismuose, kuriuose darbo krūvis yra labai didelis, užpildžius laisvus teisėjų etatus krūvis sumažėtų iki vidutinio. Žymiai sumažėtų ir Druskininkų m., Utenos ir Jonavos rajonų apylinkių teismų darbo krūviai, o Vilniaus m. 1, Šiaulių m. ir Vilniaus m. 2 apylinkių teismų darbo krūviai išliktų gana dideli.

Prezidento 2007 m. gegužės 9 d. dekretu Nr. 1K-959 teisėjų skaičius padidintas Vilniaus m. 2, Mažeikių, Jonavos, Utenos rajonų bei Druskininkų m. apylinkės teismuose. Šis dekretas įsigaliojo nuo 2008 m. sausio 1 d., todėl darbo krūvių pokyčius bus galima nustatyti tik susumavus 2008 metų statistinius darbo krūvio rodiklius.

5 lentelėje pateikti statistiniai duomenys apie darbo krūvius apygardų teismuose 2007 metais.

5 lentelė

Teismo indeksas	Teismas	Darbo krūvis (I instancija)	Darbo krūvis (apeliacinė instancija)
55	Vilniaus apygardos	6,07	13,92
56	Kauno apygardos	5,02	10,36
57	Klaipėdos apygardos	6,14	9,27
58	Šiaulių apygardos	3,98	6,96
59	Panevėžio apygardos	4,09	7,59
60	Lietuvos apeliacinis		
	RESPUBLIKOJE:	5,06	9,62

6 lentelėje pateikti statistiniai duomenys apie darbo krūvius apygardų administraciniuose teismuose 2007 metais.

6 lentelė

Teismas	Darbo krūvis
Vilniaus apygardos administracinis	69,13
Kauno apygardos administracinis	43,53
Klaipėdos apygardos administracinis	64,08
Šiaulių apygardos administracinis	66,23
Panevėžio apygardos administracinis	42,07
RESPUBLIKOJE:	57,01

10. TEISMŲ SAVIVALDOS INSTITUCIJŲ VEIKLA

10.1. BENDROJI INFORMACIJA APIE TEISMŲ SAVIVALDOS INSTITUCIJAS

Teismų savivalda – teisėjų ir teismų teisė ir reali galia pagal Lietuvos Respublikos Konstituciją ir kitus įstatymus laisvai ir savarankiškai, savo atsakomybe spręsti teismų veiklos klausimus.

Teismų savivaldos sistemą sudaro:

- 1) Visuotinis teisėjų susirinkimas;
- 2) Teisėjų taryba;
- 3) Teisėjų garbės teismas.

Visuotinis teisėjų susirinkimas – aukščiausia teismų savivaldos institucija. Jame dalyvauja visi Lietuvos teisėjai. Eilinis Visuotinis teisėjų susirinkimas paprastai šaukiamas ne rečiau kaip kartą per dvejus metus. Visuotinio teisėjų susirinkimo kompetenciją nustato Teismų įstatymas.

Teisėjų taryba yra vykdomoji teismų savivaldos institucija, užtikrinanti teismų ir teisėjų nepriklausomumą. Teisėjų tarybą sudaro 15 narių. Teisėjų tarybos kompetenciją nustato Teismų įstatymas.

Teisėjų garbės teismas – teisėjų drausmės bylas bei teisėjų prašymus dėl teisėjo garbės gynimo nagrinėjanti teismų savivaldos institucija. Teisėjų garbės teismas sudaromas ketveriems metams iš septynių narių.

Teisėjų etikos ir drausmės komisija – Teisėjų tarybos sudaryta institucija, sprendžianti klausimus dėl drausmės bylų iškėlimo teisėjams.

10.2. TEISĖJŲ TARYBOS VEIKLA

2007 metais buvo surengta 16 Teisėjų tarybos posėdžių. Jų metu Teisėjų taryba svarstė 245 klausimus ir priėmė 212 nutarimų.

150 Teisėjų tarybos nutarimų buvo patarta Prezidentui dėl teisėjų skyrimo, perkėlimo, teisėjų įgaliojimų pratęsimo, jų atleidimo iš užimamų pareigų, teismų pirmininkų, pirmininkų pavaduotojų, skyrių pirmininkų skyrimo ar atleidimo.

Teisėjų taryba 2007 metais 26 nutarimais patarė Prezidentui teisėjais penkeriems metams paskirti 26 asmenis. 21 nutarimu patarta Prezidentui paskirti teisėjais iki jiems sukaks 65 metai 21 teisėją. 3 Teisėjų tarybos nutarimais patarta Prezidentui skirti teisėjais socialinių mokslų daktarą ar habilituotą daktarą. Prezidentas dekretais šiuos asmenis paskyrė teisėjais. Vienu Teisėjų tarybos nutarimu patarta asmens nepaskirti teisėju – Prezidentas dekretu šio asmens teisėju nepaskyrė. 33 Teisėjų tarybos nutarimais patarta Prezidentui perkelti teisėjus į aukštesnės pakopos teismus. 12 Teisėjų tarybos nutarimų patarta Prezidentui 12 teisėjų perkelti į kitus tos pačios pakopos teismus. Prezidentas dekretais teisėjus perkėlė į aukštesnės ar kitus tos pačios pakopos teismus. Vienam teisėjo perkėlimui Teisėjų tarybos nutarimu nepritarė – Prezidentas dekretu jo neperkėlė į kitą tos pačios pakopos teismą. 14 Teisėjų tarybos nutarimų patarta Prezidentui teisėjus atleisti iš pareigų (7 pasibaigus įgaliojimų laikui, 4 – savo noru, 1 – savo poelgiu pažėminus teisėjo vardą, 1 – įsiteisėjus jį apkaltinusiame teismo nuosprendžiui, 1 sulaukus pensinio amžiaus). Prezidentas dekretais šiuos teisėjus atleido. 25 Teisėjų tarybos nutarimais patarta Prezidentui skirti teisėjus teismų pirmininkais ar jų pavaduotojais, skyrių pirmininkais. Prezidentas šiuos teisėjus skyrė į naujas pareigas, išskyrus vieną teisėją. Pasibaigus įgaliojimų laikui iš teismo pirmininko, jo pavaduotojo, skyriaus pirmininko pareigų Prezidentui patarta atleisti 12 teisėjų. Vienu Teisėjų tarybos nutarimu Prezidentui patarta neskirti teismo pirmininko pavaduotoju, o kitu Teisėjų tarybos nutarimu patarta Prezidentui nepratęsti teisėjo įgaliojimų. Prezidentas atsižvelgė į šią Teisėjų tarybos nuomonę.

Teisėjų taryba priėmė 19 nutarimų dėl darbo grupių sudarymo, pakeitimo ar pritarimo jų parengtoms išvadoms ir siūlymams:

1. Teisėjų tarybos 2007 m. sausio 26 d. nutarimu Nr. 13P-13 buvo pritarta Teisėjų tarybos 2004 m. spalio 9 d. nutarimu Nr. 265 sudarytos darbo grupės „Respublikos apygardų, apygardų administracinių ir apylinkių teismuose dirbančių pagal darbo sutartis darbuotojų pareigybių

pavadinimams suvienodinti ir jų skaičiui teismuose nustatyti“ parengtam projektui. Pavesta šiai darbo grupei parengti tipinius apygardos teismo skyriaus raštinės vedėjo, lituanisto bei darbuotojo, dirbančio su įslaptinta informacija, pareigybių aprašymus. Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. gegužės 20 d. nutarimu Nr. 685 „Dėl Valstybės tarnautojų pareigybių aprašymo ir vertinimo metodikos patvirtinimo“ darbo grupė parengė šių pareigybių aprašymų projektus, kurie Teisėjų tarybos buvo patvirtinti.

2. Teisėjų tarybos 2007 m. sausio 26 d. nutarimu Nr. 13P-14 nutarta pakeisti Teismų tarybos 2004 m. gruodžio 17 d. nutarimu Nr. 305 sudarytos darbo grupės „Teismų informacinės sistemos diegimo ir eksploataavimo metu išskylantiems klausimams spręsti“ sudėtį.

3. Teisėjų tarybos 2007 m. sausio 26 d. nutarimu Nr. 13P-15 buvo nutarta pratęsti bandomojo mediacijos projekto vykdymą Vilniaus miesto 2 apylinkės teisme, pradėti vystyti šį projektą Lietuvos apeliaciniame teisme, Vilniaus miesto 3 apylinkės teisme, Kaišiadorių rajono apylinkės teisme bei kituose teismuose, kurie jam pasirengę. Siūlyta kitų teismų pirmininkams sudaryti sąlygas pradėti vykdyti bandomąjį teisminės mediacijos projektą, atsižvelgiant į teisėjų, teisėjų padėjėjų ir proceso dalyvių nuomonę ir pageidavimus, taip pat į teisėjų bei teisėjų padėjėjų pasirengimą vykdyti teisminę mediaciją. Nuo 2008 m. sausio 1 d. teisminės mediacijos paslaugas Lietuvos gyventojai gali gauti Lietuvos apeliaciniame, Kauno apygardos, Šiaulių apygardos, Vilniaus miesto 2 apylinkės, Vilniaus miesto 3 apylinkės, Druskininkų miesto apylinkės, Šalčininkų rajono apylinkės, Molėtų rajono apylinkės, Vilkaviškio rajono apylinkės ir Pasvalio rajono apylinkės teismuose. Teisminės mediacijos sistemos pagrindinius principus ir jos vaidmenį teismo procese nustato Teisminės mediacijos taisyklės, kurias yra patvirtinusi Teisėjų taryba.

4. Teisėjų tarybos 2007 m. sausio 26 d. nutarimu Nr. 13P-16 nutarta sudaryti darbo grupę „Problemoms, kylantioms dirbant su įslaptinta informacija teismuose, spręsti“.

5. Teisėjų tarybos 2007 m. sausio 26 d. nutarimu Nr. 13P-17 nutarta papildyti Teismų tarybos 2006 m. vasario 11 d. nutarimu Nr. 13P-437 sudarytą darbo grupę „Bylų paskirstymo naudojant informacines technologijas taisyklėms parengti“.

6. Teisėjų tarybos 2007 m. kovo 16 d. nutarimu Nr. 13P-32 pritarta Teismų tarybos 2005 m. lapkričio 4 d. nutarimu Nr. 13P-403 sudarytos darbo grupės „Dėl atstovų spaudai teismuose“ siūlymui visuose apygardų teismuose ir Vilniaus apygardos administraciniame teisme įsteigti teismo pirmininko padėjėjo ryšiams su visuomene pareigybę. Taip pat nutarta pakeisti apygardų teismų ir apygardų administracinių teismų tipines struktūras – išbraukti skiltį „Teismo atstovas ryšiams su žiniasklaida ir visuomene“ (dalyje „Pagal darbo sutartis“) ir įrašyti naują skiltį „Teismo pirmininko padėjėjas ryšiams su visuomene“ (dalyje „Valstybės tarnautojai“).

7. Teisėjų tarybos 2007 m. kovo 16 d. nutarimu Nr. 13P-33 patvirtintos darbo grupės parengtos Asmens duomenų tvarkymo teismuose taisyklės. Šiuo nutarimu teismų pirmininkai ir Nacionalinės teismų administracijos direktorius įpareigoti paskirti atsakingus darbuotojus, kurie pasirašytinai supažindintų asmens duomenų tvarkytojo funkcijas vykdančius ir su teisme tvarkomais asmens duomenimis galinčius susipažinti teisėjus ir kitus darbuotojus, taip pat į atitinkamas pareigas naujai priimamus darbuotojus su Asmens duomenų tvarkymo teismuose taisyklėmis. Pavesta Nacionalinės teismų administracijos direktoriui įvertinti Nacionalinės teismų administracijos vidaus teisės aktus ir suderinus su Teisėjų taryba patvirtinti Asmens duomenų tvarkymo Nacionalinėje teismų administracijoje taisyklės, kurios leistų užtikrinti asmens duomenų apsaugos požiūriu tinkamą Lietuvos teismų informacinės sistemos valdymą, teisėjų asmens bylų ir teisėjų karjeros siekiančių asmenų registro, taip pat pretendentų į laisvas apylinkės teismo teisėjų vietas dokumentų tvarkymą. Suderinus su Teisėjų tarybos pirmininku Nacionalinės teismų administracijos direktoriaus 2007 m. spalio 8 d. įsakymu Nr. 6P-71 patvirtintos Asmens duomenų apsaugos tvarkymo Nacionalinėje teismų administracijoje taisyklės.

8. Teisėjų tarybos 2007 m. kovo 16 d. nutarimu Nr. 13P-34 iš dalies pritarta Teisėjų tarybos 2006 m. lapkričio 3 d. nutarimu Nr. 13P-555 sudarytos darbo grupės „Dėl teisėjų padėjėjų bei darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, atlyginimo reglamentavimo klausimams spręsti“ siūlymams. Nutarta nustatyti teisėjų padėjėjų kategorijas vadovautis Lietuvos Respublikos Seimo 2002 m. birželio 27 d. nutarimo Nr. IX-992 „Dėl Seimo politinio (asmeninio) pasitikėjimo

valstybės tarnautojų pareigybių, Seimo kanceliarijos ir Seimui atskaitingų institucijų, Respublikos Prezidento institucijos ir Respublikos Prezidentui atskaitingų institucijų, Nacionalinės teismų administracijos, teismų, prokuratūros ir savivaldybių institucijų valstybės tarnautojų suvienodintų pareigybių sąrašo patvirtinimo“ priedėliu. Nustatant darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, tarnybinių atlyginimų koeficientus, teismams pasiūlyta vadovautis Rekomenduojamais teismų darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, tarnybiniais atlyginimais.

9. Teisėjų tarybos 2007 m. kovo 16 d. nutarimu Nr. 13P-35 nutarta siūlyti Prezidentui nustatyti tokį teisėjų skaičių šiuose apylinkių teismuose: Mažeikių rajono apylinkės teisme – 9 teisėjai, Vilniaus miesto 2 apylinkės teisme – 31 teisėjas, Jonavos rajono apylinkės teisme – 9 teisėjai, Utenos rajono apylinkės teisme – 7 teisėjai, Druskininkų miesto apylinkės teisme – 4 teisėjai. Prezidentas 2007 m. gegužės 9 d. dekretu Nr. 1K-959 nuo 2008 m. sausio 1 d. nustatė siūlytą teisėjų skaičių.

10. Teisėjų tarybos 2007 m. kovo 16 d. nutarimu Nr. 13P-36 patvirtinti Teismų tarybos 2004 m. rugsėjo 10 d. nutarimu Nr. 265 sudarytos darbo grupės „Respublikos apygardų, apygardų administracinių ir apylinkių teismuose dirbančių pagal darbo sutartis darbuotojų pareigybių pavadinimams suvienodinti ir jų skaičiui teismuose nustatyti“ parengti tipinių apygardų, apygardų administracinių ir apylinkių teismų struktūrų, teismuose dirbančių valstybės tarnautojų pareigybių lygių ir kategorijų projektai. Taip pat nutarta įsteigti Vilniaus apygardos administraciniame teisme Tarptautinės teisės skyrių iš 3 valstybės tarnautojų: skyriaus vedėjo bei 2 vyriausiųjų specialistų.

11. Teisėjų tarybos 2007 m. kovo 30 d. nutarimu Nr. 13P-40 nutarta patvirtinti Teismų tarybos 2004 m. rugsėjo 10 d. nutarimu Nr. 265 sudarytos darbo grupės „Respublikos apygardų, apygardų administracinių ir apylinkių teismuose dirbančių pagal darbo sutartis darbuotojų pareigybių pavadinimams suvienodinti ir jų skaičiui teismuose nustatyti“ parengtus Vyriausiojo specialisto (darbui su išlaptinta informacija), Vyriausiojo specialisto (raštinės darbuotojo), Vyriausiojo specialisto (lituanisto), Vyresniojo specialisto (lituanisto) pareigybių aprašymų projektus. Nutarta įtraukti į Tipinį teismų valstybės tarnautojų pareigybių sąrašą šias pareigybes: vyriausiojo specialisto (darbui su išlaptinta informacija), vyriausiojo specialisto (raštinės darbuotojo), vyriausiojo specialisto (lituanisto) ir vyresniojo specialisto (lituanisto) – ir jų aprašymus.

12. Teisėjų tarybos 2007 m. gegužės 18 d. nutarimu Nr. 13P-73 nutarta sudaryti darbo grupę pretendentų į teisėjus bei teisėjų karjeros siekiančių asmenų vertinimo kriterijų pakeitimams parengti. Darbo grupei pavesta pakeitimus parengti iki 2007 m. liepos 1 d. Darbo grupė parengė Pretendentų į teisėjus bei teisėjų karjeros siekiančių asmenų vertinimo kriterijų projektą bei pateikė siūlymus dėl Pretendentų į teisėjus bei teisėjų karjeros siekiančių asmenų atrankos nuostatų. Teisėjų taryba 2007 m. spalio 5 d. nutarimu Nr. 13P-150 nutarė pakeisti Teismų tarybos 2003 m. vasario 7 d. nutarimu Nr. 71 (Teismų tarybos 2004 m. spalio 8 d. nutarimo Nr. 273 redakcija) patvirtintų Pretendentų į teisėjus bei teisėjų karjeros siekiančių asmenų atrankos nuostatų V skyrių ir pakeisti Teismų tarybos 2003 m. vasario 7 d. nutarimu Nr. 71 (Teismų tarybos 2004 m. spalio 8 d. nutarimo Nr. 273 redakcija) patvirtintus Pretendentų į teisėjus bei teisėjų karjeros siekiančių asmenų vertinimo kriterijus ir juos išdėstyti nauja redakcija. Teisėjų taryba 2006 m. spalio 13 d. nutarimu Nr. 13P-546 sudarė darbo grupę „Pretendentų į teisėjus bei teisėjų karjeros siekiančių asmenų atrankos nuostatų pakeitimams parengti. Ši darbo grupė parengė ir papildė Teisėjų tarybos 2007 m. spalio 5 d. nutarimu Nr. 13P-150 patvirtintus ir nauja redakcija išdėstytus Pretendentų į teisėjus bei teisėjų karjeros siekiančių asmenų vertinimo kriterijus nauju VI skyriumi „Pretendentų į teismų pirmininkus, teismų pirmininkų pavaduotojus ar skyrių pirmininkus atrankos kriterijai“.

13. Teisėjų tarybos 2007 m. birželio 29 d. nutarimu Nr. 13P-131 pritarta Teisėjų tarybos 2007 m. sausio 26 d. nutarimu Nr. 13P-16 sudarytos darbo grupės „Problemoms, kylančioms dirbant su išlaptinta informacija teismuose, spręsti“ 2007-06-22 rašte Nr.11R-2 „Dėl poreikių, susijusių su Valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo nuostatų įgyvendinimu“ pateiktiems siūlymams. Nacionalinė teismų administracija įpareigota kreiptis į Lietuvos Respublikos Seimo Teisės ir teisėtvarkos komitetą su siūlymu inicijuoti Lietuvos Respublikos operatyvinės veiklos įstatymo pakeitimus. Nacionalinė teismų administracija 2007-07-17 kreipėsi į Lietuvos Respublikos

Seimo Teisės ir teisėtvarkos komitetą su siūlymu inicijuoti Lietuvos Respublikos operatyvinės veiklos įstatymo pakeitimus.

14. Teisėjų tarybos 2007 m. spalio 5 d. nutarimu Nr. 13P-153 nutarta į Teismų tarybos 2006 m. vasario 11 d. nutarimu Nr. 13P-437 sudarytą darbo grupę „Bylų paskirstymo naudojant informacines technologijas taisyklėms parengti“ įtraukti naujus narius.

15. Teisėjų tarybos 2007 m. lapkričio 16 d. nutarimu Nr. 13P-184 pritarta Teisingumo ministerijos siūlymui sudaryti bendrą darbo grupę iš Teisingumo ministerijos, Centrinės hipotekos įstaigos ir apylinkių teismų atstovų su Hipotekos registro vystymo koncepcijos įgyvendinimu susijusiems klausimams spręsti.

16. Teisėjų tarybos 2007 m. lapkričio 16 d. nutarimu Nr. 13P-187 nutarta sudaryti darbo grupę teismo proceso bylų kategorijų bei procesinių sprendimų šiose bylose kategorijų klasifikatorių pakeitimui. Darbo grupei pavesta iki 2007 m. gruodžio 10 d. Teisėjų tarybai pateikti siūlymus. Darbo grupė pateikė siūlymus, o Teisėjų taryba 2007 m. gruodžio 14 d. nutarimu Nr. 13P-211 pakeitė Teismų tarybos 2004 m. gruodžio 17 d. nutarimu Nr. 306 patvirtintus Administracinių bylų kategorijų ir Baudžiamųjų bylų kategorijų klasifikatorius ir juos išdėstė nauja redakcija.

17. Teisėjų tarybos 2007 m. lapkričio 23 d. nutarimu Nr. 13P-192 nutarta sudaryti darbo grupę bylų užvedimo, jų apskaitos bei sudėtingumo apskaičiavimo problemoms spręsti. Darbo grupė tęsia savo darbą.

18. Teisėjų tarybos 2007 m. gruodžio 14 d. nutarimu Nr. 13P-211 nutarta pakeisti Teismų tarybos 2004 m. gruodžio 17 d. nutarimu Nr. 306 patvirtintą Administracinių bylų kategorijų klasifikatorių ir jį išdėstyti nauja redakcija, pakeisti Teismų tarybos 2004 m. gruodžio 17 d. nutarimu Nr. 306 patvirtintą Baudžiamųjų bylų kategorijų klasifikatorių ir jį išdėstyti nauja redakcija. Nustatyti, kad šiuo nutarimu patvirtinti Administracinių ir Baudžiamųjų bylų kategorijų klasifikatoriai įsigalioja ir bylos pagal šias kategorijas klasifikuojamos nuo 2008 m. sausio 1 d., pratęsti Teisėjų tarybos 2007 m. lapkričio 16 d. nutarimu Nr. 13P-187 sudarytos darbo grupės veiklą Teismų tarybos 2004 m. gruodžio 17 d. nutarimu Nr. 306 patvirtintiems procesinių sprendimų kategorijų klasifikatorių pakeitimams parengti.

19. Teisėjų tarybos 2007 m. gruodžio 14 d. nutarimu Nr. 13P-207 nutarta siūlyti Prezidentui nustatyti Šiaulių miesto apylinkės teisme 20 teisėjų skaičių ir Šiaulių rajono apylinkės teisme – 5 teisėjų skaičių.

Teisėjų taryba priėmė 3 nutarimus dėl teisėjų mokymų:

1. Teisėjų tarybos 2007 m. balandžio 27 d. nutarimu Nr. 13P-55 nutarta sudaryti Teisėjų mokymo koordinavimo komisiją prie Teisėjų tarybos, įpareigoti Teisėjų mokymo koordinavimo komisiją prie Teisėjų tarybos pirmojo posėdžio metu išsirinkti pirmininką, pavesti Nacionalinės teismų administracijos direktoriui skirti Teisėjų mokymo koordinavimo komisijos prie Teisėjų tarybos sekretorių (Nacionalinės teismų administracijos darbuotoją) posėdžiams organizuoti ir protokoluoti, nustatyti Teisėjų mokymo koordinavimo komisijos prie Teisėjų tarybos narių kadenciją – 5 metus nuo jų skyrimo. Nacionalinės teismų administracijos 2007 m. gegužės 9 d. direktoriaus įsakymu Nr. 6P-26 yra skirtas Teisėjų mokymo koordinavimo komisijos prie Teisėjų tarybos sekretorius.

2. Teisėjų tarybos 2007 m. balandžio 27 d. nutarimu Nr. 13P-56 nutarta aprobuoti apylinkių teismų teisėjų mokymo programas.

3. Teisėjų tarybos 2007 m. gruodžio 14 d. nutarimu Nr. 13P-208 nutarta aprobuoti 2008 metų teisėjų mokymo ir kvalifikacijos tobulinimo planą, grafiką ir kvalifikacijos tobulinimo programas.

Siekdama plėtoti santykius su užsienio valstybių teisinėmis institucijomis Teisėjų taryba 2007 m. priėmė 7 nutarimus:

1. Teisėjų tarybos 2007 m. vasario 22 d. nutarimu Nr. 13P-28 Teisėjų tarybos nariai Algis Norkūnas, Boleslovas Kalainis ir Nijolė Stepanavičienė įgalioti dalyvauti III-ojoje Europos teisėjų konferencijoje „Kokia yra Teismų taryba?“. Nurodyti Teisėjų tarybos nariai dalyvavo šioje konferencijoje.

2. Teisėjų tarybos 2007 m. balandžio 27 d. nutarimu Nr. 13P-61 Teisėjų tarybos nariai Laima Garnelienė, Algis Norkūnas ir Nacionalinės teismų administracijos direktorius Raimondas Bakšys įgalioti dalyvauti V-ojoje Europos teismų tarybų tinklo generalinėje asamblėjoje. Nurodyti Teisėjų tarybos nariai ir Nacionalinės teismų administracijos direktorius dalyvavo V-oje Europos teismų tarybų tinklo generalinėje asamblėjoje.

3. Teisėjų tarybos 2007 m. gegužės 18 d. nutarimu Nr. 13P-76 nutarta deleguoti vieną teisėją į 2007 m. birželio 18–29 d. Vašingtone, JAV, vyksiantį tarptautinį seminarą „Teismų administravimas ir bylų krūvio valdymas“. Nutarimas nėra įvykdytas, kadangi organizuoto tarptautinio seminaro Vašingtone data buvo perkelta į 2008 metus.

4. Teisėjų tarybos 2007 m. birželio 29 d. nutarimu Nr. 13P-130 Teisėjų tarybos narys Algis Norkūnas bei Nacionalinės teismų administracijos atstovas įgalioti dalyvauti Europos teismų tarybų tinklo sudarytos darbo grupės „Kokybės valdymas“ veikloje, Teisėjų tarybos nariai Vytas Milius ir Egidijus Bieliūnas – darbo grupės „Teisėjų atsakomybė“ veikloje. Deleguoti atstovai dalyvauja sudarytų darbo grupių veikloje.

5. Teisėjų tarybos 2007 m. spalio 5 d. nutarimu Nr. 13P-151 Teisėjų tarybos nariai Vytas Milius ir Boleslovas Kalainis deleguoti 2007 m. dalyvauti Europos teisėjų mokymų tinklo koordinuojamoje apsikeitimo programoje. Nurodyti Teisėjų tarybos nariai dalyvavo Europos teisėjų mokymų tinklo koordinuojamoje apsikeitimo programoje Maltoje ir Didžiojoje Britanijoje.

6. Teisėjų tarybos 2007 m. lapkričio 16 d. nutarimu Nr. 13P-189 Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėja Janina Januškienė paskirta bendradarbiauti su kitų valstybių teisėjais tarptautinės šeimos teisės klausimais.

7. Teisėjų tarybos 2007 m. lapkričio 23 d. nutarimu Nr. 13P-195 Šiaulių apygardos teismo pirmininkas Boleslovas Kalainis ir Nacionalinės teismų administracijos atstovas deleguoti dalyvauti Europos teismų tarybų tinklo 2007–2008 m. darbo grupėje „Abipusis pasitikėjimas“. Deleguoti atstovai dalyvauja darbo grupėje.

7 Teisėjų tarybos nutarimai buvo skirti investicijų projektų aprobavimui bei teismų biudžeto klausimams spręsti:

1. Teisėjų tarybos 2007 m. kovo 16 d. nutarimu Nr. 13P-37 pritarta Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos pateiktam 2007 metų valstybės investicijų lėšų, skirtų investicijų projektui „Teismų gebėjimų stiprinimo projekto (LITEKO sudedamoji dalis) įgyvendinimas“, panaudojimo planui. Nutarta kreiptis į Lietuvos Respublikos teisingumo ministeriją, kad naudojant paprastasias lėšas, skirtas teismų informacinės sistemos aptarnavimui, būtų atsižvelgta į poreikį parengti naujų taikomųjų programinių modulių galimybių studiją, pertvarkyti centrinę duomenų bazę bei teismuose praplėsti vietinius kompiuterinius tinklus.

2. Teisėjų tarybos 2007 m. birželio 22 nutarimu Nr. 13P-108 nutarta aprobuoti Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos 2007-06-18 rašte Nr. (1.37.)-7R-5571 pateiktą Valstybės investicijų, skirtų teismams, programos 2008–2010 metams projektą.

3. Teisėjų tarybos 2007 m. birželio 22 d. nutarimu Nr. 13P-109 pritarta Lietuvos Respublikos numatomų 2008 metų valstybės biudžeto asignavimų teismams paskirstymui.

4. Teisėjų tarybos 2007 m. lapkričio 16 d. nutarimu Nr. 13P-182 nutarta likusias investicijų projekto „Teismų gebėjimų stiprinimo projekto (LITEKO sudedamoji dalis) įgyvendinimas“ lėšas (640 tūkst. litų) panaudoti investicijų projekto „Kauno apygardos teismo ir Kauno apygardos administracinio teismo pastatų Kaune, A. Mickevičiaus g. 18, 18A ir 8A, komplekso rekonstravimas“ įgyvendinimui.

5. Teisėjų tarybos 2007 m. lapkričio 16 d. nutarimu Nr. 13P-186 nutarta patvirtinti Lietuvos Respublikos numatomų 2008 metų valstybės biudžeto asignavimų teismams paskirstymą.

6. Teisėjų tarybos 2007 m. gruodžio 14 d. nutarimu Nr. 13P-209 nutarta patvirtinti Lietuvos Respublikos 2008 metų valstybės biudžeto asignavimų teismams paskirstymą.

7. Teisėjų tarybos 2007 m. gruodžio 14 d. nutarimu Nr. 13P-210 nutarta patvirtinti Lietuvos Respublikos 2008 metų valstybės biudžeto asignavimų Nacionalinei teismų administracijai paskirstymą pagal programas „Teismų savivaldos aptarnavimas ir veiklos užtikrinimas“, „Teismų centralizuotas aprūpinimas“, „Teisėjų pensinis aprūpinimas“.

2 Teisėjų tarybos nutarimais nutarta kreiptis į Prezidentą dėl apdovanojimų skyrimo:

1. Teisėjų tarybos 2007 m. kovo 16 d. nutarimu Nr. 13P-31 nutarta kreiptis į Prezidentą dėl valstybės apdovanojimo skyrimo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus pirmininkui Jonui Algirdui Riepšui bei Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjams Romualdai Čaikai ir Algimantui Spiečiui. Prezidento 2007 m. birželio 14 d. dekretu Nr. 1K-1009 Lietuvos didžiojo kunigaikščio Gedimino ordino Riterio kryžiumi apdovanoti Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjai Romualdas Čaika ir Algimantas Spiečius.

2. Teisėjų tarybos 2007 m. rugsėjo 7 d. nutarimu Nr. 13P-144 nutarta kreiptis į Prezidentą dėl valstybės apdovanojimo skyrimo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjai Teodorai Staugaitienei.

3 Teisėjų tarybos nutarimais spęstos problemos dėl automobilių įsigijimo ar automobilių skaičiaus nustatymo:

1. Teisėjų tarybos 2007 m. balandžio 27 d. nutarimu Nr. 13P-59 nustatytas Tarnybinių lengvųjų automobilių skaičius Lietuvos Respublikos teismuose (išskyrus Lietuvos Aukščiausiasįjį Teismą, Lietuvos apeliacinį teismą ir Lietuvos vyriausiąjį administracinį teismą).

2. Teisėjų tarybos 2007 m. balandžio 27 d. nutarimu Nr. 13P-58 pritarta, kad Vilniaus apygardos administracinis teismas įsigytų ne brangesnius kaip 60 tūkst. litų (be pridėtinės vertės mokesčio) tarnybinius lengvuosius automobilius iš sutaupytų darbo užmokesčio fondo lėšų.

3. Teisėjų tarybos 2007 m. lapkričio 16 d. nutarimu Nr. 13P-188 pritarta, kad Vilniaus miesto 1 apylinkės teismas įsigytų tarnybinių lengvųjų automobilių, brangesnių kaip 60 tūkst. litų (be pridėtinės vertės mokesčio), bet neviršijant 75 tūkst. litų (be pridėtinės vertės mokesčio) sumos, kad Vilniaus apygardos teismas įsigytų tarnybinių lengvųjų automobilių, brangesnių kaip 60 tūkst. litų (be pridėtinės vertės mokesčio), bet neviršijant 75 tūkst. litų (be pridėtinės vertės mokesčio) sumos, kad Vilniaus miesto 3 apylinkės teismas 2007 m. sutaupyta lėšas panaudotų tarnybiniam lengvajam automobiliui įsigyti, kad Klaipėdos apygardos administracinis teismas 2007 m. sutaupyta lėšas panaudotų tarnybiniam lengvajam automobiliui įsigyti, kad Kauno apygardos administracinis teismas įsigytų tarnybinių lengvųjų automobilių, ne brangesnių kaip 60 tūkst. litų (be pridėtinės vertės mokesčio). Taip pat pakeistas Teisėjų tarybos 2007 m. balandžio 27 d. nutarimu Nr. 13 P-59 „Dėl tarnybinių lengvųjų automobilių skaičiaus nustatymo Lietuvos Respublikos teismuose“ Kauno apygardos administraciniam teismui nustatytų tarnybinių lengvųjų automobilių skaičius iš „1“ į „2“.

Teisėjų taryba priėmė 3 nutarimus dėl teisėjų etikos:

1. Teisėjų tarybos 2007 m. balandžio 27 d. nutarimu Nr. 13P-57 nutarta atsisakyti kreiptis į Teisėjų etikos ir drausmės komisiją dėl siūlymo iškelti drausmės bylą Vilniaus apygardos teismo teisėjai Virginijai Volskienei, Kauno apygardos teismo teisėjui Arūnui Paštuoliui bei Kauno apygardos teismo teisėjui Raimondui Buzeliui, kadangi nenustatyta, kad šie teisėjai nagrinėdami su koncerno EBSW veikla susijusias baudžiamąją ir civilines bylas būtų aiškiai aplaidžiai atlikę teisėjo pareigas ar padarę kitokį teisėjo vardą žeminantį poelgį.

2. Teisėjų tarybos 2007 m. gegužės 18 d. nutarimu Nr. 13P-74, apsvarsčius Lietuvos Respublikos Seimo Laikinosios komisijos koncerno EBSW veiklai ištirti išvadose pateiktą siūlymą įvertinti Kauno miesto apylinkės teismo teisėjos Daivos Mekšraitienės veiklą nagrinėjant su šiuo koncernu susijusią baudžiamąją bylą, nutarta perduoti šį klausimą svarstyti Teisėjų etikos ir drausmės komisijai. Teisėjų etikos ir drausmės komisija 2007 m. birželio 28 d. sprendimu Nr. 18P-19 atsisakė Kauno miesto apylinkės teismo teisėjai Daivai Mekšraitienei kelti drausmės bylą.

3. Teisėjų tarybos 2007 m. gegužės 18 d. nutarimu Nr. 13P-78 nutarta pripažinti, kad teisėjas Artūras Driukas nenusižengė teisėjų etikai, ir neatšaukti jo iš Teisėjų etikos ir drausmės komisijos.

Teisėjų taryba priėmė 3 nutarimus dėl teisėjų korpuso formavimo tobulinimo:

1. Teisėjų tarybos 2007 m. spalio 5 d. nutarimu Nr. 13P-150 nutarta pakeisti Teismų tarybos 2003 m. vasario 7 d. nutarimu Nr. 71 (Teismų tarybos 2004 m. spalio 8 d. nutarimo Nr. 273 redakcija) patvirtintų Pretendentų į teisėjus bei teisėjų karjeros siekiančių asmenų atrankos nuostatų V skyrių, taip pat nutarta pakeisti Teismų tarybos 2003 m. vasario 7 d. nutarimu Nr. 71 (Teismų

tarybos 2004 m. spalio 8 d. nutarimo Nr. 273 redakcija) patvirtintus Pretendentų į teisėjus bei teisėjų karjeros siekiančių asmenų vertinimo kriterijus ir juos išdėstyti nauja redakcija.

2. Teisėjų tarybos 2007 m. lapkričio 16 d. nutarimu Nr. 13P-183 nutarta papildyti Teisėjų tarybos 2007 m. spalio 5 d. nutarimu Nr. 13 P-150 patvirtintus ir nauja redakcija išdėstyti Pretendentų į teisėjus bei teisėjų karjeros siekiančių asmenų vertinimo kriterijus nauju VI skyriumi „Pretendentų į teismų pirmininkus, teismų pirmininkų pavaduotojus ar skyrių pirmininkus atrankos kriterijai“.

3. Teisėjų tarybos 2007 m. gruodžio 14 d. nutarimu Nr. 13P-206 nutarta pakeisti Teisėjų tarybos 2007 m. spalio 5 d. nutarimu Nr. 13P-150 patvirtintų ir nauja redakcija išdėstyti Pretendentų į teisėjus bei teisėjų karjeros siekiančių asmenų vertinimo kriterijus.

Kiti 15 Teisėjų tarybos nutarimų, susijusių su teismų bei teismų savivaldos institucijų administracinės veiklos bei organizacinio darbo tobulinimu:

1. Teisėjų tarybos 2007 m. vasario 22 d. nutarimu Nr. 13P-27 nutarta pritarti duomenų iš teismų informacinės sistemos (LITEKO) teikimo sutarčiai tarp Nacionalinės teismų administracijos ir Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos. Sutartis pasirašyta 2007-02-26.

2. Teisėjų tarybos 2007 m. vasario 22 d. nutarimu Nr. 13P-29 patvirtintas Tarnybinių lengvųjų automobilių įsigijimo, nuomos ir naudojimo teismuose ir Nacionalinėje teismų administracijoje tvarkos aprašas.

3. Teisėjų tarybos 2007 m. kovo 30 d. nutarimu Nr. 13P-39 nutarta pritarti duomenų iš teismų informacinės sistemos (LITEKO) teikimo sutarčiai tarp Nacionalinės teismų administracijos ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės atstovavimo Europos žmogaus teisių teisme tarnybos. Sutartis pasirašyta 2007-04-02.

4. Teisėjų tarybos 2007 m. balandžio 27 d. nutarimu Nr. 13P-60 patvirtintos Informacijos apie teismų veiklą teikimo visuomenei ir visuomenės informavimo priemonėms taisyklės. Nacionalinės teismų administracijos direktorius įpareigotas iki 2008 m. sausio 1 d. suderinti su kompetentingomis valstybės institucijomis ir patvirtinti šių taisyklių 18 punktą įgyvendinančią teismo posėdžių tvarkaraščių teikimo visuomenės informavimo priemonių atstovams tvarką ir parengti bei įdiegti tam reikalingas organizacines technines priemones. Nutarimu taip pat nustatyta, kad iki šių taisyklių 18 punkto įsigaliojimo visuomenės informavimo priemonių atstovams rašytine arba elektronine forma gali būti teikiami teismo posėdžių tvarkaraščiai su proceso dalyvių vardais ir pavardėmis. Tokie tvarkaraščiai visuomenės informavimo priemonių atstovams teikiami tuomet, kai šie kreipiasi į konkretų teismą arba į Nacionalinę teismų administraciją (kai pageidaujama gauti kelių teismų teismo posėdžių tvarkaraščius) ir užpildo nustatytos formos prašymą, kuriame nurodo savo ir visuomenės informavimo priemonės, kuriai atstovauja, duomenis, įsipareigoja gerbti žmogaus teises, saugoti bei neatskleisti teismo posėdžių tvarkaraščių tretiesiems asmenims. Teismų pirmininkai įpareigoti supažindinti atsakingus teismų darbuotojus su Informacijos apie teismų veiklą teikimo visuomenei ir visuomenės informavimo priemonėms taisyklėmis, bei užtikrinti, kad rengiant šio nutarimo 5 punkte nurodytų asmenų pareigybių aprašymus būtų vadovaujama Informacijos apie teismų veiklą teikimo visuomenei ir visuomenės informavimo priemonėms taisyklėmis. Apygardų teismai ir apygardų administraciniai teismai įpareigoti iki 2008 m. sausio 1 d. sukurti interneto svetaines, kuriose būtų skelbiama informacija apie šiuos teismus ir jų administracinės priežiūros teritorijoje veikiančius apylinkių teismus. Nacionalinė teismų administracija parengė Informacijos apie teismų veiklą teikimo visuomenei ir visuomenės informavimo priemonėms taisyklių projektą, vyksta jo derinimas su kompetentingomis valstybės institucijomis.

5. Teisėjų tarybos 2007 m. gegužės 18 nutarimu Nr. 13P-75 nutarta pritarti duomenų iš teismų informacinės sistemos (LITEKO) teikimo sutarčiai tarp Nacionalinės teismų administracijos ir Teisingumo ministerijos. Sutarties Teisingumo ministerija nepasirašė motyvuodama tuo, kad yra teismų informacinės sistemos (LITEKO) steigėja.

6. Teisėjų tarybos 2007 m. gegužės 18 d. nutarimu Nr. 13P-77 nutarta kreiptis į Lietuvos Respublikos teisingumo ministeriją dėl galimybės finansuoti Šiaulių apygardos teismo pastato projektavimo darbus.

7. Teisėjų tarybos 2007 m. birželio 22 d. nutarimu Nr. 13P-110 nutarta pritarti, kad Plungės rajono apylinkės teismo patikėjimo teise valdomos administracinės patalpos, esančios Vytauto g. 2-2/Senamiesčio a. 1-2, Plungėje (nekilnojamojo turto kadastro duomenų byloje Nr. 193, pastato šifras 1 B3p, unikalūs numeriai 6897-8001-5013, 6897-8001-5013:0002, patalpų plotas 628,58 kv. m. su 44,87 kv. m. rūsiu), būtų perduotos Plungės rajono savivaldybei.

8. Teisėjų tarybos 2007 m. rugsėjo 7 d. nutarimu Nr. 13P-145 nutarta pakeisti Teisėjų tarybos 2006 m. liepos 10 d. nutarimu Nr. 13P-493 „Dėl Teisėjų garbės teismo narių skyrimo“ sudarytą Teisėjų garbės teismo sudėtį.

9. Teisėjų tarybos 2007 m. spalio 5 d. nutarimu Nr. 13P-152 nutarta pritarti duomenų iš teismų informacinės sistemos (LITEKO) teikimo sutarčiai tarp Nacionalinės teismų administracijos ir Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos. Sutartis pasirašyta 2007-10-18.

10. Teisėjų tarybos 2007 m. spalio 5 d. nutarimu Nr. 13P-154 nutarta sutikti, kad Klaipėdos miesto apylinkės teismo patikėjimo teise valdomos negyvenamosios patalpos, esančios I. Kanto g. 8, Klaipėdoje (nekilnojamojo turto kadastro duomenų byloje Nr. 50/144048, unikalus numeris – 21/930-0048-01-4:0031, bendras plotas – 108,17 m²), būtų perduotos valdyti, naudoti ir disponuoti patikėjimo teise Valstybinės tarnybos Klaipėdos apskrities skyriui.

11. Teisėjų tarybos 2007 m. spalio 5 d. nutarimu Nr. 13P-155 pritarta Lietuvos teismų informacinės sistemos (LITEKO) 2007 m. vystymo plano antrajam etapui.

12. Teisėjų tarybos 2007 m. lapkričio 16 d. nutarimu Nr. 13P-185 nutarta įgyvendinti Prezidento 2007 m. gegužės 9 d. dekretą Nr. 1K-959 „Dėl Respublikos Prezidento 2004 m. lapkričio 10 d. dekreto Nr. 129 „Dėl apylinkių teismų teisėjų skaičiaus“ pakeitimo“, t. y. nuo 2008-01-01 teismuose įsteigti ir pradėti finansuoti 11 naujų teisėjų padėjėjų pareigybių. Nutarimu patvirtintas 2008 m. finansuojamų teisėjų padėjėjų pareigybių skaičius apylinkių, apygardų ir apygardų administraciniuose teismuose.

13. Teisėjų tarybos 2007 m. lapkričio 23 d. nutarimu Nr. 13P-193 nutarta sutikti, kad būtų atlaisvintos ir perduotos kitoms valstybės institucijoms šios patalpos: Skuodo rajono apylinkės teismo patalpos, esančios Basanavičiaus g. 3, Skuode (nekilnojamojo turto kadastro dokumentų byloje Nr. 842, unikalus Nr. 7597-8000-8015, bendras plotas – 249,05 m²); Širvintų rajono apylinkės teismo patalpos, esančios Vilniaus g. 39, Širvintose (nekilnojamojo turto registro įrašo Nr. 98/10449, unikalus Nr. 8997-5000-5018, bendras plotas – 1316,74 m²); Trakų rajono apylinkės teismo patalpos, esančios Vytauto g. 57, Trakuose (nekilnojamojo turto kadastrinis Nr.10/312100, unikalus Nr. 79/984-0155-01-5, bendras plotas – 368,08 m²).

14. Teisėjų tarybos 2007 m. lapkričio 23 d. nutarimu Nr. 13P-194 pritarta, kad įgyvendinant Baudžiamojo proceso kodekso 186 straipsnio nuostatas dėl nepilnamečio liudytojo ir nukentėjusiojo apklausos Lietuvos Respublikos teismuose būtų įrengti vaiko apklausos kambariai.

15. Teisėjų tarybos 2007 m. lapkričio 23 d. nutarimu Nr. 13P-196 nutarta pakeisti Teisėjų tarybos 2007 m. spalio 5 d. nutarimą Nr. 13P-154 „Dėl Klaipėdos miesto apylinkės teismo patikėjimo teise valdomų patalpų perdavimo“ ir sutikti, kad šios patalpos būtų perduotos valdyti, naudoti ir disponuoti patikėjimo teise Valstybinės tarnybos Klaipėdos apskrities skyriui.

10.3. TEISĖJŲ TARYBOS NUTARIM AIS SUDARYTŲ DARBO GRUPIŲ (KOMISIJŲ) VEIKLA

Vadovaudamasi Teismų įstatymo 114 straipsnio 4 dalimi, Teisėjų taryba tam tikriems klausimams rengti, iš anksto svarstyti ar spręsti gali sudaryti nuolatines ar laikinas komisijas (darbo grupes). Vadovaudamasi šia įstatymo nuostata, Teisėjų (Teismų) taryba nuo 2002 metų sudarė 63 darbo grupes įvairiems su teismų bei teismų savivaldos institucijų veikla susijusiems klausimams spręsti.

2007 m. sudarytos darbo grupės

2007 metais Teisėjų tarybos nutarimais buvo sudarytos 7 darbo grupės:

1. Teisėjų tarybos 2007 m. sausio 26 d. nutarimu Nr. 13P-15 patvirtinta naujos sudėties darbo grupė bandomojo teisminės mediacijos projekto įgyvendinimo koordinavimui ir jo rezultatų vertinimui. Vadovaujantis šiuo nutarimu buvo pratęstas bandomojo teisminės mediacijos projekto vykdymas Vilniaus miesto 2 apylinkės teisme bei nutarta bandomąjį teisminės mediacijos projektą pradėti vykdyti Lietuvos apeliaciniame teisme, Vilniaus miesto 3 apylinkės, Kaišiadorių rajono apylinkės teisme ir kituose teismuose, kurie bus jam pasirenge. Tuo pačiu siūloma kitų teismų pirmininkams sudaryti sąlygas vykdyti bandomąjį teisminės mediacijos projektą, atsižvelgiant į teisėjų, teisėjų padėjėjų ir proceso dalyvių nuomonę ir pageidavimus, taip pat į teisėjų bei teisėjų padėjėjų pasirengimą vykdyti teisminę mediaciją.

Nacionalinė teismų administracija organizavo informacinės medžiagos apie teisminę mediaciją išleidimą.

2. Teisėjų tarybos 2007 m. sausio 26 d. nutarimu Nr. 13P-16 sudaryta darbo grupė „Problemoms, kylančioms dirbant su išlaptinta informacija teismuose, spręsti“. Darbo grupė nagrinėjo poreikius, susijusius su Valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo nuostatų įgyvendinimu, ir pateikė savo siūlymus Teisėjų tarybai. Nacionalinė teismų administracija kreipėsi į Lietuvos Respublikos Seimo Teisės ir teisėtvarkos komitetą su siūlymu inicijuoti Lietuvos Respublikos operatyvinės veiklos įstatymo pakeitimus.

3. Teisėjų tarybos 2007 m. balandžio 27 d. nutarimu Nr. 13P-55 sudaryta Teisėjų mokymo koordinavimo komisija prie Teisėjų tarybos. Ši komisija rengia teisėjų mokymo ir kvalifikacijos kėlimo planų, seminarų grafikų, mokymo programų projektus. Taip pat sprendžia klausimus dėl Teisėjų mokymo ir kvalifikacijos kėlimo plane numatytų lėšų, kurios gali būti skiriamos teisėjų stažuotėms, jų dalyvavimui tarptautinėse mokymo programose.

4. Teisėjų tarybos 2007 m. gegužės 18 d. nutarimu Nr. 13P-73 sudaryta darbo grupė pretendentų į teisėjus bei teisėjų karjeros siekiančių asmenų vertinimo kriterijų pakeitimams parengti. Darbo grupė parengė Pretendentų į teisėjus bei teisėjų karjeros siekiančių asmenų vertinimo kriterijų projektą bei pateikė siūlymus dėl Pretendentų į teisėjus bei teisėjų karjeros siekiančių asmenų atrankos nuostatų.

5. Teisėjų tarybos 2007 m. lapkričio 16 d. nutarimu Nr. 13P-184 buvo pritarta Teisingumo ministerijos siūlymui sudaryti bendrą darbo grupę iš Teisingumo ministerijos, Centrinės hipotekos įstaigos ir apylinkių teismų atstovų su Hipotekos registro vystymo koncepcijos įgyvendinimu susijusiems klausimams spręsti. 2008 m. sausio 18 d. Teisėjų tarybos posėdyje buvo nuspręsta atšaukti į šią grupę deleguotus atstovus, taip pat informuoti Lietuvos Respublikos Vyriausybę apie padėtį, susidariusią įgyvendinant Lietuvos Respublikos hipotekos registro vystymo koncepciją.

6. Teisėjų tarybos 2007 m. lapkričio 16 d. nutarimu Nr. 13P-187 sudaryta darbo grupė teismo proceso bylų kategorijų bei procesinių sprendimų šiose bylose kategorijų klasifikatorių pakeitimams parengti. Darbo grupė parengė atnaujintus administracinių ir baudžiamųjų bylų kategorijų klasifikatorių projektus. Darbo grupė toliau rengia procesinių sprendimų bylose kategorijų klasifikatorių pakeitimo projektą.

7. Teisėjų tarybos 2007 m. lapkričio 23 d. nutarimu Nr. 13P-192 sudaryta darbo grupė bylų užvedimo, jų apskaitos bei sudėtingumo apskaičiavimo problemoms spręsti. Darbo grupė pateikė siūlymus dėl bylų užvedimo, jų apskaitos, teisėjų darbo krūvių apskaičiavimo tvarkos.

Darbo grupės, 2007 m. baigusios savo darbą

2007 metais savo darbą baigė 4 darbo grupės:

1. Teismų tarybos 2006 m. vasario 11 d. nutarimu Nr. 13P-438 sudaryta darbo grupė „Duomenų tvarkymo teismų sistemoje taisyklėms parengti“. Darbo grupė parengė Asmens duomenų tvarkymo teismuose taisyklių projektą, kurį patvirtino Teisėjų taryba.

2. Teisėjų tarybos 2006 m. spalio 13 d. Nr. nutarimu 13P-546 sudaryta darbo grupė „Pretendentų į teisėjus bei teisėjų karjeros siekiančių asmenų atrankos nuostatų pakeitimams parengti“. Ši darbo grupė parengė ir papildė Teisėjų tarybos 2007 m. spalio 5 d. nutarimu Nr. 13P-150 patvirtintus ir nauja redakcija išdėstytus Pretendentų į teisėjus bei teisėjų karjeros siekiančių asmenų vertinimo kriterijus nauju VI skyriumi „Pretendentų į teismų pirmininkus, teismų pirmininkų pavaduotojus ar skyrių pirmininkus atrankos kriterijai“.

3. Teisėjų tarybos 2006 m. lapkričio 3 d. nutarimu Nr. 13P-555 sudaryta darbo grupė „Dėl teisėjų padėjėjų bei darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, atlyginimo reglamentavimo tobulinimo klausimams spręsti“. Darbo grupė parengė siūlymus, kurie buvo pateikti svarstyti Teisėjų tarybai. Teisėjų taryba siūlymams pritarė iš dalies. Vadovaudamasi parengtais siūlymais Teisėjų taryba pritarė darbo grupės parengtiems rekomenduojamiems teismų darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, tarnybiniais atlyginimams.

4. Teismų tarybos 2005 m. lapkričio 4 d. nutarimu Nr. 13P-403 sudaryta darbo grupė „Dėl atstovų spaudai teismuose“. Darbo grupė parengė išvadą „Dėl atstovų spaudai teismuose“. Teisėjų taryba pritarė darbo grupės siūlymui visuose apygardų teismuose ir Vilniaus apygardos administraciniame teisme įsteigti teismo pirmininko padėjėjo ryšiams su visuomene pareigybę.

Darbą tęsiančios darbo grupės

2007 metais darbą tęsė 2 2006 m. sudarytos darbo grupės:

1. Teismų tarybos 2006 m. sausio 6 d. nutarimu Nr. 13P-424 sudaryta darbo grupė „Duomenų registravimo teismų informacinėje sistemoje LITEKO tvarkai parengti“. Darbo grupė parengė projektą, kuris buvo pateiktas teismams. Galutinė dokumento versija bus parengta ir pateikta tvirtinti Teisėjų tarybai, kai bus įdiegtas vieningas bylų numeracijos modulis, dėl kurio keisis bylų užvedimo tvarka.

2. Teismų tarybos 2006 m. vasario 11 d. nutarimu Nr. 13P-437 sudaryta darbo grupė „Bylų paskirstymo naudojant informacines technologijas taisyklėms parengti“. Darbo grupė rengia Bylų paskirstymo naudojant informacines technologijas taisyklių projektą, pagal kurį programuotojai galėtų papildyti teismų informacinę sistemą bylų paskirstymo moduliui.

Nuolat veikiančios darbo grupės

2007 metais dirbo Teisėjų tarybos nutarimais sudarytos 6 nuolat veikiančios darbo grupės:

1. Teismų tarybos 2003 m. gegužės 2 d. nutarimu Nr. 101 sudaryta darbo grupė Teismų biudžetiniams klausimams nagrinėti. Ši darbo grupė rengia valstybės biudžeto lėšų paskirstymo teismams projektus.

2. Teismų tarybos 2004 m. vasario 20 d. nutarimu Nr. 196 (nariai papildyti 2005 m. sausio 21 d. nutarimu Nr. 13P-319) sudaryta darbo grupė Dėl teisėjų padėjėjų skaičiaus bei lėšų poreikio teisėjų padėjėjų pareigybėms nustatymo Respublikos teismuose. Darbo grupės nariai svarsto siūlymus dėl teisėjų padėjėjų papildomų etatų ir lėšų poreikio teismams, parengtus projektus teikia svarstyti Teisėjų tarybai.

3. Teismų tarybos 2004 m. rugsėjo 10 d. nutarimu Nr. 263 sudaryta darbo grupė Dėl teisėjų skaičiaus apylinkių teismuose pagal faktinius darbo krūvius pasiūlymams pateikti. Ši darbo grupė, remdamasi metinėmis teisėjų darbo krūvių ataskaitomis, sprendžia darbo krūvių suvienodinimo teismuose klausimus.

4. Teismų tarybos 2004 m. rugsėjo 10 d. nutarimu Nr. 265 sudaryta darbo grupė Respublikos apygardų, apygardų administracinių ir apylinkių teismuose dirbančių pagal darbo sutartis darbuotojų pareigybių pavadinimams suvienodinti ir jų skaičiui teismuose nustatyti. Darbo grupė parengė patikslintą teismų tipinių struktūrų projektą; darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, etatų skaičiaus teismuose projektą; darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, suvienodintų pareigybių pavadinimų projektą; teismuose dirbančių valstybės tarnautojų suvienodintų pareigybių lygių ir kategorijų projektą. Darbo grupė taip pat parengė Vyriausiojo specialisto (darbu su išlaptinta informacija), Vyriausiojo specialisto (raštinės darbuotojo), Vyriausiojo specialisto (lituanisto), Vyresniojo specialisto (lituanisto) pareigybių aprašymų projektus, kuriuos patvirtino Teisėjų taryba.

5. Teismų tarybos 2004 m. gruodžio 17 d. nutarimu Nr. 305 sudaryta darbo grupė Teismų informacinės sistemos diegimo ir eksploatavimo metu išskylantiems klausimams spręsti. Ši darbo grupė sprendžia eksploatavimo metu išskylančias bendras sistemos problemas, koordinuoja sistemos plėtros darbus, atlieka naujai kuriamų sistemos modulių testavimą, teikia Teisėjų tarybai siūlymus dėl teismų informacinės sistemos LITEKO tobulinimo.

6. Teisėjų tarybos 2007 m. balandžio 27 d. nutarimu Nr. 13P-55 sudaryta Teisėjų mokymo koordinavimo komisija prie Teisėjų tarybos. 2007 metais ši komisija pateikė Teisėjų tarybai 2008

metų teisėjų mokymo ir kvalifikacijos tobulinimo planą, grafiką ir kvalifikacijos tobulinimo programas, kurie Teisėjų tarybos 2007 m. gruodžio 14 d. nutarimu Nr. 13P-208 buvo aprobuoti.

10.4. KITA TEISĖJŲ TARYBOS VEIKLA

2007 metais Teisėjų taryba sprendė svarbius klausimus dėl teisėjų atlyginimų ir teisėjų socialinių garantijų. Teisėjų tarybos posėdžiuose svarstytas Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos parengtas Lietuvos Respublikos teisėjų darbo apmokėjimo įstatymo projektas. Buvo atkreiptas dėmesys į tai, kad pernelyg užtrukęs teisinio reguliavimo koregavimas sudaro prielaidas atsirasti nestabilumui teisėjų profesiniame korpuse ir teismų sistemoje bei sąlygoja visuomenės pasitikėjimo teismine valdžia mažėjimą. Teisėjų taryba pritarė, kad teisėjų darbo apmokėjimo reguliavimas turi būti nustatytas atskiru įstatymu, tačiau minėtam įstatymo projektui pateikė pastabų ir pasiūlymų. Taip pat Teisėjų taryba atkreipė dėmesį, kad siekiant išvengti visuomenės nepalankaus vertinimo būtų tikslinga šią problemą spręsti įstatymo leidėjui, o ne teisėjams, nagrinėjant bylas dėl savo kolegų pareikštų reikalavimų.

Sprendžiant šias problemas Teisėjų tarybos narys V. Milius dalyvavo Lietuvos Respublikos Ministro Pirmininko 2006 m. gruodžio 20 d. potvarkiu Nr. 416 sudarytos darbo grupės posėdžiuose, kuriuose buvo aptariamose Lietuvos Respublikos teisėjų atlyginimų įstatymo projekto nuostatos, teikė pastabas ir pasiūlymus. Taip pat dalyvauta Lietuvos Respublikos Ministro Pirmininko 2007 m. liepos 13 d. potvarkiu Nr. 257 sudarytos darbo grupės posėdžiuose, kurios tikslas – parengti pasiūlymus dėl teisėjų darbo apmokėjimo reglamentavimo tobulinimo, siekiant nustatyti tokius teisėjų atlyginimus, kurie atitiktų teisėjų statusą, valstybės galimybes ir interesus išlaikyti kvalifikuotą teisėjų korpusą. Be to, šios darbo grupės sudarymą sąlygojo ne vien poreikis parengti teisės aktą, kuris reglamentuotų teisėjų atlyginimų klausimus ateityje ir neprieštarautų Lietuvos Respublikos Konstitucijai bei Konstitucinio Teismo jurisprudencijai, bet ir būtinybė išspręsti visas seniai iškilusias problemas, susijusias su teisės aktais, sumažinusiais anksčiau nustatytus teisėjų atlyginimus. Parengtos Lietuvos Respublikos teisėjų atlyginimų įstatymo projekto nuostatos nepateisino visų teisėjų lūkesčių, tačiau bent iš dalies išspręs apylinkių teismų teisėjų atlyginimų klausimą.

Teisėjų tarybos nariai aktyviai dalyvavo Lietuvos Respublikos Seimo Teisės ir teisėtvarkos komiteto sudarytos darbo grupės Teismų įstatymo pakeitimo įstatymo projektui bei Teismų įstatymo pakeitimo įstatymo įgyvendinimo įstatymo projektui tobulinti posėdžiuose. Teisėjų taryba 2007 m. spalio 30 d. kreipėsi į Lietuvos Respublikos Prezidentą, Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininką ir Lietuvos Respublikos Ministrą Pirmininką, norėdama atkreipti dėmesį į svarbiausias Teismų įstatymo projekto nuostatas ir į tai, kad Teismų įstatymo projekto rengimas užsitęsė nepagrįstai ilgai. Minėtu pareiškimu Teisėjų taryba prašė sutelkti dėmesį ir pastangas priimant naująjį Teismų įstatymą, sudarysiantį sąlygas teismų ir teisėjų viešai ir nepriklausomai veiklai įgyvendinant tokį teisingumą, kokio tikisi šalies visuomenė.

Gavusi Lietuvos antstolių rūmų prašymą pateikti nuomonę dėl Sprendimų vykdymo instrukcijos darbo grupės rengiamame projekte numatytų pakeitimų, susijusių su vykdymo išlaidų paskirstymu tik teismine tvarka, Teisėjų taryba pavedė apylinkių teismams pateikti savo nuomonę šiuo klausimu. Iš teismų gauta apibendrinta informacija dėl Sprendimų vykdymo instrukcijos pakeitimo projekto, kuriame numatoma, kad visose vykdomosiose bylose nepriklausomai nuo jų kategorijos antstolis privalės prisiteisti vykdymo procese patirtas vykdymo išlaidas, pateikta Lietuvos antstolių rūmams.

Teisėjų taryba sprendė klausimą dėl teismų praktikos suvienodinimo taikant teisės normas, susijusias su baudų, paskirtų teismo nuosprendžiais, išieškojimo tvarka. Teisėjų tarybos pavedimu Lietuvos apeliacinis teismas parengė teisės normų, susijusių su baudų priverstiniu išieškojimu, išaiškinimą teismams. Ši informacija buvo pateikta ir Generalinei prokuratūrai.

Buvo nagrinėti Tarpžinybinės komisijos kovai su korupcija iškelti klausimai dėl tikslingumo ir galimybių keisti kai kurių administracinių teisės pažeidimų bylų žinybingumą, bylas dėl baudų išieškojimo perduodant rajonų (miestų) teismams. Savo nuomonę, kad dėl didelių darbo krūvių

teismai neturėtų objektyvių galimybių perimti kitų valstybės institucijų nagrinėjamų bylų dėl baudų išieškojimo, Teisėjų taryba pateikė Teisingumo ministerijai.

Augant mūsų valstybės ekonomikos plėtros tempams, didėja ir valstybės biudžeto pajamos. Todėl atsirado galimybė užtikrinti didesnę lėšų skyrimą teismų vykdomoms funkcijoms. Teisėjų taryba 2007 m. spalio 4 d. kreipėsi į Finansų ministeriją ir pateikė pasiūlymus dėl 2008 m. valstybės biudžeto projekto Lietuvos Respublikos apygardų, apygardų administraciniais ir apylinkių teismams bei Nacionalinei teismų administracijai. Buvo atkreiptas dėmesys, kad pakankamas finansavimas užtikrintų apylinkių, apygardų ir apygardų administracinių teismų normalias funkcionavimo sąlygas, leistų pasiekti optimalių darbo rezultatų, o papildomi asignavimai Nacionalinei teismų administracijai užtikrintų Nacionalinei teismų administracijai įstatymais priskirtų funkcijų vykdymą.

Taip pat Teisėjų taryba 2007 m. spalio 23 d. kreipėsi į Lietuvos Respublikos Seimo Teisės ir teisėtvarkos komitetą ir pateikė pasiūlymus dėl 2008 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžeto finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projekto Nr. XP–2584. Pateikti paaiškinimai, dėl kokių priežasčių ir kiek papildomai reikėtų lėšų teismams 2008 m.

Teisėjų tarybos pastangos užtikrinti didesnę lėšų skyrimą teismams lėmė teismų finansavimo augimą: 2006 m. teismams buvo skirta 142635 tūkst. Lt, 2007 m. – 151568 tūkst. Lt, o 2008 m. – 176869 tūkst. Lt valstybės biudžeto asignavimų.

2007 metais Teisėjų taryba gavo 641 raštą iš įvairių Lietuvos Respublikos institucijų, įstaigų bei Lietuvos Respublikos piliečių. 122 raštai buvo nukreipti pagal kompetenciją nagrinėti Lietuvos Respublikos teismams. Buvo parengti 65 atsakymai į Lietuvos Respublikos piliečių skundus ir pareiškimus.

10.5. TEISĖJŲ ETIKOS IR DRAUSMĖS KOMISIJOS VEIKLA

2007 m. Teisėjų etikos ir drausmės komisija (toliau – Komisija) išnagrinėjo 4 teikimus dėl drausmės bylų iškėlimo teisėjams, kuriuos pateikė Teismų įstatymo 84 straipsnio 4 dalyje numatyti turintys teisę siūlyti iškelti drausmės bylą subjektai (1 iš jų gautas 2006 m.), ir 24 pagal Teismų įstatymo 47 straipsnio 4 dalį Komisijai perduotas medžiagas dėl teisėjų padarytų administracinių teisės pažeidimų.

2007 m. buvo surengti 7 Komisijos posėdžiai ir priimti 28 sprendimai. Komisija priėmė 2 sprendimus iškelti drausmės bylas ir 24 – atsisakyti iškelti drausmės bylas.

Komisijoje buvo svarstomi 4 teisėjai, kuriems teikimais siūlyta iškelti drausmės bylas pagal Teismų įstatymo 83 straipsnio 2 dalies 1 punktą už teisėjo vardą žeminantį poelgį ar pareiginius nusižengimus – aiškiai aplaidų konkrečios teisėjo pareigos atlikimą arba jos neatlikimą be pateisinamos priežasties, kurie pripažįstami teisėjo vardą žeminančiu poelgiu. 2 teisėjams atsisakyta iškelti drausmės bylas ir 2 teisėjams drausmės bylos iškeltos:

- Lietuvos apeliacinio teismo pirmininkas 2006 m. gruodžio 7 d. teikimu siūlė Komisijai iškelti drausmės bylą Klaipėdos apygardos teismo teisėjui Eduardui Maškevičiui, nurodydamas, kad jo padarytas pareiginis nusižengimas gali būti pripažintas teisėjo vardą žeminančiu poelgiu. Teisėjas, išnagrinėjęs baudžiamąją bylą, pasirašė ir išsiuntė bylos šalims du skirtingus nuosprendžius: viename nurodė, kad kaltintas asmuo nuteistas pagal Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 259 straipsnio 1 dalį laisvės atėmimo bausme vieneriems metams, o kitame – pagal 259 straipsnio 2 dalį areštu keturiasdešimt penkioms paroms. Galutinė bausmė, subendrinus ją su kitomis bausmėmis, abiem nuosprendžiais paskirta tokio paties dydžio – laisvės atėmimas dvejiems metams. Teisėjas E. Maškevičius nesilaikė įstatyme nustatytos tvarkos, o tiesiog perrašė nuosprendžio rezoliucinę dalį, šį veiksmažodį įvardindamas spausdinimo klaidos ištaisymu. Komisija, įvertinusi visas aplinkybes, padarė išvadą, kad teisėjas E. Maškevičius padarė drausminės atsakomybės pagrindu galinčius būti pareiginius nusižengimus – nesilaikė įstatyme nustatytos tvarkos pakeisdamas savo nuosprendį, tuo pažeisdamas ne tik Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso, bet ir Teisėjų etikos kodekso reikalavimus. 2007 m. kovo 8 d.

Komisijos sprendimu Nr. 18P-13 teisėjui E. Maškevičiui iškelta drausmės byla ir perduota nagrinėti Teisėjų garbės teismui;

- Vilniaus apygardos teismo pirmininkas 2007 m. birželio 8 d. teikimu prašė Komisiją spręsti klausimą dėl drausmės bylos iškėlimo Vilniaus apygardos teismo teisėjui Zenonui Birštonui už galimai padarytą administracinę teisės pažeidimą bei Teisėjų etikos kodekso reikalavimų nesilaikymą. Komisija neturėjo pagrindo teisėjui iškelti drausmės bylą už administracinio teisės pažeidimo padarymą nesant atitinkamus įgaliojimus turinčios institucijos užfiksuotos veikos kvalifikavimo pagal konkretų Administracinių teisės pažeidimų kodekso straipsnį. Komisija, įvertinusi visas faktines įvykio aplinkybes, nusprendė, jog teisėjas Z. Birštonas padarė Teisėjų etikos kodekso reikalavimų neatitinkantį drausminės atsakomybės pagrindu galintį būti poelgį – viešoje vietoje būdamas neblaivus ir negalėdamas tinkamai kontroliuoti savo elgsenos, nerodė pavyzdžio visuomenei, netvarkė savo privataus gyvenimo taip, kad nenukentėtų teismo interesai ir teisėjo reputacija. 2007 m. liepos 19 d. sprendimu 18P-24 teisėjui Z. Birštonui iškelta drausmės byla ir perduota nagrinėti Teisėjų garbės teismui;

- Teisėjų taryba 2007 m. gegužės 23 d. teikimu siūlė Komisijai svarstyti klausimą dėl drausmės bylos iškėlimo Kauno miesto apylinkės teismo teisėjai Daivai Mekšraitienei. Teisėja D. Mekšraitienė 2003 m. rugsėjo 4 d. atlikdama ikiteisminio tyrimo teisėjo funkcijas išnagrinėjo skundą dėl Kauno apygardos prokuratūros II-ojo skyriaus prokuroro nutarimo bei Kauno apygardos prokuratūros vyriausiojo prokuroro pavaduotojo nutarimo atnaujinti ikiteisminį tyrimą ir vadovaudamasi Baudžiamojo proceso kodekso 64 straipsnio 2 ir 6 dalimis, nutartimi panaikino minėtus prokurorų nutarimus ir ikiteisminį tyrimą nutraukė. Prie teikimo pridėtoje medžiagoje nurodyta, kad teisėja priimdama šią nutartį netinkamai taikė Baudžiamojo proceso kodekso 214 straipsnį ir neturėdama įstatyminio pagrindo nutraukė ikiteisminį tyrimą. Komisija pažymėjo, kad Lietuvos Respublikos teismų įstatymo 3 straipsnio 4 dalis nustato, jog niekas neturi teisės reikalauti, kad teisėjas atsiskaitytų dėl konkrečioje byloje priimto sprendimo. Baudžiamojo proceso įstatymo nustatyta tvarka ši nutartis nebuvo nei panaikinta, nei pakeista, taigi nutarties neteisėtumas įstatymų nustatyta tvarka nekonstatuotas. Duomenų, jog priimdama minėtą 2003 m. rugsėjo 4 d. nutartį teisėja D. Mekšraitienė būtų padariusi pareiginių nusižengimą – aplaidžiai atlikusi savo pareigas, nenustatyta. Be to, nutartis priimta prieš daugiau nei trejus metus, todėl net ir tuo atveju, jeigu būtų nustatyta, kad teisėja D. Mekšraitienė padarė pareiginių nusižengimą, nebūtų pagrindo jos traukti drausminės atsakomybės dėl pasibaigusio senaties termino. 2007 m. birželio 28 d. sprendimu Nr. 18P-19 teisėjai D. Mekšraitienei atsisakyta iškelti drausmės bylą;

- Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo pirmininkas 2007 m. liepos 27 d. teikimu siūlė Komisijai iškelti drausmės bylą Šiaulių apygardos administracinio teismo teisėjai Marytei Švažienei už aplaidų pareigų atlikimą nurodydamas, kad: 1) teisėja ne visada tinkamai kontroliuoja pasirengimo bylos nagrinėjimui procesą; 2) tam tikrais atvejais atnaujino terminus prašymams dėl nuosavybės teisių atkūrimo paduoti bei nuosavybės teises ir giminystės ryšį su buvusiu savininku patvirtinantiems dokumentams pateikti, nenustačiusi konkrečių svarbių termino praleidimo priežasčių; 3) nagrinėdama administracinių teisės pažeidimų bylas už Kelių eismo taisyklių pažeidimus, už kuriuos paskirtos baudos su teisės vairuoti transporto priemonės atėmimu, ne visuomet tinkamai taikė Administracinių teisės pažeidimų kodekso 30¹ straipsnį, skyrė išskirtinai švelnias nuobaudas, nesivadovaudama administracinių teismų praktika tokiose bylose. Komisija pažymėjo, kad niekas neturi teisės reikalauti, kad teisėjas atsiskaitytų dėl konkrečioje byloje priimto sprendimo, nes tai sudarytų galimybes kištis į teisėjo darbą kitiems asmenims ir daryti bylą nagrinėjančiam teisėjui neteisėtą spaudimą. Drausminės atsakomybės teisėjui taikymas neapima teismo procesinių sprendimų teisėtumo ir pagrįstumo vertinimo. Teismų priimtus sprendimus gali peržiūrėti tik teismas. Teisėjos priimti procesiniai sprendimai nebuvo apskūsti ir panaikinti, jų neteisėtumas įstatymų nustatyta tvarka nekonstatuotas. Komisija padarė išvadą, kad teisėjos veiksmus pripažinti kaip aiškiai aplaidų pareigų atlikimą ir įvertinti kaip teisėjo vardą žeminantį poelgį nėra pakankamo pagrindo. 2007 m. lapkričio 8 d. sprendimu Nr. 18P-28 teisėjai M. Švažienei atsisakyta iškelti drausmės bylą.

Pagal Teismų įstatymo 83 straipsnio 2 dalies 2 punktą už administracinio teisės pažeidimo padarymą Komisijoje buvo svarstomi 24 teisėjai, iš jų:

- už Lietuvos Respublikos administracinių teisės pažeidimų kodekso 124 straipsnio 3 dalyje (nustatyto greičio viršijimas nuo 20 iki 30 kilometrų per valandą) numatyto pažeidimo padarymą – 3 teisėjai;

- už Lietuvos Respublikos administracinių teisės pažeidimų kodekso 127 straipsnio 2 dalyje (Kelių eismo taisyklių pažeidimas, nulėmęs kitiems asmenims priklausančių transporto priemonių, krovinių, kelių, kelio ir kitų įrenginių arba kitokio turto sugadinimą (apgadinimą)) numatyto pažeidimo padarymą – 19 teisėjų;

- už kitus administracinius teisės pažeidimus – 2 teisėjai: 1 už tai, kad eksploatavo automobilį be techninės apžiūros pažymėjimo (Administracinių teisės pažeidimų kodekso 123 straipsnio 1 dalyje numatytas pažeidimas), ir 1 už tai, kad važiuodamas tamsiu paros metu, lyjant lietui ir esant itin blogam matomumui, kliudė per gatvę bėgusi neblaivų pilietį (po įvykio šiam piliečiui nustatytas sunkus girtumo laipsnis), kuris pripažino savo kaltę dėl įvykio (Administracinių teisės pažeidimų kodekso 127 straipsnio 1 dalyje numatytas pažeidimas).

Dėl šių teisėjų padarytų administracinių teisės pažeidimų Komisija priėmė sprendimus atsisakyti iškelti drausmės bylas, nes pažeidimai buvo padaryti dėl neatsargumo, nesukėlė neigiamų teisinių pasekmių (dažnai atvejais apgadintas tik paties teisėjo vairuotas automobilis), taip pat atsižvelgta į tai, kad svarstyti teisėjai laikosi Teisėjų etikos kodekso reikalavimų, anksčiau drausmine tvarka nebausti.

2007 m. Komisija gavo 14 skundų iš asmenų, kurie neturi teisės inicijuoti drausmės bylos teisėjams iškėlimo. Šie skundai vadovaujantis Teismų įstatymo 103, 104 straipsniais ir Administravimo teismuose nuostatų nustatyta tvarka buvo persiųsti atitinkamiems teismams pagal kompetenciją.

2007 m. Komisija gavo medžiagas dėl dar 8 teisėjų padarytų administracinių teisės pažeidimų ir 3 teikimus dėl drausmės bylos iškėlimo už teisėjo vardą žeminantį poelgį (2 iš jų – dėl to paties teisėjo veiksmų). Šie klausimai bus nagrinėjami 2008 m.

10.6. TEISĖJŲ GARBĖS TEISMO VEIKLA

2007 m. Teisėjų garbės teismas išnagrino 3 teisėjų drausmės bylas:

1. Teisėjų etikos ir drausmės komisija 2006 m. lapkričio 30 d. sprendimu Nr. 18P-29 iškėlė drausmės bylą Vilniaus apygardos teismo teisėjui Ričardui Vilhelmui Gabrilavičiui už teisėjo vardą žeminantį poelgį. Teisėjų garbės teismas konstatavo, kad daugiau kaip pusę metų vėluodamas surašyti priimtų procesinių sprendimų motyvus civilinėse bylose (sprendime nurodytos 6 bylos), nesilaikydamas procesinių dokumentų išsiuntimo bei bylos išsiuntimo ekspertizei atlikti terminų R. V. Gabrilavičius savo elgesiu žemina teisėjo vardą. Toks teisėjo elgesys ir požiūris į darbą negali būti pateisinamas dideliu darbo krūviu ar netinkamu teismo administracijos darbo organizavimu skirstant bylas. Teisėjas yra atsakingas, kad priimtas ir paskelbtas sprendimas būtų byloje, kad proceso dalyviai laiku gautų sprendimo nuorašus su motyvuojamąja dalimi ir galėtų tinkamai įgyvendinti savo procesines teises. Teisėjų garbės teismas pažymėjo, kad teisėjas nedaro išvadų, nes turi 2006 m. kovo 22 d. paskirtą galiojančią drausminę nuobaudą už analogiškus pažeidimus. Teisėjų garbės teismas 2007 m. sausio 24 d. sprendimu Nr. 21P-1 nusprendė siūlyti Prezidentui paskirti teisėją R. V. Gabrilavičių žemesnės pakopos teismo teisėju. Prezidentas 2007 m. balandžio 6 d. dekretu Nr. 1K-924 atleido teisėją R. V. Gabrilavičių iš pareigų Lietuvos Respublikos Konstitucijos 115 straipsnio pagrindu (savo poelgiu pažėminus teisėjo vardą).

2. Teisėjų etikos ir drausmės komisija 2007 m. kovo 8 d. sprendimu Nr. 18P-13 iškėlė drausmės bylą Klaipėdos apygardos teismo teisėjui Eduardui Maškevičiui už teisėjo vardą žeminantį poelgį. Teisėjų garbės teismas padarė išvadą, kad teisėjas padarė drausminį nusižengimą – savo pareigas atliko neatidžiai ir skubotai: prieš tvirtindamas paskelbto nuosprendžio nuorašą jo neperskaitė, dėl to patvirtino ir išsiuntė proceso dalyviams ne nuosprendžio originalo, o nuosprendžio juodraščio nuorašus. Šiais veiksmais teisėjas E. Maškevičius pažeidė Lietuvos

Respublikos baudžiamojo proceso kodekso ir Teisėjų etikos kodekso reikalavimus. Priimdama sprendimą Teisėjų garbės teismo kolegija atsižvelgė į tai, kad teisėjas per 14 darbo metų drausminės atsakomybės patrauktas nebuvo, į apygardų teismuose esantį didelį darbo krūvį ir į tai, kad nusizengimas padarytas dėl neatidumo. Teisėjų garbės teismas 2007 m. balandžio 18 d. sprendimu Nr. 21P-2 nusprendė apsiriboti teisėjo E. Maškevičiaus drausmės bylos svarstymu.

3. Teisėjų etikos ir drausmės komisija 2007 m. liepos 19 d. sprendimu Nr. 18P-24 iškėlė drausmės bylą Vilniaus apygardos teismo teisėjui Zenonui Birštonui už teisėjo vardą žeminantį poelgį. Teisėjas Z. Birštonas buvo neblaivus viešoje vietoje, negalėjo savarankiškai koordinuoti judesių, rišliai kalbėti, neprisistatė policijos pareigūnams, nepateikė asmens dokumentų, nepasakė savo gyvenamosios vietos adreso. Teisėjų garbės teismas konstatavo, kad teisėjas padarė Teisėjų etikos kodekso 14 straipsnio 1 ir 11 punktų reikalavimų neatitinkantį drausminės atsakomybės pagrindų galintį būti poelgį, tačiau svarbiomis laikė aplinkybes, kad dėl šio teisėjo poelgio jokių neigiamų pasekmių nekilo, teisėjas anksčiau drausmine tvarka nebaustas, laikėsi Teisėjų etikos kodekso reikalavimų, toks įvykis buvo pirmą kartą. Atsižvelgdama į tai Teisėjų garbės teismo kolegija nusprendė, kad drausmės bylos teisėjui Z. Birštonui iškėlimas Teisėjų etikos ir drausmės komisijoje ir jos svarstymas Teisėjų garbės teisme yra pakankamos poveikio priemonės, padėsiančios įgyvendinti teisėjo drausminės atsakomybės paskirtį. Teisėjų garbės teismas 2007 m. rugsėjo 5 d. sprendimu Nr. 21P-3 nusprendė apsiriboti teisėjo Z. Birštono drausmės bylos svarstymu.

10.7. TARPTAUTINIS BENDRADARBIAVIMAS

Teisėjų taryba aktyviai bendradarbiavo su užsienio valstybių institucijomis, tarptautinėmis organizacijomis.

Teisėjų tarybos deleguoti atstovai 2007 metais dalyvavo Europos teismų tarybų tinklo veikloje. Europos teismų tarybų tinklas – organizacija, jungianti ES šalių nuo vykdomosios ir įstatymų leidžiamosios valdžios nepriklausomas institucijas, garantuojančias teismų nepriklausomumą. Šios organizacijos tikslas – pagerinti bendradarbiavimą ir abipusį supratimą tarp ES valstybių narių bei ES valstybių kandidačių institucijų, užtikrinančių paramą teismams.

2007 metais įvyko dvi Europos teismų tarybų tinklo Generalinės asamblėjos, kurių metu buvo sprendžiami su Europos teismų tarybų tinklo veikla ir plėtra susiję klausimai.

Europos teismų tarybų tinklo Generalinėse asamblėjose buvo patvirtintos šešios 2007–2008 metų darbo grupės: Abipusis pasitikėjimas, Teisėjų atsakomybė, Elektroninis teisingumas, Kokybės valdymas, Visuomenės pasitikėjimas ir Baudžiamasis teisingumas Europos Sąjungoje. Teisėjų taryba nutarimais paskyrė Lietuvos atstovus, kurie dalyvavo darbo grupių Abipusis pasitikėjimas, Teisėjų atsakomybė ir Kokybės valdymas veikloje. 2007 metais įvyko keturios darbo grupės Kokybės valdymas posėdžiai.

Teisėjų taryba delegavo atstovus dalyvauti III-ojoje Europos teisėjų konferencijoje „Kokia yra Teismų taryba?“. Šios konferencijos metu buvo aptartas teismų tarybų vaidmuo užtikrinant teismų nepriklausomumą, aptarta jų sudėtis, funkcijos.

Siekiant bendradarbiavimo ir žinių sklaidos tarp Europos Sąjungos teisėjų šeimos teisės klausimais, Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėja buvo paskirta kaip kontaktinis asmuo palaikyti ryšius su kitų šalių teisėjais šeimos teisės klausimais.

Toliau buvo vykdoma Europos teisėjų mokymų tinklo koordinuojama apsikaitimo programa. Šios apsikaitimo programos tikslas – stiprinti abipusį supratimą apie ES valstybių teisminių institucijų organizavimą ir funkcionavimą, teismų tarybas. Nuo 2007 m. Europos teisėjų mokymų tinklo koordinuojama apsikaitimo programa nėra skirta tik teisėjams – joje gali dalyvauti ir Europos teismų tarybų (ar panašių institucijų) atstovai. Dalyvaudama šioje programoje Teisėjų taryba priėmė du atstovus iš užsienio valstybių teismų tarybų (Lenkijos Respublikos ir Italijos Respublikos), taip pat du Teisėjų tarybos narius delegavo į Maltos Respubliką ir Didžiąją Britaniją. Šios programos metu Teisėjų tarybos nariai susipažino su atitinkamų valstybių teismų sistema, darbo organizavimu, teismų tarybų veikla ir pan.

Siekiant stiprinti bendradarbiavimą tarp užsienio valstybių suinteresuotų institucijų, Lenkijos Respublikos nacionalinės teismų tarybos kvietimu Teisėjų tarybos nariai dalyvavo teismų sistemos atkūrimo Lenkijoje 90-mečio minėjime.